פרסם מודעת דרושים
ב"הדף הירוק" – יום ג'
ותקבל- בחינם
מודעה נוספת
ב"על המשמר"–יום ו'
ולהיפך
03-6388508-581

על המשמר

מבצע!!!
הלוח הירוק
לוח המוכר
בלי בכפר ובקיבוץ
03-6388508

יום ב', 20.3.1995, י"ח באדר ב' תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15733 ■ 2.90 ש"ח

2 ישראלים נהרגו ו־5 נפצעו בירי על אוטובוס "אגד" בכניסה לחברון

ההרוגים הם יהודה פרטוש בן 40 מקרית־ארבע ונחום הוס בן 31 מחברון, שהיה עוזרו של הרב לוינגר □ מקורות פלסטינים מסרו כי צעיר ערבי נפצע בחלחול מירי מתנחלים כנקמה על הפיגוע □ מתנחלים מתפרעים פגעו במכוניות של ערבים והתעמתו עם המשטרה □ מפלגת העבודה רואה בחומרה הפיגוע ואומרת כי יימשך המאבק בטרור □ הימין קורא להפסקת שיחות השלום לאלתר ותולה הפיגוע בדיבורים על מדינה פלסטינית

□ אהרן קליין, עתים

שני אורחים ישראלים, יהודה פרטוש בן 40 מקרית־ארבע ונחום הוס בן 31 מחברון נהרגו וחמישה נפצעו, שניים מהם באורח קשה בהתקפת ירי של מחבלים אמש על אוטובוס "אגד" בצומת הזכוכית בחברון. צה"ל סגר את האיזור ופתח בסריקות וחיפושים. ההערכה בצה"ל היא כי חולייה של ארגון החמאס הפועלת באיזור היא

המשך בעמוד 8

אחת הפצועות מובלת לביה"ח הדסה אמש. צילום: ג'רום דילי / אי. פי.

הירויות נורו מגג המסגד

(עתים) – הירויות בפיגוע בכביש חברון נורו על ידי המחבלים מגג המסגד ליד צומת הזכוכית. צבי קצובר, ראש מועצת קרית־ארבע הגיב בזעם על התנהגות החיילים, וטען כי שלטונות הבטחון לא עמדו בהתחייבות לתת למתנחלים חמישה אוטובוסים ממוגנים ולסלול כביש עוקף חלחול. מועצת קרית־ארבע התכנסה לדיון במצב.

אלוף פיקוד המרכז אילן בירן הגיע למקום. ההשערה היא, שהפיגוע בוצע על ידי חולייה של עז אדין אל קסאם. באיזור חברון מבוקשות 3־2 חוליות של הארגון הצבאי הזה של "החמאס".

ברשות הפלסטינית מגנים הפיגוע

(עתים־איי אף פי) – בתגובה על הפיגוע בחברון, שבמהלכו נהרגו שני מתנחלים ישראלים ונפצעו חמישה, אמרה אמש הרשות הפלסטינית, כי היא מגנה "פיגועים נגד אזרחים".

הצעדים הכלכליים עליהם החליטו אתמול הממשלה ונגיד בנק ישראל:

התקציב יקוצץ ב־1.2 מיליארד; מס־הכנסה יופחת בסכום דומה; הריבית תרד ב־1.5%

הכספים שיקוצצו מתקציב המדינה השנה בהיקף של 900 מליון שקל יילקחו מהסיוע למשתכנים (250 מיליון) מהסיוע לתעשיות בטחוניות במשבר (250 מיליון) מהסדר הקיבוצים (100 מליון) ומקיצוץ בתקציבי המשרדים □ עשרה שרים תמכו בהחלטה ואילו שר־הקליטה, שר־החקלאות ושר־הבריאות התנגדו □ צבן: אין מקום להתניה האולטימטיבית שהתנה הנגיד בין הורדת הריבית לקיצוץ התקציב □ צור: הקיצוץ בתקציב ההסדר מוכיח כי הממשלה דוחה הקיבוצים לסוף התור □ סנה: זה קיצוץ שני המתקרב לעשרה אחוזים מתקציב המשרד □ רבין: נבחן הפחתות מס נוספות □ עוד תגובות – עמוד 2

□ אריה דיין, יוסף גלילי, פאר־לי שחר, עליזה חטואל

הממשלה אישרה אתמול ברוב קולות הצעה לצעדים כלכליים שגיבש בשבועות האחרונים שר האוצר שוחט בהתייעצויות שנשמרו בסוד עם ראש הממשלה יצחק רבין.

בעקבות החלטת הממשלה שעיקריה הם קיצוץ של 1.2 מיליארד שקל בתקציב המדינה והפחתה בשיעור דומה בסכומים שהממשלה גובה מהאזרחים דרך מס הכנסה, הודיע נגיד בנק ישראל פרופסור יעקב פרנקל, על הורדת הריבית במשק, כבר השבוע, בשיעור של 1.5 אחוז.

פרנקל שמסר את הודעתו במסיבת עתונאים משותפת עם שר האוצר הדגיש כי אין מדובר בעיסקה בין הממשלה לבין בנק ישראל. "הצעדים שהממשלה החליטה עליהם" אמר פרנקל "הם טובים למשק ולא היו חלק מעיסקה כלשהי. מאחר ונבלמה האצה באינפלציה ולאור החלטת הממשלה, בנק ישראל

המשך בעמוד 8

יעקב פרנקל ואברהם שוחט במסיבת עיתונאים צילום: יצחק הררי

אין קשר לאינפלציה

□ צבי טימור

אין שום קשר נראה לעין בין דרישת נגיד בנק ישראל לקיצוץ התקציב ולהורדת המסים לבין הורדת הריבית או ריסון האינפלציה. אם בתקציב הממשלה יש סכומים מיותרים, צריך לקצץ אותם. אם מקצצים סכומים חיוניים, יש בכך נזק. אולם הורדת המסים יחד עם הקיצוץ, מחליפה רק ביקוש ממשלתי בביקוש פרטי. כלומר לממשלה יהיה פחות ולצרכנים יהיה יותר כסף והם יגבירו את הביקושים, במקום ביקושים ממשלתיים.

לכן, אין לתוכניתן הממשלתי השפעה כלשהי על ריסון האינפלציה. הנגיד סחט את הקיצוץ מהממשלה, כדי לאפשר לו לרדת מהעץ. מאחר שהתקציב אינו גרעוני לא היתה לו השפעה אינפלציונית כלשהי מלכתחילה. הלחצים האינפלציוניים נובעים מהפגיעה האנושה בחיסכון.

אולם הנגיד יורד לאט מדי מעץ הריבית הגבוהה. במשך החודשיים האחרונים האינפלציה בשליש האחרון והריבית ב־22 אחוז, כולה ריאלית. אם מדיניות הריבית הגבוהה תמשך משיכות הרגל יגיעו במיגור מסויים, אך יגיעו. ההורדה הנוכחית היא מעט מדי ומאוחר מדי.

הבורסה קפצה ב־6.4%

□ כתבנו הכלכלי בת"א

עליות שערים חדות היו אתמול בשוק המניות בת"א בעקבות הצעדים הכלכליים עליהם החליטה הממשלה, ובעקבות הורדת הריבית עליה הודיע הנגיד.

המשך בעמוד 8

20 לאות הזדהות
ההסתדרות תשבית חברות ממשלתיות אם לא ישובו הסכם עם עובדי המספנות

11 המאון החדש
האגף הצבאי והאגף המדיני של אש"ף התאחדו, וערפאת אינו עוד איש הביניים

בית"ר השלימה למכבי את המלאכה

הניצחון של מכבי ת"א על בני יהודה 0:2, היה שווה הרבה פחות, ללא הניצחון המפתיע של בית"ר ת"א על האלופה מכבי חיפה 0:1, שנכנעה בפעם השנייה העונה ליניב אברג'יל המוכשר, והיא עלולה לשלם בשל כך באיבוד האליפות ★ מכבי נתניה עם מאמנה החדש הפתיעה שלשום את הפועל פ"ת 0:1 ★ הפועל ב"ש ניצחה את הפועל ת"א 1:2 ★ נקמה מתוקה השיגה מכבי הרצליה מול בית"ר ירושלים, כשניצחה 1:3, לאחר ה־1:8 מהסיבוב הראשון ★ הפועל חיפה השלימה 0:10 מול בית שאן, לאחר ניצחון 0:3 אתמול בבית שאן ★ מכבי פ"ת וראשל"צ נפרדו בתיקו 2:2 ★ ותיקו 1:1 גם בין צפרירים חולון ועירוני אשדוד ★ בשבוע הבא לא יתקיימו משחקים בליגה הלאומית בגלל ההכנות למשחק הנבחרת מול צרפת ★ סקירת המשחקים בעמודים 18–19

הטבלה הלאומית

1. מכבי תל־אביב	22	14	3	5	25–46	45
2. מכבי חיפה	22	12	6	4	26–49	42
3. הפועל פתח־תקוה	22	11	5	6	24–33	38
4. הפועל באר־שבע	22	10	7	5	24–35	37
5. הפועל תל־אביב	22	7	11	4	25–29	32
6. בני־יהודה ת"א	22	7	7	8	33–36	29
7. בית"ר ירושלים	22	8	6	8	27–30	29
8. הפועל חיפה	22	6	6	10	34–34	27
9. עירוני ראשל"צ	22	6	9	7	27–27	27
10. הפועל בית־שאן	22	6	9	7	35–23	27
11. צפרירים חולון	22	7	5	10	35–31	26
12. מכבי פתח־תקוה	22	5	10	7	32–29	25
13. בית"ר תל־אביב	22	7	3	12	42–26	24
14. מכבי נתניה	22	6	6	10	41–27	23
15. מכבי הרצליה	22	5	7	10	41–24	22
16. עירוני אשדוד	22	4	9	9	38–28	21

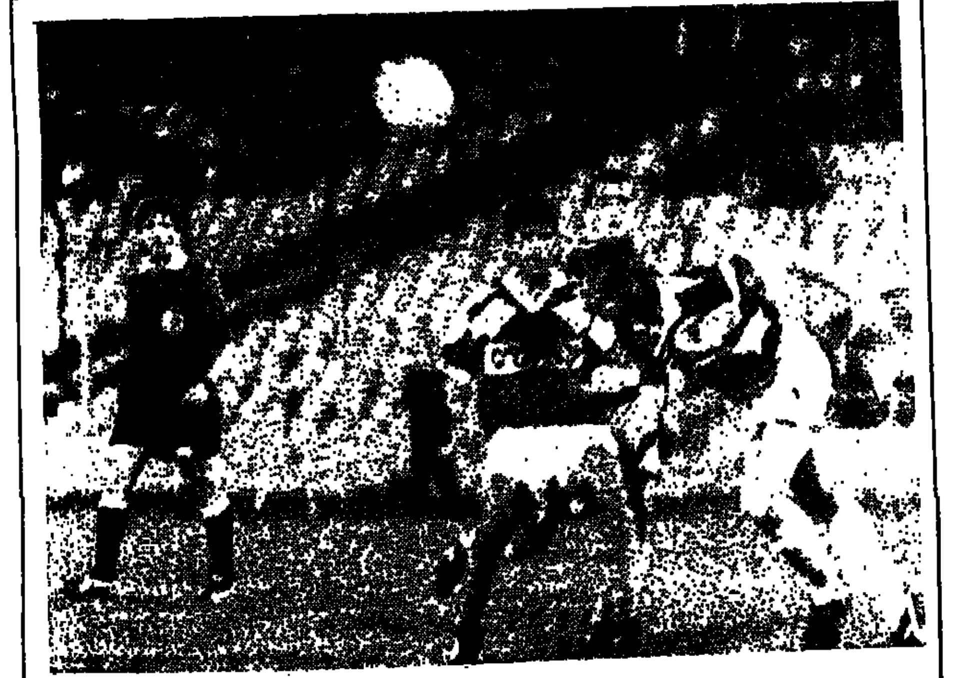

בר־אושן אדום: המגן המצויין של בית"ר ת"א, שינאלוב (ראשון מימין), מרחיק כדור בראשו, כששני שחקני מכבי חיפה, ג'יואן גרייב (במרכז) ואלון חרזי לא מצליחים גם בהתקפה זו לפצח את הגנת בית"ר. שינאלוב היה בין המצטיינים במשחק, כשעזר לשוערו קורופיין לשמור על שער נקי בניצחון 0:1 של בית"ר. (צילום: אריה קטור)

הניחוש הנכון

1 . בית"ר ת"א – מכבי חיפה 1(x)
2 . מכבי נתניה – הפועל פ"ת 1(1)
3 . עיר' אשדוד – צפר' חולון x(2)
4 . הפ' באר־שבע – הפ' ת"א 1(1)
5 . מכבי ת"א – בני־יהודה 1(x)
6 . מכבי פ"ת – עיר' ראשל"צ x(x)
7 . מכבי הרצליה – בית"ר ים 1(1)
8 . הפ' בית־שאן – הפ' חיפה 2(2)
9 . הפ' אשקלון – מכבי יפו x(x)
10. הפ' ירושלים – הפועל לוד 1(1)
11. הפ' טייבה – קרית שמונה 1(2)
12. הפ' בת־ים – הפועל ר"ג x(x)
13. מכבי יבנה – הפועל כפ"ס 1(x)
14. הכח ר"ג – ס.כ. נס־ציונה x(2)
15. קרית גת – הפועל אשדוד 1
בסוגריים תוצאות טוטו־שלוט

בשבוע הבא 11 מיליון

לאחר בדיקת 90% אחוז מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש 15 תוצאות נכונות על משחקי הליגה הלאומית והארצית, והפרס הראשון בשבוע הבא יהיה 11 מיליון שקלים.

41 משתתפים ניחשו 14, 786 ניחשו 13, 6494 ניחשו 12 ו־35,700 ניחשו 11 תוצאות נכונות.

טוטו־תיקו, הניחוש הנכון: 3, 6, 14, 17, 24, 26, 27. לאחר בדיקת 90% אחוז מהטפסים לא נמצא משתתף שניחש 7 תוצאות נכונות. 10 ניחשו 6 תוצאות, ו־416 ניחשו את 5 תוצאות נכונות.

טוטו מלוס: לאחר בדיקת 90% אחוז מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש 14 תוצאות נכונות.

נציג ישראלי בראלי ירדן

□ י. חכם

נהג המירוצים הישראלי ראם סמואל, אלוף צרפת, המדורג רביעי בעולם במירוצי ראלי, שוהה כבר שלושה שבועות בצרפת, כחלק מתכנית אימונים לקראת ראלי ירדן, אליו הוזמן להשתתף במאי הקרוב.

כדי להשתתף בתחרות היוקרתית הוא זקוק סמואל לסכום כספי של 100 אלף דולר, ולכן חתם על חוזה התקשרות עם חברת ספונסר ספורט, בניהולה של ברוריה ביגמן, המשמשת נציגתו הבלעדית בגיוס הכספים.

"השתתפותי בראלי ירדן, הינה הזדמנות יוצאת דופן לשים את ישראל על המפה העולמית במירוצי כבישים. ראלי ירדן הוא מירוץ נוסף במסגרת תחרויות אליפות העולם שנקבעו לי מראש, ואני רואה בו שליחות לאומית", אמר סמואל.

וורדר ברמן ודורטמונד נוצחו

שתי הראשונות בליגה הגרמנית בכדורגל הפסידו במחזור ה־22. דורטמונד הובסה במגרשה על ידי לברקוזן 3:0. את השערים הבקיעו לנהוף (31) מינש (75) ותום (76). שתי הקבוצות עלו בשבוע שעבר לחצי גמר גביע אופ"א.

וורדר ברמן, השנייה בטבלה, עם נקודה פחות, לא ניצלה את ההפסד של דורטמונד, ונוצחה אף היא במנשנגלדבאך 2:0.

לדורטמונד בראש הטבלה 33 נקודות, לפני ברמן עם 32 נקודות, קייזרסלאוטרן ומנשנגלדבאך עם 30 נקודות כל אחת, ופרייבורג ובאיירן עם 28 נקודות כל אחת.

אתמול היה זה יומן של קבוצות התחתית. בוכום ניצחה את קבוצת הצמרת פרייבורג במשחק חוץ 1:2, משעריהם של ווגמאן בדקה ה־16 (פנדל) ווץ' בדקה ה־62. ווסמר כבש את השער המצמק בדקה ה־87.

מינכן 1860 גברה על קרלסרוהה 0:1, משער שכבש וינקלר. שני שחקני קרלסרוהה הורחקו במהלך המשחק. רייך בדקה ה־70 ובנדר בדקה ה־73.

את הניצחון הגבוה במחזור השיגה קלן, שגברה על שאלקה 1:5, כשמולדר משאלקה הורחק בדקה ה־57, ואחד השערים לקלן היה שער עצמי.

המבורג ובאיירן סיימו בתיקו 1:1. שול היקנה יתרון לאורחים ממינכן, מבעיטת עונשין מ־11 מטר בדקה ה־69, כשבדקה ה־55 הורחק קיבאצ'ביץ' מהמבורג, אולם אלברץ' הצליח להבקיע את שער השיוויון בדקת הסיום.

בתוצאה זהה (1:1) סיימו גם קייזרסלאוטרן ואורדינגן.

פרנקפורט ושטוטגארט נפרדו בתיקו 2:2, כשבוביץ' משטוטגארט הציל נקודת ליגה במשחק החוץ של קבוצתו, כשכבש את שער השיוויון בדקה ה־69.

בדרך לפיסגה: אבי נמני כובש את השער הראשון לזכות מכבי תל אביב אתמול באיצטדיון ברמת־גן מול בני יהודה. נמני דייק מהנקודה הלבנה בשער זה אשר החזיר את קבוצתו למקום הראשון (צילום: אריה קטור)

בלקבורן הפכה פיגור לניצחון

כשניצחה את צ'לסי 1:2, והגדילה את יתרונה בפיסגה ל־6 נקודות ★ טוטנהאם גברה בקושי על לסטר האחרונה בטבלה 0:1 – רוני רוזנטל שותף בכל 90 הדקות ★ היום: ליברפול תארח את מנצ'סטר יונייטד וניוקאסל תארח את ארסנל

בלקבורן הגדילה את יתרונה בפיסגת הליגה האנגלית ל־6 נקודות לפני מנצ'סטר יונייטד, לאחר שניצחה במגרשה את צ'לסי 1:2. הלונדונים הצליחו להוליך כבר מהדקה השלישית משערו של מרק סטין, אולם אלן שירר, מלך השערים באנגליה השווה ל־1:1, ורשם שער 33 העונה, ו־100 שערים בכל הקריירה שלו בליגה האנגלית. שרוור כבש את שער הניצחון.

בלונדון הצליחה טוטנהאם לנצח את האחרונה בטבלה לסטר 0:1, משערו של הגרמני יורגן קלינסמן בדקה ה־82. רוני רוזנטל שיחק את כל 90 הדקות.

שער בדקה ה־90 של איצקיק העניק נצחון חוץ לאברטון בלונדון על ק.פ.ר.

בדרבי הלונדוני ניצחה וימבלדון את קריסטל פאלאס 0:2, ומנצ'סטר סיטי גברה על שפילד וונסדיי 2:3 לאחר שפיגרה 2:0. רוסלר כבש צמד.

צמד שערים כבש גם הגנאי אנטוני יבואה, בנצחון לידס על קובנטרי 0:3. עד כה, הצליח יבואה, שהגיע מפרנקפורט לפני כחודש, להבקיע 7 שערים בליגה האנגלית.

נוטינגהאם הבקיעה את סאות'המפטון 0:3, למרות הצטיינותו של השוער ברוס גרובלאר, ששותף במשחק למרות החקירה הנערכת נגדו בנושא פרשת השוחד. 2 מהשערים כבש ביירן רוס, ואת השלישי הבקיע רולימור.

ווסטהאם השיגה נצחון חוץ על אסטון וילה 0:2.

היום ייערכו שני משחקי השלמה, כשליברפול, הרביעית בטבלה תארח את מנצ'סטר יונייטד, השנייה בטבלה, וניוקאסל תארח את ארסנל.

★ בליגת המשנה נוצחה קבוצת הצמרת מידלסבורו על ידי דרבי 4:2.

יתר התוצאות: וולבס – רוטפורד 1:1; רדינג – סטוק 0:1; שפילד יונייטד – צ'רלטון 2:1; לוטון – טראנמיר 2:0; בריסטול סיטי – ברנלי 1:1; בארנסלי – פורט וייל 3:1; פורטסמות' – סאות'אנד 1:1.

צמרת הטבלה

1. בלקבורן	34	70–29	76
2. מנצ' יונייטד	33	33–22	70
3. ניוקאסל	32	54–33	60
4. ליברפול	30	52–26	54
5. לידס	32	44–30	52
6. טוטנהאם	32	52–42	51

מלך השערים

1. אלן שירר (בלקבורן) 33
2. רובי פאולאר (ליברפול) 28
3. יורגן קלינסמן (טוטנהאם) 24
4. אשלי וורד (נוריץ') 23
5. אנדי קול (מנצ'סטר יונייטד) 22
". מ. להטיסייר (סאות'המפטון) 22
". איאן רייט (ארסנל) 22
8. לס פרדינאנד (ק.פ.ר.) 20
". כריס סאטון (בלקבורן) 20
10. סטן קולימור (נוטינגהאם) 18
". ואוה רוסלר (מנצ'סטר סיטי) 18
12. דין סאנדרס (אסטון וילה) 17
". טדי שרינגהאם (טוטנהאם) 17

צור וצבן מתנגדים לקיצוץ בתקציב להסדר הקיבוצים

קובלים על מדיניות הממשלה, אשר דוחקת את הקיבוצים מסדר העדיפויות שלה □ השר שגב: ההצעה טובה, אך אינה מספיקה כדי לאושש את המשק

□ יוסף גלילי, עליזה חטואל

שר הקליטה יאיר צבן הודיע, כי הצביע נגד הצעת האוצר לקצץ 900 מיליון ש"ח מתקציב המדינה מתוך שלילת ההתניה האולטימטיבית שהתנה הנגיד את הורדת הריבית בקיצוץ התקציב, וכן מתוך דחיית הפסיכוזה בפרשת נטל המס הישיר, הנמוך בהשוואה למדינות מערביות אחרות, ומתוך חרדה שקיצוצים בתקציב יפגעו בצורה לא מוצדקת בנושאים חיוניים, וביניהם – קליטת העלייה.

צבן הודיע לשר האוצר אברהם שוחט, כי למרות שמדובר בקיצוץ של 2.1 מיליון ש"ח בלבד מתקציב משרדו, הוא אינו רואה כל אפשרות לבצעו כאשר עדיין לא נפתרו הבעיות שהעלה הקיצוץ הקודם.

צבן ציין, כי הקיצוץ בסעיף שהוקדש להסדר הקיבוצים מדאיג ביותר. אם אין כוונה לפגוע בהסדר עצמו – הרי קיצוץ זה יערער את אמון התנועה הקיבוצית בכוונות הממשלה ויקשה על יצירת דעת קהל מבינה ותומכת בהסדר המוצע.

שר החקלאות יעקב צור, שהצביע גם הוא נגד הצעדים הכלכליים, התריע נגד קיצוץ של 100 מיליון ש"ח בתקציב המיועד להסדר הקיבוצים של השנה הנוכחית. צור אמר שהממשלה טיפלה בכל המגזרים הבעייתיים – קופ"ח, התעשיות הביטחוניות, המושבים וקרנות הפנסיה – אך הזניחה את הקיבוצים. לדבריו, הקיצוץ בתקציב ההסדר מאותת על כך שהממשלה איננה נותנת עדיפות לפתרון בעיות הקיבוצים.

צור ציין, כי קיבוצי הספר הם השומרים בעצם על גבולות המדינה, ולכן על הממשלה לתמוך בהם.

השר חריש תומך בתוכנית האוצר מתוך הנחה שהיא תביא להורדה משמעותית בריבית.

שר הבריאות אפרים סנה הצביע גם הוא נגד הצעת האוצר. לדבריו, הקיצוץ בתקציב משרד הבריאות ימנע שיפוץ מחלקות בבתי חולים, יפסיק תהליך קיצור תור ל־1,800 קשישים הממתינים לאשפוז סיעודי ויאט את הרפורמה במערך הפסיכיאטרי.

שר האנרגיה והתשתית גונן שגב אמר בתגובה להצעת האוצר, כי שיטת הקטנת המסים, הורדת הריבית וקיצוץ בהוצאות הממשלה היא טובה בעיקרה, אך אינה יכולה לבוא כצעד בודד. לדעתו הצטרפו שר המשטרה משה שחל ושר הבינוי בנימין בן אליעזר.

אבו מאזן מתנה הובלת המו"מ עם ישראל במינוי חברי הצוות

דורש למסד את מערכת המו"מ ולא לאפשר החלפת חברי הצוות □ קאדומי: נביל שעת' ימשיך לעמוד בראש השיחות עד שאבו מאזן יחליט

□ פנחס ענברי

אבו מאזן מעמיד תנאים תמורת הסכמתו לעמוד בראש ועדת הפיקוח על המו"מ עם ישראל. בראיון לשבועון 'אל־מנאר' אמר אבו מאזן, כי הוא דורש למנות בעצמו את חברי הוועדה שהוא יעמוד בראשה. הוא מסר, כי הוא יבוא לשטחים ביום רביעי בשבוע הבא בתום סיבוב שיחות בעולם הערבי, שיתחיל היום בקהיר.

מקורות בארגון הפת"ח בגדה מסרו, כי אבו מאזן דורש למסד את מערכת המו"מ עם ישראל ולהעמיד בצוותי המו"מ את הטובים ביותר מבלי לאפשר לערפאת להדיח ולמנות כראות עיניו. לדבריו, על הצוותים שמתחילים במו"מ לסיימו ואין להחליפם באמצעיתו.

עוד דורש אבו מאזן לבסס את עבודת המו"מ על ניירות מסודרים ועל נתונים של מכוני המחקר הפלסטיניים.

בעל בריתו של אבו מאזן, פארוק קדומי, אמר בראיון לרדיו מונטה קארלו, כי נביל שעת' ימשיך בינתיים לעמוד בראש צוות המו"מ עם ישראל, עד שאבו מאזן יקבל עליו את המינוי שיקביל במוסדות אש"ף. קדומי אינו צופה השעיית המו"מ.

לדבריו, האלטרנטיבה למו"מ היא המשך המאבק והמשך האינתיפאדה. הוא ציין, כי תוניס נשארה בסיס ההנהגה הפלסטינית, והרשות הפלסטינית כפופה לה.

קאדומי עמד על חשיבות התיאום עם המדינות הערביות וציין את הצורך לגלות את המצב הכלכלי של אש"ף. מקורות בפת"ח מסרו, כי אחת מנקודות המחלוקת העיקריות בדיוני המועצה המרכזית של פת"ח היה המצב הכספי.

שר האוצר לשעבר: "הצעדים הכלכליים אינם תוכנית"

"המהלכים הכלכליים החדשים נדרשו כבר לפני 6־8 חודשים, ובממדיהם הנוכחיים אינם ראויים להיקרא תוכנית כלכלית. ההתרגשות מהם מעוררת בעיני גיחוך" – אמר אתמול יצחק מודעי, שר האוצר לשעבר, בראיון מו'גווה ליומן הערב של גלי צה"ל.

"אני מברך על המהלכים המאוחרים האלה, אך איני צופה שיצמיחו תוצאות כגון גידול משמעותי ברווחי החברות או קיצוץ משמעותי במסים – זה לא יקרה כל־כך מהר," אמר.

לדבריו, לא ניתן להסיק מסקנות ארוכות־טווח לפי מדד של חודש או חודשיים.

חבר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ דן תיכון (ליכוד) מתח אתמול ביקורת קשה על התוכנית הכלכלית החדשה שאישרה הממשלה.

"זוהי כלכלת בחירות. הממשלה לא יודעת מה היא רוצה, ומשנה את דעתה פעם אחר פעם," אמר תיכון. הוא הוסיף, כי הממשלה כבר הודיעה לפני כשלושה חודשים על קיצוץ התקציב, אך הדבר לא יצא לפועל.

יו"ר הוועדה, ח"כ גדליה גל (עבודה), אמר, כי התוכנית נדרשת לשיפור מצב המשק, ובכלל זאת שיפור רווחיות המגזר העסקי ושיפור כושר התחרות של ישראל בחו"ל.

גל העריך, כי עם הורדת הריבית יווצר בשער השקל פיחות, בלא שיהיה צורך בהתערבותו של בנק ישראל.

עתי"ם

צה"ל וצד"ל פתחו באש לעבר ג'אבל אל רפיח

מארג' עיון, (ע"צ). כוחות צה"ל וצד"ל פתחו אתמול בבוקר באש ארטילרית לעבר איזור בשליטת המחבלים בדרום לבנון, מסרו מקורות מקורבים לצד"ל. המקורות מסרו, כי 18 פגזי מרגמה נורו לעבר ג'אבל אל רפיח בגזרה המרכזית של רצועת הביטחון, שם התמקמה חוליית מחבלים. לא ידוע אם היו נפגעים. הם ציינו, כי במוצ"ש ואתמול הותקפו בנשק קל ובטילים נגד טנקים שלושה מוצבים של צד"ל על גבול הגזרה המרכזית. לכוחות צד"ל לא היו נפגעים. ארגון החזבאללה קיבל על עצמו את האחריות לפיגוע שבוצע בכניסה למארג' עיון, שם מצויות מפקדות צה"ל וצד"ל.

חיל הים הודיע על חידוש הסגר על נמל צור

צור, (ע"צ). חיל הים הזהיר אתמול את דייגי נמל צור לא לצאת למרחק של יותר משני ק"מ מהחוף, והכריז על חידוש הסגר שהוסר בשבוע שעבר – מסר נשיא איגוד הדייגים בצור, מוחמד באוואב.

"שתי ספינות של חיל הים ירו לכיוון הספינות שהתקרבו למרחק שני ק"מ מהחוף, והזהירו ברמקולים את הדייגים לא לעבור מרחק זה," הוסיף באוואב.

ירי הספינות הישראליות לכיוון הדייגים הלבנונים התחדש ביום חמישי, אך הדייגים קיבלו רק אתמול את ההוראות החדשות.

היום מתחדשות השיחות הישירות עם סוריה

דמשק, (ע"צ). "הנושא העיקרי במו"מ בין ישראל לבין סוריה יסוב על נושא נסיגת ישראל מרמת הגולן," הודיע אתמול היומון הסורי "תישרין".

השיחות הישירות בין סוריה לישראל אמורות להתחדש היום בין שגרירי שתי המדינות ואליד מועלם ואיתמר רבינוביץ. "סוריה נתנה את הסכמתה לחידוש השיחות על שאלת הסדרי הביטחון, בתנאי שיהיו מאוזנים, כדי להקל על משימתו של שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר", הוסיף היומון.

אש"ף מגנה הפרת ההסכמים מצד ישראל

תוניס, (ע"צ). הוועד הפועל של אש"ף גינה אתמול את "ההפרות הישראליות הבוטות" של ההסכמים שנחתמו עם האוטונומיה הפלסטינית, וקרא לכנס ועידת פיסגה ערבית. בתום כינוס שנמשך ארבעה ימים פורסמה בתוניס הודעה מסכמת, בה מבקר אש"ף את "סירובה של ישראל לפתוח בתהליך הפריסה" מחוץ לאזורים המאוכלסים בגדה המערבית, דבר הגורם לדחיית הבחירות שנועדו להיערך ביולי '94.

לעודי שטרקמן ומשפחתו
ולקיבוץ רוחמה

אתכם באבלכם במות האב

מאיר ז"ל

מפעלי שער הנגב
והמועצה האזורית שער הנגב

רמון: הפחתת נטל המסים צריכה להתבצע מיידית

פרופר: מבחן תוכנית האוצר הוא ביכולתה לשפר את רווחיות היצוא

נגיד בנק ישראל יעקב פרנקל מתלחש עם שר האוצר אברהם שוחט אתמול במסיבת העיתונאים (צילום: יצחק הררי)

□ אבשלום קווה

נשיא איגוד התעשיינים דן פרופר בירך אמש על התוכנית הכלכלית לקיצוץ בהוצאות, להפחתת המסים ולהפחתת הריבית, ואמר, כי המהלך הוא בכיוון הנכון. "מבחנה העיקרי של התוכנית יהיה ביכולתה לשפר את רווחיות היצוא וכושר התחרות של המשק מול היבוא הגואה," אמר.

לגבי החלטת נגיד בנק ישראל להפחית את הריבית בשיעור של 1.5% אמרו פרופר ויו"ר ההסתדרות, חיים רמון, כי אינה מספקת והיתה צריכה לעמוד על 2.5% לפחות.

לדברי פרופר, הקיצוץ בסך של 1.2 מיליארד ש"ח בהוצאות הממשלה נועד לשחרר משאבים למגזר העסקי הסחיר, במטרה להגדיל את היצוא ולהבטיח את המשך צמיחת המשק ללא הגדלת הגירעון במאזן התשלומים. לדבריו, אם רווחיות היצוא וכושר התחרות מול היבוא לא תשופר, לא תתבצע העברת משאבים זו למגזר הסחיר.

בישיבת הנהגת ההסתדרות אמר רמון, כי הפחתת נטל המס היתה צריכה להתבצע מיד ולא להתעכב עד ספטמבר. "זהו צעד נכון, בעיקר ברמות ההכנסה שבין 6,000 ל־10,000 ש"ח ברוטו, אשר עליהן מוטל לשם כמעט 50% מס הכנסה, דבר הפוגע במוטיבציה לעבודה לצמיחה במשק," אמר רמון.

הוא ציין, כי אינו תומך בקיצוץ שונות מתקציבי המשרדים, כיוון שהדבר עלול לגרום לפגיעה בשירותים חיוניים.

שלמה שני מונה כסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי

□ אבשלום קווה

מזכ"ל התאחדות הטכנאים וההנדסאים, שלמה שני (עבודה), נתמנה לתפקיד סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי – נמסר אתמול בישיבת הנהגת ההסתדרות.

שני ירכז את מטה המאבק של העובדים בחברות הממשלתיות, אם המשא ומתן בעניין מספנות ישראל יעלה בימים הקרובים על שרטון.

שני משמש בתפקידו כמזכ"ל שנים מספר ונחשב כשקול, מתון וצנוע למדי. בשלהי תקופתו של חיים הברפלד כמזכ"ל ניסתה קבוצה של מזכירי איגודים מקצועיים בשירות הציבורי להביא למינויו לתפקיד יו"ר האגף, אך בגלל לחצים מפלגתיים נמנע הברפלד מביצוע השינוי.

שני הוא אחד משלוש הצלעות בשיתוף הפעולה בין הסתדרויות המהנדסים, הטכנאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעל 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
על המשמר AL HAMISHMAR THE GUARDIAN Daily Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות

מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

שרון סבור שיש לדון בהקמת ממשלת אחדות לאומית

"אם תהיה פנייה מהממשלה להקמת ממשלת אחדות יש לדון בהצעה", אמר □ בנימין נתניהו: במצב הנוכחי – אין על מה לדבר

□ יהודה צור

"אני לא שמעתי עדיין על פניה מהממשלה או מגורמים מרכזיים בתוכה לדון בהקמת ממשלת אחדות לאומית, אבל אם תהיה פניה כזו, לדעתי צריך לדון בה", אמר אתמול ח"כ אריאל שרון.

הוא ציין שלא מדובר בעניין אישי כרגע או פגיעה באדם או באישיות פוליטית זו או אחרת, אלא מדובר בשאלה של אחריות לאומית ממדרגה ראשונה.

שרון אמר שהוא לא מאמין שבמצבים קשים כמו עשיית שלום או מלחמה אפשר לקבל הכרעות קשות ללא קונסנזוס רחב ככל האפשר.

לדבריו, כדי למנוע הקמת מדינה פלסטינית, "כפי שמציע השר יוסי שריד" יש צורך בהקמת ממשלה אחרת – רחבה יותר.

הוא ציין שאם תועלה הצעה ברוח זו, הדבר יחייב דיון רציני; וכל מי שרואה באופן אחראי את הסכנות שיכולות להתעורר בחודשים הקרובים, מבין שיש לבחון את ההצעה, אם תהיה כזו, באופן רציני.

אתמול אמר יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, שהוא היה תומך בממשלה רחבה יותר, אילולא העובדה שלמעשה מרצ היא זו שמכתיבה את עיגיונות הממשלה. בתנאים כאלה, הוסיף נתניהו, "אין על מה לדבר כי זו ממשלה שנדברת על תוכניות אוסלו ועל ויתורים בגולן".

"אילו העבודה היתה מתעשתת וחוזרת להיות מרכז המפה הפוליטית, אז בוודאי שאפשר היה לדבר על כך, אבל במצב הנוכחי, כאשר רבין נגרר ע"י השמאל הקיצוני כמו יוסי שריד, חיים רמון ויוסי ביילין, אין על מה לדבר", סיכם נתניהו.

רבין: דברי שריד על מדינה פלסטינית הם דעתו האישית

רה"מ הסתייג מדברי שריד, על־פיהם לאחר הבחירות בשטחים תקום למעשה מדינה פלסטינית □ שריד: תגובת רבין היתה ברוח טובה

□ שרלי שחר

ראש הממשלה, יצחק רבין, הסתייג אתמול מדבריו של השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, שאמר, כי לאחר הבחירות בשטחים תוקם למעשה מדינה פלסטינית.

ראש הממשלה אמר בפתח ישיבת הממשלה, כי מדובר בעמדתו האישית של השר שריד ואין זו עמדת הממשלה. "ממשלת ישראל חתמה עם נציג הפלסטינים – אש"ף – על הסכם הצהרת העקרונות ואין שם שום התייחסות או מחוייבות למשהו שדומה למדינה פלסטינית. עמדת הממשלה היא נגד מדינה פלסטינית, ואנו בעד ישות פלסטינית בצד מדינת ישראל".

רבין הדגיש כי בכל מקרה אין מדובר בחזרה לקווי '67 והישות הפלסטינית תצטרך להידון עם הפלסטינים ועם הירדנים בשלב הדיונים על הסדר הקבע.

השר יוסי שריד אמר, כי תגובתו של ראש הממשלה היתה ברוח טובה ועניינית. "כך היא נאמרה וכך היא גם נתקבלה".

שריד הכחיש בתשובה לשאלה כאילו דבריו היו למעשה "בלון ניסוי" לבחינת תגובתו של רבין. "לא בלון ולא ניסוי. כל אחד אומר את האמת שבליבו ואיש מהשרים אינו משמש דובר לזולתו, בכיר ככל שיהיה," אמר שריד.

שר האנרגיה, גונן שגב, אמר כי דברי שריד באשר להקמת מדינה פלסטינית אינם מתקרבים לאמת בכל הקשור לפעילות הממשלה. "הקו שמובילה הממשלה הוא של אוטונומיה אמיתית ממנה יהיה קשה מאוד לצאת או להגיע למדינה עצמאית. לא כל מה שנאמר מטעמים מפלגתיים של טרום בחירות תואם את דרך פעילותה של הממשלה", אמר שגב.

"עדיפה פשרה טריטוריאלית בשטחים על אוטונומיה"

אמר שרון והוסיף שגם תוכנית האוטונומיה של הליכוד תביא למדינה פלסטינית

□ יהודה צור

ח"כ אריאל שרון אומר שפשרה טריטוריאלית היא אפשרות טובה יותר מאוטונומיה. לדבריו, פשרה טריטוריאלית זו מדינה פלסטינית בחלק מיהודה ושומרון לעומת זאת אוטונומיה זו מדינה פלסטינית בכל יהודה ושומרון.

שרון סיפר שתוכנית אוטונומיה היא בעצם פתח להקמת מדינה פלסטינית. הוא אמר שכאשר בגין הביא את תוכנית האוטונומיה לכנסת בנובמבר 77' אמר לו שרון, "זהו הפסדת את המדינה הפלסטינית". הוא ציין שזו היתה אחת מהטעויות החמורות ביותר, גם אם בגין לא התכוון לאוטונומיה בנוסח המתבצע עכשיו.

יחד עם זאת הוא ציין שגם תוכנית האוטונומיה של הליכוד, בסיכומו של דבר, תביא להקמת מדינה פלסטינית ועכשיו יש לדון כיצד למנוע סכנה זו.

לדבריו, יש לקבוע את נהר הירדן כגבול הביטחון של ישראל, אוטונומיה תתבצע רק בחלק מן השטח; מחוץ לאוטונומיה ישארו איזורי ביטחון, ישובים יהודיים יוקמו על צירי התנועה העיקריים לשפלת החוף ויהיה העדר של רצף טריטוריאלי בין גושי האוטונומיה.

שרון גם מציע לא לדון כלל על החזרת פליטים ושיש לנסות לשקמם בארצות בהם הם נימצאים עכשיו.

לדבריו, חוץ משמירה על חוק וסדר, כל הביטחון צריך להיות בידי ישראל. הוא הדגיש, כי יש לחזק את ההתיישבות היהודית בשטחים, שכן זה הגבול האחרון הבולם נסיגה לקווי '67.

שרון ציין שהאוטונומיה היתה שגיאה, אבל מה שצריך לעשות עכשיו זה למצוא את הדרכים כדי לימנוע הקמת מדינה פלסטינית.

הפקה משותפת משלחת של מפיקים בכירים מרשתות הטלוויזיה הגרמנית היתה אורחת איגוד המפיקים שליד התאחדות התעשיינים בישראל. יו"ר האיגוד, מרק רוזנבאום, מסר כי המשלחת באה לבדוק אפשרויות של רכש ושל הפקות משותפות בארץ. בתמונה (מימין לשמאל): ד"ר פון רוזן, ד"ר שרייפמילר, מרק רוזנבאום, סטפן הייה, וד"ר רוזהרם ברנס. צילום: אלן אשנדייבר / ישראל סאן

משלחת חברי ועדת חוץ וביטחון נפגשה עם הנשיא מובארק בקהיר

(ער"צ). משלחת של חברי הכנסת החברים בוועדת חוץ וביטחון, טסה לקהיר אתמול ונפגשה עם נשיא מצרים חוסני מובארק.

מקורות רשמיים מסרו, כי בפגישה עם הנשיא המצרי נכחו אישים בכירים בפרלמנט המצרי.

נמסר כי הדיונים עם חברי הכנסת יסובו על שיחות השלום עם הפלסטינים ועם סוריה וכן על דרישת מצרים כי ישראל תחתום על האמנה לאי־הפצת הנשק הגרעיני, עם חידושה בחודש הבא.

ח"כ אורי אור, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אמר בישראל לפני צאת המשלחת, כי לביקור נודעת חשיבות מיוחדת בזמן שמצרים וישראל נתונות בוויכוח סביב סירובה של ישראל לחתום על האמנה.

"נוכח הדיבורים על מתיחות ביחסי מצרים־ישראל, חשוב שהביקור הזה מתקיים. וזה הביקור הראשון מסוגו של חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת", אמר אור.

זמן מה לפני בוא המשלחת, ניהל מובארק ישיבה של ועדת שרים ומומחים בקשר לבעיית הפצת הנשק הגרעיני.

מקורות מצריים רשמיים אמרו, כי הם מצפים שחילוקי הדעות בין שתי המדינות יעיבו על הפגישות עם המשלחת, שבראשה עומד אור.

חברי המשלחת אמורים גם לפגוש את שר החוץ המצרי, עמרו מוסא.

מקור מצרי אמר, כי מובארק הדגיש בפגישה "את חשיבות האצת תהליך השלום, וכי השלום הוא המקור לביטחון באזור".

אור תיאר את הפגישה כ"טובה", ואמר, כי שני הצדדים "דיברו באפשיות על הכול". "שוחחנו על תהליך השלום וכיצד להתקדם בו, ועל היחסים בין ישראל לבין מצרים", אמר אור לכתבים.

הנושאים הגורמים לחילוקי הדעות הם הבחירות בשטחים, ונסיגת חיילי צה"ל ממרכזי הערים.

"שוחחנו גם על צרכי הביטחון וחשיבות לוח הזמנים. עלינו לספר את יחסינו גם עם הפלסטינים", הוסיף אור.

אור ציין, כי בפגישת המשלחת עם מובארק לא נדונה בעיית האמנה לאי הפצת נשק גרעיני. "יום אחד, כשהשלום ישרור בכל האזור, נחתום על האמנה", הטעים.

סערה בגרמניה: הממשלה החליטה לבנות צוללת לישראל, ללא אישור הבונדסטאג

□ ורדינה חילו, בון

ממשלת גרמניה קיבלה החלטה לבנות צוללת שלישית עבור ישראל, למרות שהעניין לא אושר בבונדסטאג. כך עולה מתחקיר שערכה רשת הטלוויזיה המסחרית ר.ט.ל. על בניית צוללת נוספת עבור ישראל במספנות הנמל בקיל. קאנצלר גרמניה הלמוט קוהל הודיע על ההחלטה בטרם אשתקד לשר החוץ, שמעון פרס.

ממשלת גרמניה התחייבה לממן את מחצית עלות הצוללת והיתרה תשולם ע"י ישראל בסכום של 220 מיליון מארק. זאת בנוסף לשתי צוללות שימסרו לישראל בחינם. לפני כמה ימים נודע על קיום העיסקה באקראי וניתן לה פומבי לאחר שחבר סיעת הירוקים בבונדסטאג חשף את הפרטים בספר התקציב.

מפלגת הירוקים מתנגדת לבניית הצוללת, בעוד המפלגה הסוציאל־דמוקרטית נימנעה עד כה מלחוות את דעתה, כדי לא לקלקל את יחסיה עם ישראל.

ממשלת גרמניה התחייבה בתקופת מלחמת המפרץ כהבעת סולידריות לבנות שתי צוללות בסכום כולל של 880 מיליון מארק על חשבונה. בכך, קיוו בבון, תירגע דעת הקהל הישראלית, בשלהי המלחמה, שנטתה להאשים את גרמניה בסיוע לעיראק.

במסיבת עיתונאים, שבה השתתף השר פרס בבון ביום רביעי שעבר, סירב שר החוץ קינקל להתייחס לסוגיה.

ועדת העבודה תדון בתכנית ההפרדה

□ בצלאל עמיקם

ועדת העבודה של הכנסת תפתח היום בדיון על תכנית ההפרדה שהביא שר המשטרה, משה שחל.

מיוזמי התכנית, עליהם יוקם קו שיפריד בין מדינת ישראל לשטחים.

במוקד הדיון אותו יזם ח"כ יהושע מצא (ליכוד), יו"ר הוועדה: דברי השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, הקמת מדינה פלסטינית בשטחים, לאחר הבחירות שם.

בטקס חגיגי בביהמ"ש העליון ביים נחנך משמר בתי־המשפט

(ע). המשמר החדש של בתי המשפט נחנך רשמית אתמול בטקס שנערך בבית המשפט העליון בירושלים.

בטקס נכחו שר המשפטים דוד ליבאי, שר המשטרה משה שחל, נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, שופטים עליונים, היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר, ומפכ"ל המשטרה, אסף חפץ.

נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, אמר בדברי הפתיחה, כי מאחורי הקמת היחידה החדשה עומד הרצון להרתיע ולייעל את סידורי הביטחון בבית המשפט וציין, כי במהלך השנים היו מקרים מסוכנים לא מעטים בבתי־המשפט.

שמגר אמר לאנשי המשמר, כי האזרח הבא לביהמ"ש צריך לחוש כי בנה.

שר המשפטים, דוד ליבאי, אמר, כי המשמר החדש הוא ביטוי נכון וראוי לעצמאות מערכת בתי המשפט בישראל.

בטקס נכחו 350 אנשי המשמר החדשים מכל רחבי הארץ, בהם סטודנטים, בוגרי יחידות קרביות ובעלי עבר פיקודי. המאבטחים הם בוגרי קורס אבטחה.

שר המשטרה, משה שחל, הסמיך את המאבטחים החדשים לבצע חיפושים ומעצרים. בראש המשמר עומד מנהל הביטחון במשרד המשפטים, אייל רווח.

המשמר החל כבר לפעול. הוא מקיף בשלב זה את בתי המשפט בירושלים, באר־שבע, אשדוד, אשקלון, קריית־גת, רחובות ורמלה.

דיון בלשכת רבין בנושא קליטת עליה: למרות התקציב הגדול, חלק מהעולים מתוסכל ומאוכזב

□ יוסף גלילי

"תקציב קליטת העליה מהווה למעלה ממחצית תקציב הביטחון. למרות ההישגים הגדולים, עדיין חלק מהעולים נמצא בתחושת תיסכול ואכזבה", אמר יו"ר סיעת העבודה, ח"כ רענן כהן, בדיון שיזם בהשתתפות ראש הממשלה ושרת העבודה בלשכת ראש הממשלה.

מהנתונים שמסר כהן בישיבה, עולה שתקציב קליטת העליה מהווה למעלה ממחצית תקציב הביטחון בתקציב המדינה לשנת '95. סך הכל תקציב הקליטה הוא 9 אחוזים מהתקציב הכללי, לעומת 17 אחוז של תקציב הביטחון.

לדבריו, למרות ההישגים הגדולים של הממשלה בתחומי קליטת העליה שאין להם אח ורע בממשלות קודמות, תקציבי הקליטה מפוזרים בין משרדי הממשלה וזה יוצר בלבול בקרב העולים שאינם מודעים לזכויותיהם.

בדיון שימשך היום, ישתתפו בנוסף לשרת העבודה גם יאיר צבן, שר הקליטה ואמנון רובינשטיין, שר החינוך.

בג"ץ דחה עתירתו של הנח"לאי החשוד בעישון חשיש בשל"ת

בג"ץ דחה את טענתו של אמסלם, כי לא היה חייל בתקופת השל"ת (שירות ללא תשלום) ☐ השופט חשין: "הם באמת לא הבינו מה הם עשו בבקו"ם? אם כך הם צריכים אולי להשתחרר על סעיף 21"

(ע). בג"ץ דחה אתמול את עתירתו של ראובן אמסלם, אחד מחיילי הנח"ל שנעצרו באופקים בחשד לעישון סמים. אמסלם עתר לבג"ץ נגד העמדתו לדין צבאי, וביקש כי התיק יועבר לבימ"ש אזרחי.

שופטי בג"ץ, אליעזר גולדברג, מישאל חשין ודליה דורנר, דחו את טענתו, כי היה אזרח בתקופה ששירת בשל"ת (שרות ללא תשלום) וקבעו, כי הינו חייל.

העותר השני, חנוך פז, משך את עתירתו בתחילת הדיון, בעקבות הודעת הפרקליטות הצבאית על הקלה בסעיפי האישום נגדו. פרקליטו, עו"ד משה סובול, הודיע כי הגיע להסדר טיעון עם הפרקליטות הצבאית, לפיו תסתפק התביעה בימי המעצר שריצה פז בכלא 4.

פז ואמסלם נעצרו יחד עם עוד שמונה מבני הגרעין שלהם, גרעין נח"ל עירוני של נוער מרצ שנשלח לאופקים, בחשד כי עישנו חשיש בתקופת השל"ת המוקדם.

נגד שמונה מבני הגרעין הוחלט להגיש כתבי אישום. פז ואמסלם עתרו לבג"ץ בדרישה לשפוט אותם בבימ"ש אזרחי, ונימקו את דרישתם באורח החיים האזרחי של בני ובנות הגרעין באופקים.

בני הגרעין אומנם חויילו ושהו כ־24 שעות בבקו"ם, ב־1 בדצמבר 1994, אך נשלחו לאופקים, בטרם עברו אימון כלשהו, זאת, בניגוד לפקודות הצבא, טענו. פנקסי החוגר של בני הגרעין נלקחו מהם כשעזבו את הבקו"ם ותחתם קיבלו תעודות של"ת. כמו כן, נאסר על בני הגרעין ללבוש מדים כל תקופת השל"ת.

נימוק נוסף שעלה בדיון בעתירה, הוא האפשרות של בימ"ש אזרחי למצוא את העותרים אשמים בעבירות שיוחסו להם, מבלי להרשיע אותם בדין על פי המלצת שירות המבחן למבוגרים, וכך לחסוך מהם רישום פלילי שישאיר כתם בעברם, הסבירו.

בדיון שנערך בעתירה ביום חמישי האחרון קבעו השופטים, כי מדובר במקרה גבולי, וקראו לצדדים להגיע להסכם פשרה. ביום שישי הודיעה הפרקליטות הצבאית על נכונותה להמיר את סעיפי האישום נגד הנח"לאים – משימוש בסם מסוכן ל"עבירה על הוראות הצבא", שהיא עבירה צבאית שאינה גוררת אישום פלילי.

באיכוחו של ראובן אמסלם, עו"ד רענן כרמון, אמר בדיון אתמול: "הפרקליט הצבאי הראשי, במקום לירות בהם בטנקים ותותחים, יורה עליהם צרורות מנשק קל, אך הם עדיין מטרות אזרחיות. הפרקליט הצבאי הראשי לא היה צריך כלל להגיש נגדם כתבי אישום צבאיים".

השופט אליעזר גולדברג אמר לעו"ד כרמון בתגובה: "אתה מכיר את הפתגם למי נותנים אצבע, ואתה מכיר את ההמשך". השופט חשין אמר במהלך הדיון: "הם באמת חשבו שהם יכולים לעשות כל מה שהם רוצים? הם באמת לא הבינו מה הם עשו באותו יום בבקו"ם? אם כך הם צריכים אולי להשתחרר על סעיף 21".

השופט גולדברג אמר, כי התביעה הצבאית עשתה חסד עם הנאשמים כשהסכימה להמיר את סעיפי האישום. הוא אמר לעו"ד כרמון, כי אם היה מרשו נשפט בבימ"ש אזרחי "לא הייתי מהמר שמרשך עם 20 האישומים, היה יוצא בזול".

שופטי בג"ץ קבעו כאמור, כי אמסלם הפך לחייל עם גיוסו ולא שוחרר כדין ולכן, עליו להישפט בבית דין צבאי.

עפיפון וטרקטורון

מיכל סוקה, 26, דוגמנית ומנהלת הצגות בתל־אביב, תיטול חלק בפסטיבל העפיפונים הבינלאומי שיתקיים בחול־המועד פסח בקצרין. מיכל תשלב בתחרות את שני תחביביה: עפיפונים וטרקטורונים צילום: אמיר דינבר/עשי צלמים

מג"ד בגולני הורשע בגרימת מוות ברשלנות של נערה בעזה

סגן אלוף אפרים מושקטו ירה בנשקו בכפר באני סוהילה באופן רשלני ובניגוד להוראות ☐ כתוצאה מהירי נהרגה נערה בת 14

(ע). בית הדין הצבאי המיוחד בקרייה בתל־אביב הרשיע אתמול את סגן אלוף אפרים מושקטו בגרימת מוות ברשלנות של נערה בת 14 מעזה.

סגן אלוף אפרים מושקטו, הוא מפקד גדוד בגולני. הוא הורשע בכך, כי כ־8 באפריל '93 ירה בנשקו בציר תנועה בכפר באני סוהילה בחבל עזה, באופן רשלני ובניגוד להוראות הצבא. כתוצאה מכך, נהרגה הנערה ראידה עמר עבר ראבה בת 14, תושבת המקום.

התובעים הצבאיים, עו"ד עודד גבעון וקצין המשפטים ליאור אייזנברג, טענו בבית הדין, כי במהלך נסיעה בבאני סוהילה נזרקו אבנים לעבר כח צה"ל, שהיה בנסיעה בג'יפ. הכח ירד מהג'יפ, חלק פתח במירדף ושני קצינים ובהם סא"ל מושקטו ירו יריות הרתעה לעבר קיר. עוד טענו התובעים, כי כדור שירה סא"ל מושקטו, פגע בראשה של הנערה והרגה.

הסניגור, עו"ד שמגר גורביץ, טען בבית הדין שאין בידי התביעה עדות ישירה, אשר קושרת את הירי שביצע הנאשם, למות המנוחה וכי הראיות שעליהן מסתמכת התביעה, הינן נסיבתיות.

שופטי בית הדין הצבאי המיוחד, בראשותו של אל"מ מרדכי פלד, קיבלו בפסק הדין את חומר הראיות והעדויות שהוצג, ובהעדר הסבר ממשי וראוי לנסיבות אפשריות אחרות, למותה של הנערה, הרשיעו את הקצין בירייה שממנה נפגעה הנערה.

השופטים ציינו, כי על הנאשם היתה מוטלת חובת הזהירות כלפי המנוחה וכי חובה זו הופרה.

באשר לקשר הסיבתי של גרימת המוות, קבעו השופטים "אין ספק שכאשר הנאשם ירה מנשקו, היה עליו לצפות, כי יכול להיגרם נזק לבני אדם, שנמצאים בטווח הפגיעה של הנשק. לא רק יכול היה לצפות נזק, אלא אף היה צריך לצפות לתוצאה שכזו. הנאשם הינו קצין ותיק ובעל נסיון, ובתור שכזה, היה עליו לכלכל את צעדיו במשנה זהירות ולא להחליט "תוך שניות" כפי שעשה, במיוחד כאשר לא עמד מול סכנת חיים הנשקפת לו או לחייליו".

גזר דינו של סא"ל מושקטו ינתן בסוף החודש.

פשרה בין עוזי משולם לשלטונות שב"ס:

משולם יסתובב בכלא עם "מקל רפואי" וילבש גלימה בשבתות

(ע). שירות בתי הסוהר הגיע לידי פשרה עם עוזי משולם והסכים לספק לו מקל רפואי, העונה על צרכיו הרפואיים ולהרשות לו ללבוש בגד עליון לבן בשבתות וחגים ובעת לימוד תורה ובתפילה.

עוזי משולם עתר לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה להורות לשירות בתי הסוהר להשיב לו את מקל ההליכה ואת בגדיו (גלימה וטלית) שלטענתו, נלקחו ממנו בעת שהתפלל.

משולם טען, כי הגלימה והטלית הינם לבוש דתי מסורתי שהוא לובש מזה שנים רבות. במסגרת הסכם הפשרה, שקיבל תוקף של פסק דין בבית המשפט, נקבע כי שב"ס יספק למשולם מקל רפואי, העונה על צרכיו הרפואיים ויאפשר לו להתהלך בגלימתו הלבנה בשבתות וחגים ובשעת לימוד ותפילה בכלא.

הוגש כתב אישום נגד החשוד ברצח הצעיר שרון חג'ג' במועדון בפ"ת

(ע). אברהם בן חמו (32) מלוד הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב ברצח שרון חג'ג' במועדון הלילה "נקסוס" בפתח תקוה, לפני כחודש.

התביעה טענה, כי שרון חג'ג', 21, היה אורח במועדון בלילה של ה־25 בפברואר '95 והוא היה לבוש בבגדים דומים לבגדי המאבטחים במקום.

הנאשם ביקש להיכנס למועדון מבלי לשלם דמי כניסה והוצא בכוח מהמועדון על ידי המאבטחים. לאחר שגורש, חזר כעבור זמן קצר למועדון ואנשים במקום ניסו להרגיעו. שרון חג'ג' ניגש אליו. כשהיה קרוב אליו, הניף הנאשם סכין ודקר את שרון דקירה עמוקה שפגעה בליבו. שרון מת, כעבור זמן קצר.

אברהם בן חמו, טוענת התביעה, נמלט מהמקום ונלכד למחרת בשדה התעופה בן גוריון, בטרמינל הנוסעים היוצאים לחו"ל כשברשותו כרטיס טיסה לגרמניה, אותו רכש שעות מספר קודם לכן.

התביעה טענה, במהלך הדיון, בבקשתה לעצור את בן חמו עד לתום ההליכים, כי שני אנשים ראו את הנאשם דוקר את חג'ג'. הוא אמר להם בעדות שכיב מרע לאחר שנדקר "נדקרתי על ידי הכסוף (בעל השער הלבן) והתמוטט.

הדיון בבקשה נדחה ל־11 באפריל ומעצרו של הנאשם הוארך עד למועד זה.

745 פועלי שטחים ללא היתרים נעצרו בחודשיים; 40 פועלים נעצרו אתמול

(עש"ת). 745 פועלי שטחים שעבדו בישראל ללא היתרי עבודה, נעצרו על ידי היחידה לאכיפת חוקי עבודה הפועלת מטעם משרד העבודה והרווחה – במהלך החודשיים הראשונים של שנת '95 (ינואר ופברואר).

מתוך הפועלים שנעצרו, נימנו 45 שהיו מנועי כניסה לישראל עקב עבירות ביטחוניות. פרטים אלה מסר אתמול אורן קרני, מנהל היחידה לאכיפת חוקי עבודה, שהוסיף וציין, כי הפעילות נעשתה בשיתוף עם משטרת ישראל.

אתמול נעצרו 40 פועלי שטחים ללא היתרי עבודה באיזור מבשרת ירושלים. בין העצורים היו שני פועלים עם אישור מזוייף, שלושה מנועי כניסה, ואחד – נתין ירדני עם דרכון שפג תוקפו.

לדברי אורן קרני, פועלת היחידה לאכיפת חוקי עבודה באינטנסיביות רבה. זאת, על פי הנחייה של שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, שיזמה את הקמת היחידה לפני שנתיים במגמה לאכוף את החוקים שנתרופפו במשך שנים קודם לכן.

יעקב כץ במשפט דרעי:

"למנהלי משרד הפנים "לובשי השחורים" היה אינטרס לסייע לחבריהם בעמותת הר־שמואל"

(ע). יעקב כץ, אחד ממנהלי חברת "מורשת בנימין" החל להעיד אתמול במשפטו של ח"כ אריה דרעי.

כץ נשאל, במהלך הדיון ע"י התובע, עו"ד יהושע רזניק, על הפגישות שלו ושל מנהליה האחרים של "מורשת בנימין" עם אנשי משרדי המשפטים והבינוי והשיכון, במאמץ לקבל קרקע חלופית תמורת הקרקע שרכשו בנבי סמואל באיזור שהוכרז שמורת טבע.

במהלך הדיון, ביקש העד מהתובע עו"ד רזניק, לשאול אותו על פגישה שלו ושל מנהלי "מורשת בנימין" עם אריה דרעי, או עוזר שר הפנים, יצחק פריץ.

לאחר שנשאל על הפגישה, סיפר כץ כי הפגישה נסבה על סיוע של משרד הפנים להחלפת הקרקע. עוד אמר כץ, כי ראה את אינטרס משרד הפנים שמנהליו "לובשי שחורים", לעזור לאנשים כמוהם שהיו רוב חברי העמותה (עמותת "משתכני הר שמואל").

כץ העריך, כי בקיץ 1985, פעלו משרד הפנים והעומד בראשו, הכל כדי לסייע ל"מורשת בנימין".

שנת מאסר לנהג שיכור שגרם לפציעת 2 אנשים

(ע). בית משפט לתעבורה בתל אביב גזר שנה מאסר בפועל על מיכאל סמולבורד (43) מבת ים, שהורשע בגרימת תאונת דרכים ופציעת שני בני אדם תוך נהיגה בגילופין, ברמת אלכוהול גבוהה.

בית המשפט גם קנס את הנאשם ב־5,000 שקל ושלל את רשיונו לחמש שנים בפועל.

השופט אפרים דורון הסכים לדחות את מועד ביצוע גזר הדין לחודש ימים.

הנאשם נהג ברכבו הפרטי ב־24 בדצמבר 1994, בערב הגיע לקרן הרחובות שדרות העצמאות ובלפור בבת־ים. הוא לא ציית לתמרור עצור והתנגש בשני כלי רכב פצע שני אנשים שהיו בשתי המכוניות.

התביעה טענה, כי כי בדמו נמצאה רמת אלכוהול הגבוהה פי 6 ממה שמתיר החוק. התברר גם, כי לנהג היתה עבירה דומה בחודש פברואר 1993. בית משפט ברמלה גזר עליו בגין עבירה זו עונש מאסר על תנאי לשלושה חודשים. בעקבות הרשעתו בבית המשפט לתעבורה בתל אביב הפעיל השופט את העונש על תנאי וצירף לזה 9 חודשים מאסר בפועל.

הוארך מעצרו של ד"ר בן צבי החשוד באונס מטופלות

(ע). בית משפט השלום בתל־אביב הורה אתמול להאריך ב־4 ימים נוספים את מעצרו של ד"ר דוד בן־צבי (55) מרמת־גן, שנעצר בחשד לשני מעשי אונס ומעשה מגונה בנשים שבאו לקבל אצלו טיפולי הרוייה.

המשטרה ציינה כי החשוד משמש רופא ומומחה, המבצע טיפולים שונים בבתיהן של נשים, ובעבר נשלל רשיונו מלעסוק ברפואה על ידי משרד הבריאות.

ד"ר בן־צבי נעצר ב־8 במרס ואתמול טענה המשטרה, כי אותרו עוד 3 נשים מתלוננות בחשד לאונס ולמעשים מגונים.

במהלך הדיון נמסר, כי אחת המתלוננות עבדה אצל ד"ר בן־צבי והיא הגיעה למשטרה בעקבות פרסום הפרשה באמצעי התקשורת.

פרקליטו של בן־צבי טען כי מרשו ביצע בדיקה שגרתית במתלוננות, במסגרת טיפולי הרוייה.

השופטת נירה לירסקי ציינה, כי העבירות הן חמורות, אולם אין היא סבורה שיש צורך להחזיק את החשוד במעצר למשך 10 ימים. השופטת החליטה להסתפק בתקופת מעצר נוספת של 4 ימים.

עלייה של 2.7% במספר דורשי עבודה בפברואר

הישוב מעלות הצטרף לרשימת מוקדי האבטלה עם שיעור אבטלה של 10.4% ☐ למרות עלייה בביקוש עובדים, לא גדל היצע העבודות בגלל יבוא העובדים הזרים

☐ עליזה חטואל

בפברואר נרשמה עלייה של 2.7% במספרם של דורשי העבודה. אל לשכות התעסוקה למבוגרים ולאקדמאים פנו 104.8 אלף דורשי עבודה לעומת 104.7 אלף בינואר. בניכוי גורמים עונתיים הסתכם מספר דורשי העבודה כ־101.8 אלף לעומת 99.2 אלף בינואר, גידול של 2.6 אלף, ועלייה בשיעור של 2.7%.

זהו החודש השני ברציפות שעולה מספרם של דורשי העבודה. ברביע האחרון של '94 חלה עלייה בשיעור הבלתי־מועסקים במשק והפונים ללשכות התעסוקה לחיפוש עבודה, זאת לאחר ירידה רצופה מתחילת '93. שיעור הפונים ברביע האחרון של שנת '94 היה 55.1% לעומת 50.4% ברביע הקודם, עלייה של כ־5%.

האזורים הגיאוגרפים בהם שיעור המובטלים הוא הגבוה ביותר הם: נגב מזרחי – 7.7%, נגב מרכזי – 7% ואיזור הדרום – 7.2%. זאת, בהשוואה לממוצע הארצי העומד על 3.4%. באזורים ירושלים תל־אביב ואילת שיעור המובטלים הוא הנמוך ביותר: 1.7%, 1.6% ו־1.2% בהתאמה.

בפברואר נוסף הישוב מעלות לרשימת הישובים הנמנים כמוקדי אבטלה, כלומר: ישוב בו שיעור המובטלים שישה ימים או יותר גבוה מ־10%. סה"כ נמנו 10 ישובים כמוקדי אבטלה לעומת תשעה בינואר. הישובים הם: מצפה רמון – 14%, אור עקיבא – 12.8%, ירוחם – 12.3%, קריית גת – 12%, קצרין – 11.9%, שלומי – 11.6%, אופקים – 11.4%, קריית מלאכי – 11%, כסייפה – 10.6% ומעלות – 10.4%.

למרות העלייה במספר ההזמנות שהפנו מעסיקים ללשכות התעסוקה לא גדל מספר מקומות העבודה המוצעים לישראלים. ההזמנות הסתכמו ב־16.6 אלף לעומת 14.2 אלף בינואר, עלייה של 17%. את מקומם של הישראלים תפסו העובדים הזרים. בינואר הועסקו באמצעות שירות התעסוקה 35.4 אלף איש מיש"ע לעומת 39.6 אלף בדצמבר. כן הועסקו 2.3 אלף מועסקים מדרום לבנון. עד תחילת מרס מסתכם מספר היתרי העבודה לזרים ב־61.9 אלף לעומת 60 אלף בתחילת החודש הקודם.

אושרה כניסתם של עוד 3,150 פועלים מהשטחים

כולם גברים נשואים מעל גיל 30 שעבדו בארץ לפני הסגר ☐ סך הכל מורשים בכניסה 24,750

☐ רמי שני

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין הודיע אתמול על אישור כניסה לעבודה לעוד 3,150 פועלים מאזורי יהודה, שומרון וחבל עזה. מדובר בגברים נשואים מעל גיל 30, שעבדו בישראל עד לפני הטלת הסגר.

ככל הידוע, יקבלו אישורים 1,500 עובדי בניין, 675 עובדי חקלאות, 875 עובדי תעשייה ושירותים ו־100 עובדי בריאות.

מספר העובדים המורשים להיכנס לישראל הוא 24,750, לעומת 46 אלף שעבדו בארץ לפני הטלת הסגר האחרון, בעקבות הפיגוע בבית ליד.

נודע, כי במקומות רבים עושים המעסיקים שימוש נרחב יותר בפועלים ממקורות אחרים ומצמצמים את השימוש בפועלים מהשטחים. זאת, בשל הפגיעה הנגרמת למעסיקים מהיעדרותם בזמני סגר של פועלי השטחים.

באפריל יתחדש הדיון על מכירת חברת התחבורה הציבורית בב"ש

☐ רמי שני

מכירת החברה הציבורית לתחבורה בבאר־שבע לגורם פרטי תידון מחדש באפריל – הודיע בסוף השבוע מנכ"ל החברה, אפרים ויצמן, לוועדת התחבורה הציבורית.

הנושא ידון מחדש למרות התנגדות ראש עיריית באר־שבע, יצחק רגר, יושב ראש מועצת המנהלים של החברה ושל יוסי בן עמי, יושב ראש ההנהלה שלה. ההכרעה לדון מחדש בעניין המכירה בא לאחר מאבק ארוך מצד עובדי החברה, שכלל הכרזת סכסוך עבודה ונקיטת עיצומים.

במאבק תמכו מזכיר ההסתדרות בבאר־שבע, מאיר בבאיוף, ומזכיר האיגוד המקצועי בעיר, איציק ששון.

כמו כן תמכו בצעדים שנקטו עובדי החברה ועדי העובדים הגדולים בעיר ואלפי אזרחים שהביעו תודתם באמצעות חתימה על עצומה נגד המכירה.

עובדי החברה מחו גם בפני ראש העירייה על דבריו של בן עמי, לפיהם החוששים לגורל מקום עבודתם הם העצלנים שעובדים 4־5 שעות ביום.

העובדים איימו לשים קץ למו"מ אם בן עמי לא יחזור בו מדבריו.

בניגוד לפעמים הקודמות, הפעם יוזמנו נציגי העובדים לדיון בדבר מכירת החברה כמשקיפים.

יום הצרכן בישראל יתמקד בתחום הרהיטים לתינוקות

(ע). אירועי יום הצרכן בישראל נפתחו אתמול ויתקיימו עד סוף החודש. האירועים יכללו מגוון פעילויות, בעיקר בתחום הרהיטים לתינוקות – מסרה אתמול סגנית שר התעשייה והמסחר, מאשה לובלסקי, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

לובלסקי ציינה, כי השנה יתמקד יום הצרכן בנושא בטיחות רהיטי תינוקות ובצורך להגברת המודעות לשמירה על תקן. לובלסקי מסרה, כי בקמפיין הנרחב שיתקיים בנושא יקחו חלק חברות לייצור רהיטי ילדים ומשווקים בארץ.

עוד מסרה לובלסקי, כי במסגרת הקמפיין הופקה חוברת "טף תקן" על־ידי יצרני רהיטי התינוקות ומשווקים, המפרטת את התקנים לפיהם יש לרכוש רהיטי ילדים.

לובלסקי ציינה, כי משרד התעשייה קורא לציבור הצרכנים לרכוש רהיטי תינוקות וילדים העומדים בתקנים הרשמיים בלבד.

לובלסקי אמרה, כי עבודות הפיקוח והאכיפה נעשות במטרה להרתיע את המשווקים מפני שיווק רהיטים שאינם עומדים בתקן. "לצורך אבטחת שלום כל התינוקות, דרוש שיתוף פעולה מצד ההורים, שידרשו בעת רכישת הרהיטים אישורים לנושא התקן," אמרה.

נודע, כי בימים הקרובים יחתמו המשווקים ויצרני רהיטי התינוקות על אמנה משותפת להם ולמשרד התעשייה לייצור מוצרים העומדים בתקן.

מטבע חוץ בנק הפועלים 17.3.95

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.4194	3.4678	
דולר אמריקני	1	2.90	3.03	2.9458	2.9875	
מרק גרמני	1	2.09	2.19	2.1171	2.1471	
לירה שטרלינג	1	4.63	4.84	4.6881	4.7543	
פרנק צרפתי	1	0.58	0.61	0.5923	0.6007	
ין יפאני	100	3.23	3.38	3.2786	3.3249	
גולדן הולנדי	1	1.86	1.95	1.8907	1.9175	
פרנק שווייצרי	1	2.51	2.63	2.5450	2.5810	
כתר שבדי	1	0.40	0.42	0.4066	0.4124	
כתר נורבגי	1	0.47	0.49	0.4718	0.4786	
כתר דני	1	0.52	0.54	0.5251	0.5326	
מרק פיני	1	0.67	0.70	0.6767	0.6863	
דולר קנדי	1	2.05	2.14	2.0806	2.1100	
דולר אוסטרלי	1	2.10	2.26	2.1759	2.2067	
ראנד דר' אפריקאי	1	0.59	0.84	0.8212	0.8329	
פרנק בלגי	10	1.00	1.06	1.0246	1.0391	
שילינג אוסטרי	10	2.96	3.10	3.0081	3.0506	
לירה איטלקית	1.000	1.68	1.79	1.7176	1.7419	

רווח נקי של 14 מיליון דולר לאל־על ב־94'

אתמול במסיבת העיתונאים (מימין): יו"ר הדירקטוריון יוסף צ'חנובר, מנכ"ל אל־על רפי הרלב והסמנכ"ל לכספים יורם גלאון (צילום: יעקב כץ)

(ע). חברת התעופה אל־על סיימה את '94 ברווח נקי של 14 מיליון דולר. זו השנה השישית ברציפות בה מדווחת הנהלת החברה על רווחים – מסרה אתמול הנהלת החברה במסיבת עיתונאים בלשכת המנכ"ל, רפי הרלב.

עוד נמסר, כי מחזור הפעילות של החברה עבר לראשונה את המיליארד דולר והסתכם ב־1.036 מיליארד, גידול של 11.7% בהכנסות החברה, לעומת '93.

מספר הנוסעים שהטיסה אל־על גדל ב־15.5%, בהשוואה ל־'93, והגיע ל־2.477 מיליון נוסעים. היקף המטענים שהטיסה אל־על הסתכם ב־197 אלף טונות ב־'94, גידול של 6.5% בהשוואה ל־'93.

צוין, כי תנועת התיירות לישראל בדרך האוויר גדלה בשיעור של 9.1%, בהשוואה לגידול של 10.6% ב־'93. תנועת תיירים ישראלים גדלה בשיעור יוצא דופן של 27.5%.

יוסי צ'חנובר, יו"ר הדירקטוריון, אמר, כי לקראת שנות ה־2000 תתחיל השקעה ניכרת בפיתוחו של נמל התעופה בן־גוריון. הוא ציין, כי אל־על מעריכה את השקעה שלה בתחום זה בהיקף של 50 מיליון דולר עד '98, כולל רכישת מטוסים חדשים, העברה לשלבי ההפרטה ורכש ציוד חדש.

זווילי מבקש לבחון מחדש הרחבת נמל התעופה בן־גוריון

☐ יהודה צור

ח"כ נסים זווילי מציע לבחון מחדש את התוכניות להרחבת נמל התעופה בן־גוריון ולהגדלת מסלולי הנחיתות וההמראות במקום.

במכתב לשר התחבורה ישראל קיסר כותב זווילי, כי יש לבחון את הנושא לפי קריטריונים של פיתוח לטווח ארוך, שמירה על איכות החיים ואיכות הסביבה, פיזור עומס התעופה על כרכו הארץ, פיתוח הנגב והקמת תשתיות תעופתיות משותפות לירדן ולישראל בעקבות תהליך השלום.

זווילי מציע לקיסר לבדוק את האפשרות להפוך את נבטים לנמל תעופה בינלאומי שני, ולהשקיע ברכבת מהירה מנבטים למרכז הארץ ולירושלים.

עוד הציע זווילי לבדוק אפשרות הרחבת שדה התעופה בחיפה והקמת שדה תעופה ישראלי־ירדני במפרץ ים סוף.

לדעתו של זווילי, אין מקום להרחיב את נמל התעופה בן גוריון, אלא רק לשפר בו את איכות השירות לנוסע.

הסקר בגבולות בקרב התיירים העוזבים יקוים באופן קבוע

בעקבות סקרים שערך משרד התיירות במהלך 93־94' בגבולות הארץ בקרב תיירים שעזבו את הארץ לאחר שביקרו בה, החליטה הנהלת המשרד לקיים סקרים כאלה באופן קבוע – מסר דובר משרד התיירות.

בעקבות פרסום תוצאות הסקר, הוחלט במשרד התיירות, כי הסקר מהווה כלי חשוב לעבודה השוטפת של המשרד ולקביעת מדיניות בנושאים שונים: תשתית, שיווק ושירות לתייר. נקבע, כי הסקר יבוצע באופן שוטף, כנהוג בארצות בעולם כגון ארה"ב, בריטניה, סינגפור ועוד.

הסקר הקודם, שנמשך עד סוף '94, בוצע על־ידי חברת תסקירי סקרים ומחקרים – שהיא חברת־בת של המכון הישראלי לתכנון ומחקר תחבורה.

החל מהחודש יבוצע הסקר על־ידי חברת א.ס.ג, שתהיה אחראית על עבודת השדה ועל־ידי מכון רפי סמית שיהיה אחראי על הצד המקצועי והמחקרי של הסקר.

תוצאות הסקר יפורסמו באופן רבעוני ושנתי.

הסקר יכלול שאלות בנושאים אפיון התייר, שביעות רצונו, הרכב וגובה ההוצאות בישראל, מטרות ביקור ועוד.

הסקר מבוצע בשיתוף פעולה עם רשות שדות התעופה.

"קו מוצרי דלק" תובעת כ־42 מיליון ש"ח מבז"ן

(ע). סכסוך קשה בין שתי חברות ממשלתיות הובא בימים אלה בפני בית המשפט המחוזי בבאר־שבע. חברת "קו מוצרי דלק" מתל־אביב תובעת כ־41.5 מיליון ש"ח מחברת "בתי זיקוק לנפט" מחיפה (בז"ן). לטענתה, רימתה אותה בז"ן במשך שנים. בז"ן טרם הגישה כתב הגנה.

"קו מוצרי דלק" – חברת־בת של החברה הממשלתית "תשתיות נפט ואנרגיה" – היא הבעלים של כל הצינורות בארץ להובלת תזקיקי נפט, הפרוסים על כ־700 ק"מ ברחבי הארץ.

במשך עשרות שנים הפעילה בז"ן עם עובדיה את מתקני ההזרמה. בין שתי החברות היה קיים הסדר לגבי הפחת התפעולי, בשל אובדן דלק במהלך הובלתו בצינורות. לפי ההסדר, בז"ן זכתה בפחת תפעולי של 0.6% ועל פחת גדול יותר היתה צריכה לפצות את חברת הצינור. לפי ההסכם זוכתה "קו מוצרי דלק" בתמורה, שהיתה אמורה לקבל מבז"ן על 0.1% מכלל הדלק שהוזרם בצינורות שלה.

נטען, כי בז"ן זיכתה את החברה רק בכמויות מהפחת התפעולי ולקחה לעצמה שלא כדין יותר מ־14 מיליון ש"ח בין השנים 83־95.

עוד נטען, כי הדבר הוסתר לפני כשנתיים ומאז מסרבת בז"ן להחזיר את מלוא הסכום, ומוכנה לשלם רק כמחצית.

המלכה אליזבת חוזרת לדרא"פ לאחר 48 שנה

זולה נגאקה בת ה־3 מגישה למלכה אליזבת השנייה זר ורדים עם נחיתתה בקייפטאון אתמול. סגן נשיא דרום אפריקה, תאבו מבקי, עומד מאחור (צילום: איי.פי)

קייפטאון, (ע"ר, ע"צ). מלכת בריטניה אליזבת השנייה הגיעה אתמול לקייפטאון, התחנה הראשונה בביקור מלכותי בן שישה ימים בדרום אפריקה.

זהו הביקור הראשון של המלכה – ובכלל של שליטי בריטניה – בדרום אפריקה, מאז חגגה שם את יום ההולדת ה־21 ב־1947.

מטוסה של המלכה נחת בנמל התעופה של קייפטאון, שם המתינה לה קבלת פנים חמה בראשות סגן נשיא דרום אפריקה, תאבו מבקי.

נמשכת המחלוקת בעניין קרן הסיוע למדינות עניות

זוהי תוכנית הסיוע היחידה של האיחוד האירופי למדינות אפריקה והאיים הקאריביים □ הבריטים טוענים כי סיוע ישיר יעיל יותר

תמונת מחזור של שרי החוץ בפגישת האיחוד האירופי אתמול. משמאל: קלאוס קינקל הגרמני, דאגלאס הרד הבריטי, נציב האיחוד האירופי לזכויות האדם האנס ואן דן ברוק, האנס ואן מירלו ההולנדי, נילס חלווג פדרסן הדני, סוזאנה אניילי האיטלקית, נשיא האיחוד ז'אק סאנטר, פרנק ונדנברוק הבלגי, אלן ז'ופה הצרפתי, פאבו רנטנן הפיני, לנה הילם־ואלן השוודית, חביהר סולאנה הספרדי ז'אק פוס מלוקסמבורג, קארולוס פאפוליאס מיוון ומנואל דוארו בארוסו מפורטוגל (צילום: איי.פי)

קארקאסון, (ע"ר, ע"צ). שר החוץ הבריטי דאגלאס הרד אמר אתמול, כי לא היתה התקדמות בדיון על קרן הסיוע למדינות העניות מפני שקיים פער גדול בין המינימום שמציעה נשיאות האיחוד האירופי לבין התרומות שמוכנות המדינות החברות להעניק לקרן.

הנושא נדון בישיבה לא־רשמית של שרי החוץ באיחוד האירופי שהתכנסו אתמול בקארקאסון בדרום צרפת. בישיבה הגיש שר החוץ הצרפתי אלן ז'ופה הצעת פשרה שתידון בהרחבה בישיבה הבאה של 15 שרי החוץ.

הבעיה היא כמה כספי חייבות מדינות האיחוד האירופי להשקיע בקרן הפיתוח, שהיא תוכנית הסיוע היחידה של האיחוד האירופי למדינות אפריקה, האיים הקאריביים ומדינות באיזור האוקיינוס השקט.

הצרפתים הציעו השקעה כוללת של 16 מיליארד דולר. לצורך זה גרמניה תצטרך להגדיל התקציב שלה לעומת התקציב הקודם ב־9% ובריטניה – ב־5%. גם צרפת תגדיל את החלק שלה בקרן. נציב האיחוד האירופי ז'אק סאנטר אמר, כי התוכנית תהיה חסרת ערך אם מנהיגי הקהילה האירופית לא יתרגמו אותה למעשים. נציגי בריטניה וצרפת הביעו עמדה פושרת, ונמסר, כי הבריטים מוכנים להשקיע בקרן רק 70% ממה שהשקיעו בעבר.

הבריטים טוענים, כי עזרה לפי הסכמים ישירים בין מדינות האיחוד האירופי לבין המדינות הנזקקות לסיוע יעילה יותר מן הסיוע הרב־צדדי מצד הקרן האירופית.

שר החוץ הגרמני קלאוס קינקל אמר, כי הוא מקווה שיושג הסכם בישיבת הפסגה של ראשי מדינות האיחוד האירופי שתתקיים בקאן בצרפת ביוני.

השרים הסכימו לפתוח במדיניות חוץ חדשה כלפי רוסיה. הם הסכימו כי לקשר בין רוסיה לבין הברית האטלנטית, ורודשים מרוסיה לצרף לנאט"ו את מדינות מזרח אירופה.

עוד הסכימו השרים לשמור על עמדה איתנה נגד הדרישות של סרביה להקלה על הסנקציות המוטלות עליה.

גרמניה עצרה 19 חשודים בהצתת הנכסים הטורקיים

בון, (ע"ר, ע"צ). ממשלת גרמניה הבטיחה אתמול לפעול במלוא החומרה נגד זרים ה"מייבאים את המאבקים הפוליטיים האלימים שלהם לגרמניה" ותוקפים מטרות טורקיות, זה הלילה השלישי.

עד כה לא נטל על עצמו איש את האחריות להצתות, אולם המשטרה הגרמנית חושדת, כי קיצונים כורדים עומדים מאחוריהן.

שר החוץ קלאוס קינקל, השוהה כעת בצרפת, אמר, כי גרמניה תספק הגנה טובה יותר לרכוש הטורקי והוסיף כי הוא מצפה שמנהיגי טורקיה יעלו את הנושא בעת שהוא יבקר באנקרה ביום חמישי.

בעיני גרמניה האחראים העיקריים להתקפות הטרור האחרונות הם אנשי מפלגת העבודה הכורדית (PKK).

בשנה שעברה ציינו הכורדים את השנה החדשה שלהם בחסימת עורקי תנועה ובהתנגשויות עם המשטרה.

עד כה עצרה משטרת גרמניה 19 בני אדם, רובם כורדים, בקשר להתקפות האחרונות.

בשטוקהולם, תוקפים אלמונים העלו באש משרד נסיעות טורקי בבירת שוודיה, לאחר שבוע של התפרעויות בטורקיה עצמה, בעיקר באיסטנבול. האש כובתה במהרה והנזקים קלים.

טורקיה. מסוקי תקיפה טורקים ירו טילים ומכונות מקלעים אתמול במהלך רדיפה אחרי מורדים כורדים שהרגו בשבת 18 חיילים בעת שהפתיעו בהתקפת שיירה של הצבא הטורקי ממארב שהציבו באיזור הררי במזרח המדינה – מסרו מקורות בטחוניים.

התקפת מרגמות על מטוס תובלה צרפתי בסאראייבו

סאראייבו, (ע"ר, ע"צ). צוות מטוס תובלה צרפתי שנחת אתמול בנמל התעופה של סאראייבו ניצל מאסון לאחר שפגז מרגמה התפוצץ במרחק 50 מטרים ממנו על המסלול.

דובר כוח השיטור של האו"ם, אלכסנדר איוואנקו, אמר, כי מטוס תובלה מדגם "הרקולס" של חיל האוויר הצרפתי נחת על המסלול בשעות אחר הצהריים כאשר התפוצץ הפגז.

הדובר ציין, כי "המטוס הותקף באש מרגמות מן האגף בו שולט הצבא הבוסני־סרבי".

הוא הוסיף, כי המטוס המריא דקות ספורות לאחר התקרית ללא תקלה.

בפינלנד צופים מהפך לאחר הבחירות הכלליות

הלסינקי, (ע"ר, ע"צ). בחירות כלליות התקיימו אתמול בפינלנד ופרשנים פוליטיים אמרו, כי מסתמנת מגמה להחליף את הממשלה לאחר ארבע שנים של מיתון כלכלי והתפתחויות דרמטיות במדיניות החוץ.

הסקרים האחרונים הראו, שהמפלגה הסוציאל־דמוקרטית באופוזיציה עומדת לקבל תמיכה של 28% מן הבוחרים ולעמוד בראש ממשלת הקואליציה החדשה בהיותה המפלגה הגדולה ביותר בפינלנד.

הממשלה, בהנהגתו של מנהיג מפלגת המרכז, אסקו אהו (40), הובילה רבים מן הבוחרים בארבע שנות כהונתה. היא העלתה המסים, צמצמה הוצאות וניסתה להוריד את החוב התקציבי שגדל והלך.

עירק טרם אישרה לצלב האדום להיפגש עם העצורים האמריקנים

כווית, (ע"ר, ע"צ, ע"י). הוועדה הבינלאומית של הצלב האדום הודיעה אתמול, כי היא עדיין מצפה לתשובת ממשלת עירק בקשר לפגישה של נציגי הצלב האדום עם שני אמריקנים שנעצרו לאחר שעברו בטעות את הגבול מכווית לעירק לפני שישה ימים.

"עירק הודיעה, שהבקשה ליצור מגע עם שני העצורים נבדקת," מסר נציג הצלב האדום.

בינתיים לא זיהתה השגרירות האמריקנית בכווית את שני האנשים, אולם העיתון "ערב טיימס" גילה, שהשניים הם ביל בארלון (40), ודייוויד דאליברטי (41). עורך מסר העיתון, ששם אחד מהם הוא סטיב סאלאזאר.

דוברי הממשל בוושינגטון מסרו, כי נמשכות פעולות לשחרור השניים, והיו מגעים עם עירק באמצעות גורמים שונים, לרבות השגרירות הפולנית בבגדד, המופקדת על שמירת האינטרסים האמריקניים בעירק.

● שר ההגנה האמריקני ויליאם פרי, המנסה ליצור מוכנות צבאית רבה יותר נגד עירק ואירן במדינות המפרץ, החל אתמול את יום פגישותיו השני עם בכירים בממשל הסעודי.

השר, המקיים סיור בן שישה ימים באיזור, אמר, כי צבא ארה"ב מעוניין בקיום תמרונים משותפים עם צבאות מדינות המפרץ, ומעוניין גם בערבויות שיאפשרו כניסת הכוחות צבאיים לנמלים ולשדות תעופה, כדי להתכונן לכל איום אפשרי מצד בגדד וטהרן.

סלמאן רושדי הופיע ביריד הספרים בפריס

פריס, (ע"ר, ע"צ). הסופר ההודי סלמאן רושדי, המתגורר בבריטניה, הופיע אתמול בפריס להופעה פומבית נדירה במסגרת מאבקו להפעלת לחץ בינלאומי על איראן, כי תבטל את צו ההריגה נגדו.

רושדי, שנידון למוות ב־89', לאחר הופעת ספרו "פסוקי השטן", ביקר ביריד הספר בפריס והופיע בדיון על סופרים הנתונים בסכנה.

מקור בכיר במשרדו של ראש הממשלה אדואר באלאדור הודיע, כי באלאדור ייפגש עם רושדי היום.

רושדי חי מזה שש שנים בתנאי מחתרת ומסתתר מאירנים שמנסים להוציא לפועל את צו־המוות (פאתווה) שהוציא נגדו האייתולה חומייני.

"לך תתגייס ואחר־כך נדבר" – השיב הנשיא לשאלה מתגרה של כתב "ירמיה"

כתב העיתון ברוסית רצה לדעת "מדוע מוכרים את הארץ לערבים?" □ הנשיא היה אתמול אורח הסוכנות היהודית ומוסדותיה בירושלים

□ עליזה חטואל

נשיא המדינה עזר ויצמן סייר אתמול במוסדות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית בירושלים. את פני הנשיא ואשתו ראומה קיבל יו"ר הסוכנות היהודית ח"כ אברום בורג בברכה ובטפיחה על השכם.

הנשיא פתח את סיורו בביקור בקמפוס של קרית החינוך בו לומדים כאלף צעירים מהתפוצות במשך שנה במסגרת "החוויה הישראלית" תכניות חינוך והכשרה שונות בנושאים יהודים ציונים. הנשיא שוחח עם התלמידים והתעניין בכוונתם להישאר בארץ. "העתיד היחיד של היהודים הוא בישראל", אמר ויצמן.

הנשיא סייר גם במפעל 'קאתה' המייצר אפודי קרב ומנשאי חי"ר עבור יחידות צבא מובחרות. המפעל שהוקם בסיוע מרכז טיפוח יזמות המשותף למחלקה לפיתוח ולהתיישבות בסוכנות מעסיק 30 עובדים 50% מהם עולים חדשים. הנשיא ויו"ר הסוכנות מדדו בעצמם את אפודי המגן המיוצרים במפעל.

אחה"צ הגיע הנשיא ל'חוות הנוער הציוני' שם פגש בני נוער מישראל, אתיופיה, מרוקו, צרפת, יוגוסלביה ובריה"מ לשעבר. בין היתר נפגש עם מיכאל אטיאס בן 15.5 אחיינו של הרמטכ"ל ז"ל דוד אלעזר (דדו) שעלה מיוגוסלביה לפני כשנתיים וחצי במסגרת מבצע הצלה של הסוכנות היהודית. אטיאס סיפר כי הוא אומנם לא זכה להכיר את דודו, אם כי שמע עליו רבות בבית ואף אחיו נקרא על שמו.

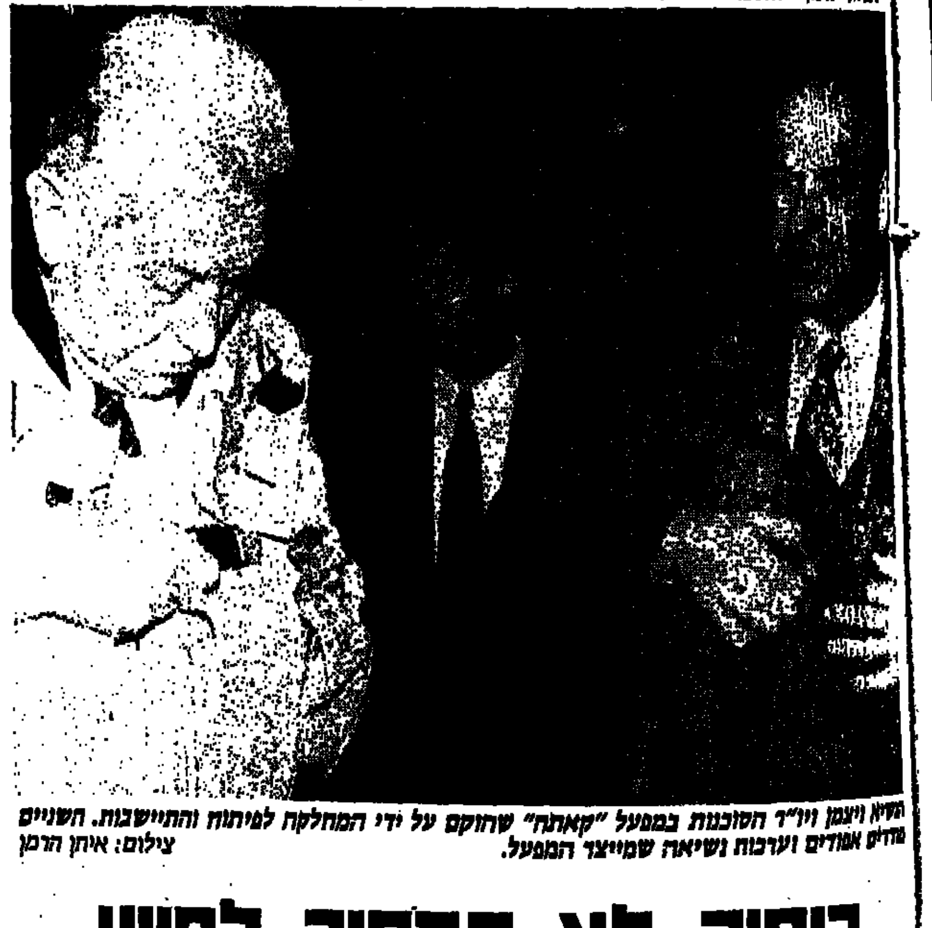

הנשיא ויצמן ויו"ר הסוכנות במפעל "קאתה" שהוקם על ידי המחלקה לפיתוח והתיישבות. השניים מודדים אפודים ועורכות נשיאה שמייצר המפעל. צילום: איתן הרמן

הנשיא הביע תרעומת על שאלת כתב העיתון 'ירמיה' ברוסית ששאל כיצד הוא מצפה למוטיבציה מצד הצעירים להתגייס לצבא כאשר 'מוכרים את הארץ לערבים'? הנשיא שאלו היכן שירת בצבא, ומשהשיב לו שלא שירת אמר לו הנשיא "לך תתגייס לצבא, תרוץ בין פגזים בלבנון, ואז תדבר איתי. ותעשה את זה מהר". הנשיא הסביר כי לממשלת בגין שעשתה שלום עם מצרים היו פתרונות משלה, ועכשיו הממשלה בראשות רבין מנסה למצוא את הדרך. "הרוב יחליט מהו הפתרון הנכון, ולא מחזירים את הארץ לערבים. זו שאלה לא נכונה, פרובוקטיבית ולא אמיתית", אמר.

הנשיא ביקר גם באולפן עציון, אולפן לעברית ומרכז קליטה של מחלקת העליה בסוכנות היהודית בו לומדים 200 צעירים מארצות המערב ומבריה"מ לשעבר. הנשיא פגש שם את אלה נגוסקי, טייסת מסוקים, עולה חדשה מהעיר קזן שברוסיה אשר עלתה לארץ לפני חודשיים. כן נפגש עם פירה אדר ובני משפחתה, עולים חדשים מתימן שקיבלו את פני הנשיא בבגדים תימניים מסורתיים. בני הזוג הגישו לרעיית הנשיא, שרשרת מכסף מעשה ידיהם. כן, פגש הנשיא את רחמים אברהם ובני משפחתו שעלו מסוריה. בתום הסיור נועד הנשיא עם חברי ההנהלה הציונית.

חולים יפעילו משאבה ממוחשבת לשיכוך כאבים

(עתים). – חולים לאחר ניתוח יפעילו מתקן ממוחשב לשיכוך כאבים לאחר ניתוח. גישה חדשה זו לשיכוך כאבים לאחר ניתוחים גדולים ומורכבים, הוכנסה לשימוש לאחרונה, ע"י מחלקת ההרדמה וטיפול נמרץ של המרכז הרפואי ת"א ע"ש סוראסקי.

הרופאים הסבירו, כי גישה זו, מאפשרת לחולה לקבוע בעצמו את המינון של התרופות משככות כאבים (מורפין או פטידין), שהוא מקבל לאחר הניתוח.

לפי הגישה המקובלת – טופלו עד היום החולים בזריקות נגד כאב, שניתנו אחת למספר שעות. הבעיה היא, ששיכוך הכאבים ע"י זריקות, אינו מביא לשליטה מלאה בכאב, שמתחדש ומתחזק לקראת מועד ההזרקה הבאה, צויין.

הגישה החדשה, המיושמת במרכז הרפואי ת"א, מבוססת על משאבה ממוחשבת שמתוכנתת ע"י הרופא המרדים, הקובע את כמות התרופה שעל החולה לקבל. החולה חוזר לאחר הניתוח למחלקה עם המכשיר, ומפעיל אותו באמצעות לחצן פשוט, בהתאם לרמת הכאב. בצורה כזאת, מנוטרל הכאב באופן רצוף וזהה, כל שעות היממה, ע"י הזלפה עצמית במינון תרופות נמוך. המכשיר החדש מתוכנת באופן כזה, שהחולה לא יכול לקבל מנת יתר.

משרד החקלאות בוחן הכרזת ההצפות בפרדסים "אסון טבע"

□ יוסף גלילי

שר החקלאות יעקב צור ביקש מהשירות המטאורולוגי לערוך סקר על כמויות הגשמים ותנאי מזג האוויר שגרמו להצפות בכפר פרדס לפני חודשיים. בכוונת צור לבדוק אם האירועים נכללים במסגרת חוק אסונות טבע בחקלאות ומחייבים את הממשלה בתשלום פיצויים לחקלאים.

על פי החוק, הממשלה מפצה את החקלאים על נזקים בשל אירועים חריגים. עד כה מומש חוק זה פעמיים והפיצויים ששולמו הגיעו ל־400 מיליון שקל.

בסוף השבוע קיים שר החקלאות ישיבה במשרדו בהשתתפות ראשי השירות המטאורולוגי ומשרד החקלאות. מהערכות ראשוניות שנמסרו לשר עולה שקיימת סבירות גבוהה שהצפות ייכללו במסגרת החוק, מאחר שכמויות הגשמים שירדו באיזור ביממה שקדמה להצפה היו חריגות ביותר ועלו על 100 מ"מ. השירות המטאורולוגי החל בבדיקה מקיפה על מנת לבדוק את ההערכות.

שמאים קבעו, כי נפגעו 200 חקלאים באיזור פרדס והנזק המצטבר מסתכם ב־27 מיליון שקל.

השר צור הדגיש שהבדיקה שבסמכותו של משרד החקלאות נוגעת רק לנזקים בתחום החקלאות. לדבריו, על הממשלה לשקול תשלום פיצויים גם לתושבי הכפר שלבתיהם נגרמו נזקים כבדים.

פרופ' פוהורילס ייעץ לסינים בנושאי חקלאות

□ יוסף גלילי

יועץ שר החקלאות לפעילות בינלאומית, פרופ' שמואל פוהורילס, הוזמן לסין לשמש יועץ הממשלה בפיתוח החקלאות.

פוהורילס יהיה חבר בפורום מיוחד שהקים משרד המדע והטכנולוגיה וכן 12 מומחים עולמיים בנושא החקלאות במדינות המערב.

בחודש יוני יתכנסו חברי הפורום בסין לשבוע של דיונים. בכוונת ממשלת סין להשתמש בכנסים של המומחים להעברת סין לחקלאות מתקדמת. עד לאחרונה נוהלה החקלאות הסינית באמצעות קומונות, בדומה לקולחוזים שהיו בבריה"מ. ממשלת סין ביטלה את הקומונות ובכוונתה לנתון דרכים אחרות לניהול המשק החקלאי, אך זאת מבלי לגרום לזעזועים תוך הבטחת אספקת מזון סדירה לכל האוכלוסיה.

כונס נכסים למפעל "מפרו" בקיבוץ הגושרים

(עתים) – למפעל "מפרו" של קיבוץ הגושרים מונה לאחרונה כונס נכסים, עו"ד גדעון קלוגמן. מפעל "מפרו" היה בשעתו סיפור הצלחה כלכלי של התנועה הקיבוצית בעקבות יצור המוצר "אפי ליידי" להסרת שיער מרגלי נשים. תוך שנים ספורות, קפצו ההכנסות ל־35 מיליון ש"ח והמפעל הועסק אלף עובדים.

המפעל פתח שלוחות ברחבי העולם ועורר קנאה בקרב כל הקיבוצים במדינה. מזכיר הקיבוץ וולי סלע אמר, לכתב עתי"ם שמינוי כונס הנכסים לא הפתיע את הקיבוץ. "המצב במפעל הידרדר מאוד לאחר שפג זוהרו של המוצר ולאחר שהוא הועתק על ידי חברות גדולות בעולם, אתן אנו מנהלים מאבקים משפטיים שעוד נמשכים ועולים כסף רב".

לדברי סלע, "מפרו" אינה מסוגלת לשלם אפילו את משכורות 45 עובדי הקיבוץ וטוב שמונה הכונס למפעל".

בקיבוץ הגושרים מקווים כי מוצר חדש – מטרק אלקטרוני "דומבי שמבי" – יאפשר הבראה למפעל.

רוסיה לא תפסיק לסייע לאיראן למרות לחצי ארה"ב

מוסקבה (עתי"ם מורח) – דובר משרד החוץ הרוסי הודיע כי רוסיה אינה מתכוונת להוריד את רמת שיתוף הפעולה עם איראן. הדובר, שר צוטט ע"י הערוץ השני בטלוויזיה הרוסית אמר, כי על אף המאמצים האמריקאיים לשים קץ לשיתוף הפעולה בין איראן ורוסיה, מוסקבה תמשיך לשתף פעולה עם טהרן. הוא הוסיף, כי וושינגטון, המושיבה את מוסקבה כיריבתה העיקרית, מתכוונת לשים קץ לנוכחותה של רוסיה באיזור.

מנהל מחלקת אסיה במשרד החוץ הרוסי אמר, כי רוסיה מספקת לאיראן חלקים ומרכיבים של רכבים משוריינים ושלוש צוללות.

יורי קיטוב, מנהל מחלקת אסיה השלישית במשרד החוץ הרוסי, אמר כי שיתוף הפעולה הצבאי של רוסיה עם איראן לא צריך לגרום חשש.

"רוסיה מספקת לאיראן חלקים ומרכיבים לרכבים משוריינים לפי חוזים שנחתמו ע"י בריה"מ לשעבר. באשר למכירת שלוש צוללות רוסיות לטהרן, חוזה זה אינו מפר את איזון הכוחות באזור. שתיים מהצוללות נמסרו לצד האיראני והשלישית אמורה להימסר בעתיד הקרוב".

קיטוב אמר, כי היקף שיתוף הפעולה הרוסי־איראני אינו גדול מאד, הוא מסתכם ב־600 מיליון דולר לשנה, בעוד שהמסחר בין ארה"ב לאיראן באמצעות מדינות צד שלישי וחברות מוערך ב־5 מיליארד דולר.

אלכסיי יאבלוקוב, יו"ר הוועדה לבטיחות סביבתית של מועצת הבטחון הרוסית, הזהיר את רוסיה מפני סיוע לאיראן ולסין לבנות תחנות כח גרעיניות. הוא ציין שבמדינות אלה לא קיים משבר אנרגיה והן עלולות להשתמש בציוד ובטכנולוגיות הרוסיות למטרות צבאיות. כן הביע פליאה על כוונותיה של טהרן להקים תחנות כח גרעיניות נוסף לעושר שלה באנרגיה.

לדעתו של יאבלוקוב, איראן רוצה לבנות תחנת כח גרעינית מסיבות צבאיות בלבד. אין פלא כי "על רוסיה להמנע מפעולות העלולות להוביל להפצה שכנה גרעינית בגבולותיה הדרומיים".

פקידים במשרד האנרגיה האטומית של רוסיה חזרו שוב ושוב כי איראן אינה יכולה ליצור פצצה גרעינית מפלוטוניום שיופק בתחנה גרעינית, שתוקם באיראן בסיועה של רוסיה. לב ריאבייב, סגן ראשון של השר לאנרגיה אטומית, הדגיש, כי "אכן ניתן להפיק פלוטוניום מכורים גרעיניים, אולם, לפי מאפייניו הוא לא יתאים לפצצה גרעינית".

הודעה לפי סעיף 157 א' לחוק המקרקעין התשכ"ט – 1969

1. להווה ידוע, כי יאיר גילאור, הבעלים הרשום של זכות הבעלות/החכירה במקרקעין הידועים כחלקה 561 בגוש 6417, הגיש בקשה למחיקת העיקול שנרשם על זכויותיו במקרקעין האמורים, לפי צו של לשכת ההוצאה לפועל בנתניה, בתיק מס' 480/85 מיום 20.2.84 שנרשם לפי שטר 8013/85 מיום 24.2.85.

2. חלפו ועברו יותר מ־10 שנים מיום שנרשם העיקול במקרקעין, המקרקעין והנוסח אורה על מחיקתו, ניתנת בזה הודעה על פי סעיף 157 א' לחוק. אם לא ינקטו לרישום צו להארכת תוקפו של העיקול, תוך 45 יום מיום פרסום הודעה זו, אורה על מחיקת העיקול.

שושנה מיסק
השמאית מקרקעין – תל־אביב

אבד ארנק חום

ובו תעודות, רשיון טכנאי טיס ותעודת צוות אוויר ע"ש אברהמי אברהם

להתקשר בטל: 03-9711040

בבית המשפט המחוזי בתל אביב
תיק עז 6060/94
בעניין: עזבון המנוחה רוזה אייזנמן ז"ל
המבקשת: לוטה זרמון, ע"י מנהלת עזבון המנוחה רוזה אייזנמן ז"ל, מסד' הן 52, תל־אביב.

פרסום לנושי עזבון המנוחה

[illegible]

לוטה זרמון, שיר
מנהלת עזבון המנוחה
רוזה אייזנמן ז"ל

קרן זהב –
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

[illegible]

קרן זהב
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

המשכים

התקציב יקוצץ

המשך מעמוד ראשון

רואה לאפשרי לבצע הורדה נוספת בשיעור הריבית".

הצעת ההחלטה שהניח אתמול שר האוצר על שולחן הממשלה כללה ארבעה סעיפים עיקריים: בסעיף הראשון הוצע "להפחית את שיעורי המסים הישירים (מס הכנסה) בהיקף שנתי של 1.2 מיליארד שקל החל מיום 1.9.95. ולהטיל על שר האוצר להביא לאישור הממשלה הצעה מפורטת ליישום הפחתה זו. בסעיף השני הציע שוחט לממשלה "להקטין את בסיס תקציב המדינה בהיקף שנתי של 1.2 מיליארד שקל ולהקטין בהתאם את תקציב המדינה לשנת 95 ב־900 מליון ש"ח". שוחט צירף להצעתו טבלאות שפירטו את הקיצוצים המוצעים בתקציביו של כל אחד ממשרדי הממשלה. הוא גם הציע לממשלה "להקטין בשני אחוזים את שיא כח האדם של המשרדים", ו"להסמיך את שר האוצר להקטין בהתאם את תקציבי השכר של המשרדים" ו"להטיל על שר האוצר לפעול על מנת להקטין בשני אחוז את כח האדם בגופים תקציביים ונתמכים".

הכספים שיקוצצו מתקציב המדינה לשנה הנוכחית בהקף כולל של 900 מליון שקל יילקחו מ־7 סעיפים עיקריים. מתקציב הסיוע למשתכנים שמעניק משרד הבינוי והשיכון ילקחו 250 מליון. סכום דומה יילקח מהסיוע שאמור היה להינתן לתעשיות הבטחוניות לצורך פתרון המשבר הפוקד אותן ועוד 100 מליון שקל ילקחו מהסיוע המיועד לפתרון משבר הקיבוצים. השתתפות הממשלה בסיוע להבראת התעשיות הבטחוניות כך נאמר בדברי ההסבר ששר האוצר צירף להצעתו, תיעשה בפריסה רב שנתית ובהתאם לתכניות הבראה שיוסכמו על ידי הממשלה. "ההפחתה בסיוע לקיבוצים נכתב שם עוד, מכתיבה כי במידה שיותם הסדר משלים לגבי חובות הקיבוצים יהיה זה בפריסה רב שנתית".

תקציבו הרגיל של משרד החינוך יקוצץ במחצית האחוז, כ־70 מליון שקל ושני אחוזים יקוצצו מתקציבי הפיתוח של כל המשרדים. סך כל הקיצוץ בסעיף זה יסתכם ב־80 מליון שקל. התקציב לפיתוח כבישים יסתת בלמעלה מ־17 מליון שקל. תקציב השיכון ב־13 מליון, תקציבי התחבורה ב־11 מליון, התקציבים לפתוח התעשיה ב־7.8 מליון, תקציבי הרשויות המקומיות ב־4.8 מליון ותקציבי הפיתוח של משרד התיירות בקצת יותר מ־4 מליון שקל.

שלוש הפחתות של 50 מליון שקל כל אחת משלימות את הקיצוץ הכולל רבע אחוז מתקציבו המקומי של משרד הבטחון, שני אחוז מתקציבי הקניות של כל משרדי הממשלה להוציא משרדי הבטחון והחינוך ושני אחוז מתקציבי השכר של כל משרדי הממשלה פרט לצבא, המשטרה ושאר כוחות הבטחון.

הצעתו של שוחט אושרה בקולותיהם של עשרה שרים ובהתנגדותם של שלושה יאיר צבן, יעקב צור ואפרים סנה. "החלטת הממשלה" אמר ראש הממשלה אתמול "באה להבטיח שלושה דברים: לסייע לצמיחת המשק, להילחם באינפלציה ולהוריד את נטל המס הישיר על האזרח". שר האוצר אמר במסיבת העתונאים שכינס בלשכתו כי המטרה העיקרית של הצעדים היא להבטיח ב־95 קצב צמיחה של 5 אחוז ולסייע לממשלה בשימור רמת התעסוקה הנוכחית במשק. פרנקל גם העריך שהם יסייעו למשק לעמוד ביעד האינפלציה 8 עד 11 אחוז, שהממשלה ובנק ישראל קבעו לשנת 95.

שר הקליטה צבן אחד משלושת השרים שהצביעו נגד הצעת שוחט הסביר כי הצביע נגד מתוך שלילת ההתניה האוטומטית שהתנה נגיד בנק ישראל בין הורדת הרבית לבין קיצוץ בתקציב המדינה. וכן מתוך "דחית המסיכוזה בפרשת נטל המס הישיר שבניגוד לכל הדיבורים נמוך בישראל בהשוואה למדינות מערביות אחרות ומתוך חרדה שקיצוצים בתקציב יפגעו פגיעה לא מוצדקת בכמה נושאים חיוניים ובניהם גם קליטת העליה.

צבן הודיע לשוחט כי "אינו רואה כל אפשרות לבצע את הקיצוץ בגובה של 2.1 מליון שקל שנדרש לקצץ בתקציבו של משרד הקליטה. צבן הסביר כי עדיין לא נפתרו כל הבעיות שנוצרו כתוצאה מהקיצוץ הקודם בתקציב משרדו".

בקיצוץ בסעיף המוקדש להסדר הקיבוצים הזהיר עוד צבן כי זה שרר מדאיג ביותר. "אם אין כוונה לפגוע בהסדר עצמו" אמר "חרי הקיצוץ יערער את אמון התנועה הקיבוצית בכוונות הממשלה ויקשה על יצירת רעת קהל מבינה ותומכת בהסדר המוצע".

צבן הדגיש עוד כי נתוני הדיור מוכיחים שלמרות ההתקדמות הרבה בהתחלות הבניה "מתברר שוב ושוב כי כוחות השוק לבדם לא יביאו אותנו ליעד הנכסף של הוזלת מחירי הדיור והדבר מחייב מעורבות ממשלתית מסיבית בהגדלה ישירה של היצע הדירות".

שר החקלאות צור נימק הצבעתו נגד החלטת הממשלה בקיצוץ הרב של 100 מליון שקל שיבוצע על פי ההחלטה בתקציב המיועד להסדר חובות הקיבוצים. צור שהוא אחד מראשי התקם אמר שהממשלה טיפלה בכל המגזרים הבעייתיים כמו קופת חולים, והתעשיות הבטחוניות, המושבים וקרנות הפנסיה אך הזניחה את הטיפול בקיבוצים. "הקיצוץ בתקציב ההסדר" אמר "מאותת על כך שהממשלה אינה נותנת עדיפות לפתרון בעיות הקיבוצים."

דווקא בתקופה בה מדובר על תוכנית הפרדה בין ישראל לבין השטחים שתעלה מאות מליונים הוסיף צור חובה על הממשלה לחזק את קיבוצי הספר ולאפשר קיומם. בעצם אחיזתם בקרקע הסביר הם שומרים על גבולות המדינה.

"השיטה של הקטנת מסים, הורדת הריבית וקיצוץ בהוצאות הממשלה היא שיטה טובה בעיקרה, אך לא יכולה לבוא כצעד בודד" אמר שר האנרגיה והתשתית גונן שגב.

נשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן בירך על החלטת בנק ישראל להוריד את הריבית. הוא ציין עם זה שהריבית הריאלית המוצעת עדיין גבוהה, בחישוב שנתי בלמעלה מ־10 אחוז. הוא קרא לבנק ישראל ליצור במשק את הודאות הדרושה להכוונת פעילות תקינה של המגזר העסקי ולהודיע מראש מהי הריבית הריאלית הדרושה לדעת הבנק ונגידו למשק הישראלי.

הממשלה תיבחן אפשרות להפחית עוד בנטל המס לאחר בחינה של ההתפתחויות במשק, כך אומר ראש הממשלה, יצחק רבין ומוסיף כי הנושא יידון לעומק בעת הדיונים על תקציב השנה הבאה. רבין הוסיף כי כל מעורבותו בעניין הורדת הריבית, לאחר שהנושא אושר, שהקו שיציג שר האוצר ואשר יציג הנגיד יהיה אחיד.

2 ישראלים

המשך מעמוד ראשון

שביצעה את הפיגוע הקטלני. לדברי מקורות פלסטינים נורה צעיר פלסטיני מידי מתנחלים בחלחול כמעשה נקמה על הפיגוע.

אחד ההרוגים הישראלים, נחום הוסט, היה משך שנים רבות עוזרו של הרב משה לוינגר, ממייסדי "גוש אמונים". החלל השני הוא יהודה פרטוש, תושב גבעת הדרסינה.

אמש בשעה 19:50 הותקף אוטובוס "אגד" בקו 160 העושה דרכו מירושלים לקרית ארבע, סמוך לצומת הזוכית, בכניסה הצפונית לעיר חברון, בידי מן המארב.

המחבלים ירו עשרות רבות של כדורים לעבר האוטובוס שהיה מלא בנוסעים. מהירי נפגעו שבעה אנשים. שניים נהרגו במקום, שני צעירים נפצעו באורח בינוני עד קשה ושלוש נשים נפצעו באורח קל עד בינוני.

עמר דב בן 18 מקרית ארבע שהיה באוטובוס סיפר את שאירע: "כמה עשרות מטרים לפני צומת הזוכית שמענו ירויות. נשכבנו על הרצפה. האוטובוס נעצר אחר כמה מטרים, הנהג נפצע. הנהג פתח את הדלתות ובדלם ידה. אני וחבר שלי הורדנו את אחד הנערים. ראינו שיש לו דם על הגב. הרמנו את החולצה וראינו פתח יציאה של כדור. לקחנו מאחר החיילים במקום את התחבושת וחבשנו אותו".

לדברי העוסקים האמבולנסים הגיעו בתוך עשר דקות ולאחר מיון קצר של הנפגעים פונו שנים הפצועים בינוני עד קשה באמצעות מסוק לבית החולים שיבא בתל השומר ושלוש נשים שנפצעו באורח קל עד בינוני פונו באמבולנסים לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים.

לוי רחל (55), תושבת קרית ארבע, פונתה לבית החולים על־ידי מכונית פרטית ומצבה מוגדר קל מאור. היא נפצעה בכתפת ידיה מרסיסי זכוכית. אורה דוקר, (60), תושבת קרית־ארבע, נפגעה בגבה מכדור ומצבה מוגדר בינוני גאולה דרדוש, (35), תושבת ירושלים, נפגעה ברגלה מכדור ומצבה מוגדר בינוני. שתי הפצועות בינוני הובהלו לבית החולים באמבולנסים של מד"א והועברו לטיפול בחדר הטראומה.

לטענת חלק מנוסעי האוטובוס החיילים בג'יפ הליווי של צה"ל שנסע אחרי האוטובוס לא הגיב ולא ירה לעבר המחבלים. למקום האירוע החלו מגיעים מתנחלים רבים שבאו לוודא את זהות הנפגעים.

למקום האירוע הוזרמו כוחות גדולים של צה"ל שסגרו את האיזור והציבו מחסומים רבים בעיר חברון וביציאות ממנה. למקום הגיעו אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, מפקד כוחות צה"ל בשטחים האלוף גבי אופיר וקצינים בכירים נוספים שהחלו בתחקור האירוע הקשה.

חלק מהכוחות של צה"ל שהובאו באוטובוסים למקום הוקצו לאיזור

מתנחלים במקום הפיגוע בגבעת הזוכית. צילום: גיום דילי / א.פ.

קרית ארבע ולאיזור האירוע על מנת למנוע חיכוך בין המתנחלים לתושבים הפלסטינים של חברון. לדברי גורמי צבא מספר מכוניות ערביות נפגעו אמש לאחר הפיגוע מאבנים שנזרקו לעברן על ידי מתנחלים.

להערכת גורמי צבא בכירים הירי בוצע על ידי חולייה של הזרוע הצבאית של ארגון החמאס הפועלת באיזור חברון כבר למעלה משנה וביצעה לפחות שישה מקרים של פיגועי ירי לעבר כוחות צה"ל ומתנחלים.

מקורות פלסטינים מסרו אתמול כי סמוך לשעה 2200 נורו מספר ירויות לעבר קבוצת צעירים בחלחול. מאחר הכדורים נפגע צעיר. להערכת אותם מקורות הירי בוצע על ידי מתנחלים כתגובה לפיגוע הקטלני בצומת הזוכית. צעיר ערבי נפצע מירי מתוך רכב בחלחול, לאחר הפיגוע בצומת הזוכית, כך מוסרים מקורות פלסטינים, הטוענים כי הירי היה על ידי מתנחלים. הצעיר, סאמר אבו עסאבה, נפצע באורח בינוני ופונה לבית החולים "עליה" שבחברון. שני צלמי טלוויזיה פלסטינים נעצרו על־ידי כוחות הביטחון לאחר שבאו לצלם בזירת הפיגוע בצומת הזוכית. השניים עובדים עבור הטלוויזיה הצרפתית.

עשרות מתיישבים מקרית־ארבע וחברון הגיעו לזירת הפיגוע אמש. במקום היו ח"כ חנן פורת, ראש המועצה המקומית צבי קצובר, גאולה כהן ואחרים.

מספר רכבים ערביים שניסו לעבור את הצומת, נחסמו על־ידי המתנחלים הזועמים. כמה מהצעירים ניפצו פנס של אחד הרכבים ושוטרים וחיילים הדפו את המתפרעים. לא בוצעו מעצרים.

עשרות צעירים התפרעו אתמול בלילה בצומת הכניסה לירושלים בעקבות הפיגוע בחברון.

המפגינים ניסו לחסום את הצומת והבעירו מספר צמיגים על הכביש. כן זרקו המפגינים על הכביש מוטות ברזל וצינורות. כוח משטרה גדול שהוזעק למקום הדף את המפגינים מהכביש למדרכות והם התפזרו.

מפלגת העבודה הגיבה ואמרה כי היא רואה בחומרה רבה את הפיגוע ליד חברון ושולחת תנחומים למשפחות ואיחולי החלמה למצבעים. "הממשלה בראשות העבודה תמשיך במאבק חסר פשרות נגד כל הגורמים הטרוריסטיים שאחת מטרותן — פגיעה בישראלים באשר הם ישראלים".

"הליכוד" אומר, כי "התולשה וההססנות שמשדרת הממשלה מעודדת את המחבלים להאמין שבאמצעות טרור ישיגו את מטרותיהם. בהודעה שפירסם הליכוד נאמר: "המחבלים שואבים עידוד רב מכוונת הממשלה להוציא את צה"ל מיהודה ושומרון ומדברי שרים על הקמת המדינה הפלסטינית".

יו"ר "צומת" ח"כ רפאל איתן: "על ממשלת רבין להתפטר וללכת לבחירות כלליות. הפיגוע בחברון מוכיח לכל כי שום מחווה, כולל הודעה על הקמת מדינה פלסטינית, אינה מוזיה למחבלים והם ממשיכים להרוג ביהודים. יש להפסיק את שיחות השלום לאלתר, עד להשלטת שקט מוחלט בשטחים".

ח"כ רחבעם זאבי, יו"ר "מולדת" הגיב על הפיגוע ואמר: "בתשובה הפלסטינית לוויתורים של ממשלת ישראל, לביטול הסגר, להמשך התהליך ולהצעתו הנדיבה של השר שריד בא פיגוע הדמים בצומת הזוכית. רק יד חזקה לחרברת הטרור הערבי, להענשת הפוגעים ולגירוש הטרוריסטיים ובני משפחותיהם היא התשובה ההולמת לרצח המתועב".

יו"ר סיעת המפד"ל בכנסת ח"כ יגאל ביבי הגיב: "הרצח הנתעב בצומת הזוכית הוא לאסוננו תזכורת לקראת הקמתה של המדינה הפלסטינית על פי חזון שריד. יש קשר ישיר בין מדיניות של פיוס וכניעה לבין נחלי הדם של שלום באספמיא ו"שתיקת הכבשים" של שרי ממשלת ישראל.

ח"כ רון נחמן, ראש מועצת אריאל מהליכוד, רואה את הממשלה ואת קובעי המדיניות בממשלת קשורים בקשר ישיר עם מעשי הטבח ביהודים, "כיוון שהם חוזרים ללא הפסקה על הפסוק כי הם אחראים ל־97% מאזרחי ישראל בלבד, ובכך הם קוראים למחבלים לפגוע ב־150 אלף אזרחי מדינת ישראל המתגוררים ביש"ע".

הבורסה

המשך מעמוד ראשון

עודפי ביקוש גדולים מאוד הורגשו לכל האפיקים — למניות כ־250 מיליון ש"ח, לצמודי המדד כ־160 מיליון ש"ח ולמק"מ כ־200 מיליון ש"ח. הביקושים ובעקבותיהם העליות היו לכל אורך הקו, כמעט ללא אכזבה.

בסיכומו של יום נקבעה במדד הקובע של מניות המשתנים עליה של 6.4 אחוזים והוא טיפס לרמה של 171.3 נקודות. מדד מניות המעו"ף עלה ב־6.2 אחוזים לרמה של 171.8 נקודות. לעומת רמה של כ־147 נקודות שהיתה אך לא מזמן, היתה בקרב הסוחרים תחושה שמשהו אכן קרה.

מחזור העסקות קפץ לכ־158 מיליון ש"ח בשוק המניות וזהו בהחלט גידול משמעותי לעומת המסחר בחודשים האחרונים.

בין המניות שבלטו בהיקף הפעילות — כור שעלתה בכ־8 אחוזים במחזור של כ־10 מליון ש"ח, כלל־תעשיות קפצה בכ־9 אחוזים במחזור של 6 מליון ש"ח, "טבע" עלתה ב־3.5 אחוזים, כי"ל ב־5 אחוזים ובזקו אי.די.בי. אחזקות עלו בכ־6 אחוזים כ"א.

בכר"מ היו עליות חדות במחזורי עסקות נמוכים.

באג"ח המדדיות היו עליות של עד כאחוז ובמק"מים ירדו התשואות אל מתחת לרמה של 15 אחוזים. משמעות הדבר כי ההערכות בדבר הפחתת הריבית בין 1.3 ל־1.5 אחוזים היתה נכונה.

מחלוקת ויצמן בורג על המסר לעם היהודי

☐ יוסף גלילי

מחלוקת נוקבת התגלעה בין נשיא המדינה עזר ויצמן, ליו"ר הנהלת הסוכנות אברהם בורג, בביקור הנשיא אתמול במוסדות הסוכנות וההסתדרות הציונית בירושלים.

עיקר המחלוקת נסובה סביב השאלה מהו המסר שיש להפנות ליהודי הגולה. האם מסר עקבי חד וברור, של עלייה כדברי ויצמן, או שיש לשים רגש בחינוך יהודי בישראל ובתפוצות.

בעוד שויצמן הבליט בדבריו את הצורך בעידוד העליה, על בסיס יכולתה של ישראל, להוות יעד אטרקטיבי בזכות השגיה הטכנולוגיים והתעשייתיים, הדגיש בורג לעומתו, כי מסר על בניית צבא חזק או תעשיה מפותחת אינם אטרקטיביים מספיק עבור היהודים בארצות הרווחה.

ללא המרכיב הרוחני וגיבוש זהות יהודית ציונית מקורית לעם היהודי, תאבד יהודיותה של מדינת ישראל ותהפוך למדינה ככל המדינות של גויים דוברי עברית.

קיבוצי השומר הצעיר
מודיעים
ביום חמישי, 23.3.95
משרדינו יהיו
סגורים
לקבלת קהל

לאביטל זיו, לחנה ידון ולכל בני המשפחה
אתכם באבלכם על מותו של
רמי
קיבוץ כפר־מסריק

לפרומה, לדב ולמשפחת ניר
כואבים אתכם במות בתכם היקרה
חגית
עובדי ופעילי
סמינריון גבעת־חביבה

הקטבים נותרו מרוחקים

הנשיא הסורי יודע היטב כי לא יכול לעמוד לבדו מול עוצמת צה"ל. גם בעבר לא נלחם לבד, אלא כמרכיב בקואליציה מלחמתית ☐☐☐ ישראל אינה בוחרת בדרך השלום מנקודת חולשה. היא רוצה לצאת סופית ממעגל המלחמה. אופי השלום עם סוריה צריך להיות כזה, שיטול אחת ולתמיד מידי הסורים את אופציית המלחמה. מכאן התביעה הישראלית לשלום מלא, על כל מרכיביו והיבטיו

אורי אור

מזכיר המדינה של ארה"ב, וורן כריסטופר, שב לוושינגטון כשהוא מתאמץ להקרין סביבו אופטימיות ולהשרות תקווה. מסע הדילוגים שלו למזרח התיכון, השמיני במספר, הניב, לפחות על פני השטח, פירות נגועים.

על איבתו העמוקה של הנשיא אסד כלפי ישראל לא הצליח האורח האמריקני להתגבר, ונוקשות עמדותיו נותרה בעינה. קרן האור — בתום סבב השיחות גילה השליט הסורי הגמשה תכונות להסיט את המו"מ מנקודת קיפאון לערוץ שיחות של שגרירים כבר בימים הקרובים. בשלב מתקדם יותר ישתתפו בשיחות אנשי צבא, ובשיאן שני הרמטכ"לים. שיחות אלה נפתחות כבר בימים אלה, אך חידוש השיחות איננו פריצת דרך. הקטבים נותרו מרוחקים מאוד, רק חלל הזמן הצטמצם.

בדמשק הבהירו, כי מי שחושב כי בעקבות ביקור כריסטופר הושג הישג מדיני חיובי, שבוי בחלומו.

הסורים רוצים במעורבות אמריקנית. על במת הדיונים בוושינגטון יסכו משקיפים ממשרד החוץ. הם בוחלים במפגשי צמרת מתוקשרים היטב, ובצעדים דרמטיים כמו אלה שנערכו בבית הלבן. די להם בדיאלוג שהמטרייה האמריקנית מסוככת עליו מלמעלה.

הנשיא אסד טורח ליצור רושם שלא בוער לו דבר. אפילו רצונו של רה"מ רבין להגיע להסכם שלום לפני הבחירות הקרובות ב־96, לא מזיז לו. פעמוני הבחירות המתקרבים לא מהדהדים באוזניו והוא מפגין בבירור שדרכו לא אצה לו.

סוריה שואפת להגיע לאיזון צבאי ואסטרטגי עם ישראל, כדי שתוכל לנהל מו"מ מעמדה של כוח. לשם כך היא רוכשת, בעזרת סיוע כספי נדיב, מערכות נשק מתקדמות, כשהדגש הוא על הצטיידות בטילים. הסורים מאמינים, שטילים יכולים לפגוע בנקודות התורפה הישראלית, העורף, ובד־בבד להגן על ארצם מפני חדירת מטוסי חיל האוויר. זו הסיבה שבמהלך ביקור כריסטופר "הודלפו" ידיעות על מערך סורי צפוף של באלף טילי קרקע־קרקע.

יש להודות, כי אכן הטילים קצרי הטווח וארוכי הטווח שבידי הסורים מכסים את מרבית שטחי מדינת ישראל. אך בטילים, ויהיו משוכללים ככל שיהיו, אין כדי להכריע את המערכה.

הסורים יודעים, כי כל ההסכמים שחתמה ישראל עם שכנותיה, לא יהיו איתנים ויציבים ללא שלום עימם. לכן, למרות הנחיתות האסטרטגית, מגלה סוריה קשיחות ועקשנות.

דמשק תובעת, כתנאי לשלום, הסגת צה"ל מן הגולן כולו ועקירת היישובים היהודיים בו. וזהו הסף, ועל פחות מכך אין מדברים. אסד, מנהיג פרגמטי העומד בראש משטר רדיקלי, גורס כי מה שקיבלו המצרים מבגין, מגיע לו מרבין. המחיר שהוא נוקב לא משתנה, רק הזמן הוא שחולף.

עמדת ישראל מעוגנת בתפישת הביטחון שלה. הדרישות שלנו הן פירוז מוחלט של רמת הגולן מכל כוח צבאי, ודילול ריכוזי הצבא הסורי החונים קרוב לגבול. ישראל רוצה בהשארת תחנות התראה ישראליות בנקודות אסטרטגיות בגולן, כדי שבטחונה יובטח במידה מירבית. לאסד קשה לעכל דרישות אלה, ומכאן המבוי הסתום. ראש הממשלה קבע הלכה, לפיה "עומק הנסיגה כעומק השלום". בהזדמנויות קודמות הסברנו, כי לא היינו רוצים לראות את הסורים טובלים את רגליהם במי הכנרת. עדיף בעינינו קו המצוקים הנשקפים לבקעת החולה ועמק הירדן. אנו שואפים שישראל תשתחרר ממצב של מלחמה. שלום הוא מרכיב חשוב מאוד בביטחון. האיש מדמשק רוצה בדבר אחר — סילוק ישראל מרמת הגולן.

אין ספק, הדילמה היא גדולה. הנשיא הסורי יודע היטב, כי לא יכול לעמוד לבדו מול עוצמת צה"ל. גם בעבר לא נלחם לבד, אלא כמרכיב בקואליציה מלחמתית. ישראל אינה בוחרת בדרך השלום מנקודת חולשה. היא רוצה לצאת סופית ממעגל המלחמה. אופי השלום עם סוריה צריך להיות כזה, שיטול אחת ולתמיד מידי הסורים את אופציית המלחמה. מכאן התביעה הישראלית לשלום מלא, על כל מרכיביו והיבטיו. ברור לנו, כי השלום יגרור עקירה מכאיבה של ישובים משגשגים, ופרידה מנופים שכה הסתגלנו לראותם כחלק מיישותנו.

המציאות במזרח התיכון משתנה במהירות. שנים רבות היה ההסכם הישראלי־מצרי נתון בבדידות מזהירה. בשנתיים האחרונות נחתם הסכם אוסלו, ואחריו הסכם השלום הישראלי־ירדני. גם אסד מודה כי הגיעה העת לחתום את עידן השנאה והדמים עם ישראל, אך את התיזמון והעיתוי הוא שומר לעצמו.

אלוף (מיל.) אורי אור הוא יו"ר ועדת חוץ וביטחון של הכנסת

על המשמר

קרא לילד בשמו

סוף סוף קראו לילד בשמו. עד עכשיו קראו לו בשמות רבים, כמו "אוטונומיה", "ישות פלסטינית" ועוד מיני שמות. בסוף השבוע יצא השר יוסי שריד וקרא לילד בשמו המלא, כשהסביר שבעוד מספר חודשים, לאחר הבחירות לרשות הפלסטינית, תקום מדינה פלסטינית בשטחים. בכך, ניסה שריד לפזר את הערפל שאפף את הוויכוח הממושך על עתיד השטחים, כש־"מדינה פלסטינית" היא טאבו. שריד שהוא חבר בכיר במשלחת הישראלית לשיחות השלום עם הפלסטינים, יצא בדברים ברורים גם כדי לעודד את הפלסטינים.

העמדה הרשמית של הממשלה גורסת, כי רק במאי 1996, בתום שנתיים לישום הסכם אוסלו יתחילו השיחות על פתרון הקבע בשטחים. הוויכוח על מהות הישות העצמאית נועד להמשיך ולעמם את התמונה. בפועל תהיה זו מדינה פלסטינית לכל דבר, לבד מנושאי חוץ ובטחון אזרחי ישראל בשטחים.

לפנינו קריאה נכונה של המפה וזרוז תהליכים, שקצב התפתחותם לאחרונה היה איטי, מסורבל, גרם למחבת ולמרירות רבה. העובדה שהגבולות העתידיים יסתמכו על קו ההפרדה בין ישראל והפלסטינים יתן מרשה ראשוני על ממדי המדינה הפלסטינית שתשכון ליד מדינת ישראל. חלקים בקואליציה אימצו קו מדיני זה ואילו במפלגת העבודה, אם נשפוט לפי מקצת התגובות, עדיין חלוקות הדעות. בין השוללים הקמתה של מדינה פלסטינית גם מצדדי הגישה השואפת להסדר של אוטונומיה עד למו"מ על הסדר הקבע, בבחינת: מה שאתה יכול לדחות למחר אין לעשות היום.

שריד שלף באומץ את השפן מהכובע ואף הסתמך על החלטות קמפ־דייוויד של סוף שנות השבעים, כאשר נחתמו ההסכמים בין ישראל למצרים, בראשותו של מנחם בגין המכירים ב"זכויות הלגיטימיות של העם הערבי הפלסטיני". "זכויות לגיטימיות" הן כוללות את הזכות לכינונה של מדינה פלסטינית.

לא מקרה הוא שהימין פתח ב"עליהום" על שריד, ועל הממשלה. עצם העובדה שהנושא עלה לסדר היום הציבורי על־ידי שר שהוא שותף מלא לשיחות עם הפלסטינים מוכיח כי ייתכן והממשלה בשלה להחלטה לעבור בהקדם להסדרי הקבע ולהציג תמונה פוליטית ברורה ונחרצת. אולם המבחן האמיתי אינן ההצהרות כי אם הצעדים המעשיים שיתבצעו בשטח. בכך תיבחן הממשלה. מפלגת עבודה חייבת לצעוד צעד קדימה ולאמץ את הגישה האומרת שכבר עכשיו יש לדון בהסדרי הקבע ובראש צלול לסייע לפלסטינים להגיע לעצמאותם.

לא חידשו דבר

אריה דיין

שתי הסערות הפוליטיות שמילאו את החלל התקשורתי בשידורי הרדיו והטלוויזיה של סוף השבוע נישרו, יותר מכל דבר אחר, את תחילת מערכת הבחירות לכנסת הבאה בשני מגזרים המהווים חלק בלתי נפרד מהגוש החוסם, המאפשר, מאז יולי 92, את שלטון מפלגת העבודה.

דברי ד"ר אחמד טיבי, בעניין שירות החובה של האוכלוסיה הדרוזית בצה"ל, היו מעין יריית פתיחה במירוצו להקמת רשימה ערבית, שתנסה להחליף לפחות חלק מנציגי הערבים הישראליים בכנסת. הצהרת השר יוסי שריד, בעניין המדינה הפלסטינית שתקום כבר בחודשים הקרובים, סימנה את הקו שמרצ תיאלץ לנקוט במערכת הבחירות הבאה, כדי שציבור הבוחרים יצליח למצוא הבדלים כלשהם בינה לבין העבודה.

באף אחת מההצהרות שגרמו לשתי הסערות לא היה למעשה כל חדש. סביר להניח שתוך ימים אחדים, אחרי שכל המגיבים יגיבו, כל המגנים יגנו וכל התומכים יביעו תמיכה, תפרוץ פתאום סערה חדשה, מלאכותית לא פחות, ושתי הסערות הללו יישכחו, למרות שהמניעים שהביאו את שריד וטיבי לומר את שאמרו ישארו בתוקפם. זה מבטיח שבעתיד הן יצוצו מחדש, בלבוש זה או אחר.

הרי מדובר בשתי שאלות, שגם אם אינן חדשות, מציבות בעיות אמיתיות. מספר הדרוזים המסרבים לשרת בצה"ל גדל והולך, והצורך לפתור את הסכסוך הישראלי־פלסטיני על־ידי הקמת מדינה פלסטינית מעולם לא היה יותר אקטואלי ודוחק מאשר בימים אלה.

אין פוליטיקאי ישראלי המדייק בדבריו, והבוחר את מלותיו בקפידה רבה כל־כך, כמו יוסי שריד. אצלו, אין פליטות־פה ואין התבטאויות מקריות. כל התבטאות שלו, גם אם היא נשמעת ספונטנית לחלוטין, מתוכננת היטב, מהמלה הראשונה ועד לאחרונה. לכן חשוב מאוד לשים לב לנוסח המדויק של דבריו. מי שבודק אותם, מגלה שהוא לא בישר על תוכנית מדינית חדשה של הממשלה; הוא אפילו לא דיבר על מהלך חדש, הצפוי במסגרת המדיניות הקיימת. שריד רק הביע את דעתו, כי ישום החלק השני של הסכמי אוסלו יצור בגדה המערבית מצב מדיני שלא יהיה שונה בהרבה ממדינה פלסטינית. זאת היתה, מאז ספטמבר 93, טענתו המרכזית של הליכוד, על מה, אם כן, קמה הסערה?

דברי שריד, שקוממו כל־כך את הליכוד, כוונו קודם כל לעברו של ראש הממשלה יצחק רבין, ולעבר מפלגתו. שריד, אמן השימוש בלשון העברית ואמן הדיבור הפוליטי המרומז, טמן את המסר שלו כלפי רבין בדברים חיוור סמויים של התבטאותו.

שריד אמר, שהמדינה הפלסטינית תקום בעוד מספר חודשים, אחרי שייערכו הבחירות למועצת הרשות הפלסטינית. הוא לא אמר "אם וכאשר ייערכו הבחירות", אלא "בעוד מספר חודשים, אחרי שייערכו הבחירות". בכך הוא הצטרף, אם כי בצורה מאוד מרומזת ועקיפה, לעמדת יאסר ערפאת, הרואה ב־1 ביולי (או ב־1 ביוני, לפי גירסה אחרת), "תאריך קדוש", שאם ישראל לא תעמוד בו התהליך כולו יקרוס.

שריד, שבנה את כל האסטרטגיה הפוליטית שלו על הצמדות לרבין, מתחיל כנראה להבין שעתיד מרצ, ועתידו שלו בצמרת שלה, מחייבים אותו עכשיו להתחיל לשמור ריחוק מסוים ממדיניות ראש הממשלה.

איתות לרבין?

דקדוקי הלשון בהם השתמש שריד מקבלים ממד אחר, מוחשי יותר, על רקע דברים שאמר רבין, כ־24 שעות לפני ששריד מסר את הצהרתו לשלמה רז, הכתב המדיני של קול ישראל. בישיבה ביום שישי, בלשכתו בתל־אביב, בה הציג השר משה שחל את תוכנית ההפרדה, אמר ראש הממשלה, כי פינוי צה"ל מהערים הפלסטיניות בגדה המערבית יעמיד בפני ישראל "בעיה קרדינלית" בתחום הביטחון. יכולות להיות פרשנויות שונות להתבטאות הזאת של רבין. אחת מהן, לגיטימית כמו רבות אחרות, אומרת שרבין לא יהיה מוכן ליטול על עצמו את האחריות הכרוכה בהעמדת ישראל בפני "בעיה קרדינלית".

בלי פינוי צה"ל מהערים בגדה, לא יהיו בחירות למועצה הפלסטינית. בלי בחירות, לא ניתן יהיה ליישם את הסכם אוסלו, ובלי הסכם אוסלו, אין עתיד; לא לתהליך השלום, ולא לממשלת רבין.

גם להצהרת שריד ניתן לייחס פרשנויות לא מעטות. אחת מהן, לגיטימית כמו כל האחרות, אומרת שההצהרה היתה איתות לרבין, המתכוון אולי לעצור את התהליך המדיני עד לבחירות, ואולי אפילו לנסות להקים ממשלת אחדות לאומית.

בנקודה אחת לא יכולה להיות מחלוקת: אם רבין התכוון לפתוח במגעים עם הליכוד על הקמת ממשלה אחרת, הצהרת שריד הציבה בפניו מכשול לא קטן.

חיים רמון הערבי

אחמד טיבי, לעומת זאת, הרבה פחות מתוחכם משריד. זה כחצי שנה הוא מרבה להופיע בפני קהלים שונים, רובם ערבים ומיעוטם יהודים, להרצות ולהתראיין על נושאים העומדים על סדר היום הציבורי. טיבי, שאינו מסתיר את רצונו להתמודד בבחירות הבאות על מקום בכנסת, משמיע בהופעות אלה גם ביקורת, לא תמיד עדינה, על חברי הכנסת הערביים מכל המפלגות, ובמיוחד על ראשי חד"ש והמפלגה הדמוקרטית הערבית. בהופעותיו נוהג טיבי לומר בין השאר, שהמנהיגות הזאת עייפה, מיושנת ושמרנית. לפחות פעם אחת הוא הציג את עצמו בתור "חיים רמון הערבי". הדברים היו ברורים לחלוטין: מול המנהיגות המיושנת, מול "ההכרפלדים הערביים", מתייצב טיבי הצעיר, הפופולרי, חביב התקשורת, שוחר הרפורמות.

ביום רביעי שעבר הוזמן טיבי להרצות בפני תלמידי הכיתות הגבוהות בבית הספר התיכון בכפר הדרוזי ירכא. בתום ההרצאה, כשהגיע תור השאלות, קם תלמיד ושאל אותו מה דעתו על חובת הגיוס המוטלת על הדרוזים. תשובת טיבי לא חרגה ממה שניתן להגדיר כ"קונסנזוס לאומי של הערבים בישראל" בעניין זה. הדרוזים, הסביר, הם ערבים, והסיבות שהניעו את ממשלות ישראל לפטור את הערבים משירות בצה"ל חלות, או צריכות לחול, גם עליהם. טיבי גם הסכים עם דברי התלמיד, שאמר כי הכפרים הדרוזיים שתושביהם משרתים בצה"ל מקופחים על־ידי המדינה, בדיוק כשם שמקופחים הכפרים הערביים שתושביהם אינם משרתים בצבא.

גם בעניין זה לא חרג ד"ר טיבי מהקונסנזוס הלאומי. סביר להניח, כי אילו עמד על הבמה ח"כ עבד אל־והב דראושה, או ח"כ האשם מחאמיד, היה התלמיד הדרוזי מקבל את אותה התשובה, לא מן הנמנע, שגם סגני השרים נוואף מסאלחה ואליך צארק היו משיבים לו תשובות פחות או יותר דומות. טיבי עצמו כבר אמר את הדברים האלה פעמים רבות בעבר.

מי שהעביר לקול ישראל את דברי טיבי בירכא, רצה לגרום לו נזק, אבל הרעיף עליו, בסופו של דבר, ברכה. התגובות ההיסטריות שגרם שידור הדברים ביום שישי בבוקר, בעיקר בקרב ראשי הציבור הדרוזי המזוהה עם מפלגת העבודה ועם הליכוד, אבל גם בקרב פוליטיקאים יהודיים בימין ובעבודה, הקפיצו תוך שעות את מדד הפופולריות של טיבי ברחוב הערבי, וגם ברחוב הדרוזי, בעשרות אחוזים.

טיבי הוכיח לציבור, באמצעות המהומה שלא הוא יזם, את צדקת טענתו המרכזית במסע הבחירות שלו — הערבים בישראל זקוקים למנהיגות חדשה. אותן הצהרות שחוקות, שאינן מעוררות הד תקשורתי כאשר הן יוצאות מפי חברי הכנסת הוותיקים, מזעזעות את המדינה כאשר הן יוצאות מפי "חיים רמון הערבי".

היחידים שניזוקו מכל המהומה הזאת היו, כמובן, אנשי חד"ש ומד"ע. ועד היוזמה הדרוזי, גוף הנאבק זה שנים רבות למען ביטול גיוס החובה ומזוהה עם חד"ש, נאלץ להביע תמיכה עקבית וחד־משמעית בטיבי, ולעוזרו של ח"כ אל־והב דראושה לא נותר, בשבת אחרי הצהריים, אלא לשאול בהשתאות את השאלה המתבקשת: "על מה כל המהומה? הרי טאלב אמר את הדברים האלה עשרות פעמים בעבר".

בכל זאת בעל הבית האמיתי

אבו מאזן ינהל עתה את השיחות עם ישראל, במקום נביל שעת. מה זה אומר לגבינו, לגבי מעמדו של ערפאת ולגבי המשך תהליך השלום – עם ד"ר רון פונדק, מאדריכלי אוסלו

דלית יאירי: מהי משמעותם של החילופים בראשות המשלחת הפלסטינית למשא ומתן?

ד"ר רון פונדק: המשמעות היא, בעיני, קודם כל ניסיון של הנהגת פתח ואש"ף, לכפות את עמדתה של האוטונומיה בתוך המחנה התומך בתהליך השלום – או, מה שהייתי מכנה ה"חוץ־חוץ", בניגוד ל"חוץ־פנים" (דוגמת אנשים כמו נביל שעת', שהיו פעם אש"ף־חוץ והפכו היום לאש"ף־פנים).

אבל אפשר לקבוע כבר היום, שערפאת הוכיח את גדולתו כשורד. הוא שוב שרד במלחמה הזאת, וידו על העליונה. אם היו שחשבו שערפאת ייצא מהמפגש הזה בתוניס כשזנבו בין רגליו, הם התבדו. הוא יצא חזק ומחוזק, והראה לכולם שהוא בעל הבית האמיתי באש"ף ובפתח.

מבחינתנו זו, בעצם, תצפית מהצד בשורה של מאבקים פנימיים במערכת האש"פית על נתח ההשפעה בעתיד, ואנחנו לא צריכים להיות מוטרדים במיוחד.

אוליגרכיה או כאוס. ד"ר רון פונדק (צילום: אי.פי.)

להלוטין לא. אנחנו אכן צופים מהצד, והמזל הגדול שלנו הוא, שבמאבק הזה יש שני אנשים – נביל שעת' ואבו מאזן – שתומכים בכיוון בדיאלוגים ובשיתוף פעולה עם ישראל. אבו מאזן היה, למעשה, "שמעון פרס" של התהליך בצד הפלסטיני באוסלו. בכל הדיונים הארוכים בלילות אוסלו, אבו מאזן היה המביא ומוציא לערפאת ומי ששכנע אותו בחשיבות המהלך. כך שמבחינתנו ההבדל אינו גדול.

גם השם השלישי המוזכר, יאסר עבד רבו, שיהיה כנראה חלק מהשינוי, למרות שהוא קצת יותר אוטונומיזציונר (הוא אינו איש פתח, אלא איש החזית הדמוקרטית לשעבר והיום איש פידא), הוא תומך נלהב בתהליך.

עם זאת, יהיה חבל אם נביל שעת' לא יהיה יותר מעורב, כי יש לו קילומטרז' גדול בתהליך, וביום־יום השפעתו והיידע הרב שצבר חשובים מאוד מאוד לשני הצדדים. אולי מה שיקרה הוא, שיקום צוות, בדומה למה שהיה בוושינגטון: שם אבו מאזן היה מאחורי הקלעים, ולמעשה ניהל את המשלחת הפלסטינית, ונביל שעת' היה האיש בחוץ, שהוביל את המשלחת בפועל. יכול להיות שנחזור בהיפוך למתכונת דומה.

בסך הכל, מדובר במשחק של כיסאות מוסיקליים, וזה נכון במיוחד לגבי ערפאת, שמשתמש הרבה ב"הפרד ומשול", מעלה ומוריד אנשים. כך הוא עושה היום בין אבו עלא לבין נביל שעת'. ואם אנחנו מכירים את המזל של אבו מאזן ויחסיו המורכבים מאוד עם ערפאת, אינני מוציא מכלל אפשרות שלאחר תקופת השתתפות במשא ומתן, ייווכח אבו מאזן שיכולת השפעתו על ערפאת שואפת לאפס, ושוב יחזור לתוניס, או למרוקו – או אולי לרמאללה, שם ברצונו לבנות בית, או לביתו העתיק בצפת – וחס וחלילה.

ואם נכון לומר, שהתמיכה הרחבה שאבו מאזן זכה לה בשטחים תביא את המשא ומתן לדרג יותר אגרסיבי, למצב בו הם יגישו דרישות יותר קיצוניות?

אינני חושב כך. קודם כל, אינני חושב שאבו מאזן זוכה לתמיכה רבה במיוחד בשטחים. הוא לא היה אף פעם מנהיג כריזמטי, מנהיג של שטח. הוא היה תמיד יותר בירוקרט, פוליטיקאי, טווה חוטים, אסטרטג – להבדיל מאבו ג'יהאד ואבו עייאד, שנרצחו. הוא היה תמיד האיש שמאחורי הקלעים, איש מאוד אינטליגנטי וחכם, אבל דווקא מה שלא מאפיין אותו זו התמיכה הציבורית. אם הוא פופולרי בשטחים, זה רק משום שהוא שייך להנהגה הוותיקה, מהשרידים האחרונים של ה"נפילים" בהנהגה הפלסטינית.

מכל מקום, אינני חושב שמינויו יהפוך את המשא ומתן לקשוח יותר מהצד הפלסטיני. אבו מאזן מתנגד בעיקר לדרך בה מנהל ערפאת את המשא ומתן. התנגדויות שלו היא לא בהכרח לדיאלוג עם ישראל, או לצעד כזה או אחר שהישראלים נוקטים. מדובר במאבק מאוד פנימי בהנהגת אש"ף־פתח.

אבל שמעתי הבוקר, שהוא דרש וקיבל מערפאת את האפשרות לפתח קצת יותר יוזמות אישיות, ולא לרוץ ולבקש אישור על כל דבר. מעין חבל יותר ארוך.

אינני חושב שזה נכון, לדעתי זה עומד בניגוד גמור לאופיו של ערפאת. אל תשכחו, שערפאת חותם עדיין על כל הקבלות והצ'קים. הוא לא הצליח להשתחרר מהניהול הבלעדי של העסק, כפי שעשה זאת בתוניס. שם הוא היה זקוק לשליטה הזו, משום שפירושה היה כוח. זו היתה הדרך היחידה שלו להחזיק את האנשים קצר. ונראה שקשה לו להשתחרר מהתובנה של 30 שנות ניהול מערכת, שנוהלה במידה מסוימת בשיטות של מאפיה.

אולי בדור המדבר, בא זמנו.

עדיין לא בא זמנו. אני חושב, וזה חלק, שלערפאת יש תפקיד חשוב מאוד, בין היתר בכך שהוא באמת האיש שמוביל את התהליך, כפי שהיינו רוצים שיוביל. עדיין לא מספיק, אמנם, כי הוא עדיין לא ממש מבחינה בטחונית את מה שאנחנו רוצים, אבל מבחינה פוליטית הוא בפירוש מוביל את התהליך, גם לטובת הפלסטינים וגם לטובתנו. לדעתי, תפקידו עדיין לא הסתיים, ונראה לי גם שאין לו אלטרנטיבה אמיתית. אנחנו לא רוצים להיכנס לוואקום, כי בוואקום כזה יש שתי אפשרויות: או שתיווצר אוליגרכיה, וייווצר מנהיג (שאני אינני רואה אותו), או שייווצר כאוס.

להוריד את עלה התאנה

בעקבות דבריו של ד"ר אחמד טיבי על גיוסם של דרוזים לצה"ל, אנחנו מרחיבים את היריעה ושואלים – אולי הגיע הזמן לדבר על גיוסם של ערביי ישראל לצה"ל. עם פרופ' יוסי גינת, שהיה יועץ לענייני ערבים ונספח של ישראל במצרים, ועם סמיר דרוויש, עיתונאי, שהיה ראש מועצת בקה אל־גרביה

סמיר דרוויש: האקלים מֵקל מצפונית

דלית יאירי: מה אתה חושב, אולי הגיע הזמן לדבר על גיוסם של ערביי ישראל לצה"ל?

סמיר דרוויש: לדעתי, הנוסחה האומרת זכויות מלאות כנגד חובות מלאות מקובלת עלי. אלא שהמימסד בישראל מעולם לא ניגש לטפל בנושא הזה בצורה החלטית. זכורה לי יוזמה, לפני כ־10 שנים – עוד לפני הפריצה המשמעותית ביחסים בין אש"ף לישראל – שהתכנסנו, עשרה ראשי רשויות ערבים, בבית הגפן

לחכות. פרופ' יוסי גינת (צילום: דניאל רוזנבלום)

בחיפה, וחתמנו על הודעה משותפת בה אמרנו, שאנחנו מוכנים לשירות בצה"ל. הכוונה היתה לא לשירות פעיל, אלא לאותה פריווילגיה ממנה נהנים החוגים הדתיים בישראל, כלומר שירות וולונטרי.

אתם מוכנים, או דורשים למלא את החובה הזאת?

איש לא פנה אלינו בדרישה כזאת. אמרנו ביוזמתנו שאנחנו מוכנים ללכת לשירות אזרחי בצה"ל, כגון מורים בסֵפר.

היום המצב השתנה בהרבה, והאקלים מקל מצפונית על הנושא בעקבות העידן החדש, שכולנו שותפים לו.

כלומר, אתה לא בדיוק מקבל את דבריו של אחמד טיבי, שבא כאילו לסכסך בין העדה הדרוזית לבין הערבים במדינת ישראל.

אינני יודע אם הוא בא לסכסך, זו שאלה של הדרוזים והדרוזים ענו עליה. אבל בעיקרון, מקובל עלי להפיל את עלה התאנה הזה, שמתייחסים אליו כצידוק לאי־מתן שוויון מלא לערביי ישראל.

מכל מקום, ההצעה של צומת לגיוס ערבים לא נדונה ברצינות עד היום. וכשאני רואה את הדוגמה של הדרוזים, שבאמת ממלאים את מלוא חובותיהם, אבל לצערי לא מקבלים את מלוא זכויותיהם, הרי המקרה הזה אינו מעודד את הנושא אצלנו.

פרופ' יוסי גינת: הקרקע עדיין אינה בשלה

הצעות כאלו כבר עלו ונדונו ברצינות בעבר במדינת ישראל?

פרופ' יוסי גינת: מעולם לא נדונו כאן ברצינות הצעות מסוג זה. אני חושב שלא אחטא לאמת אם אומר, שדיון יסודי מעמיק על מדיניות כלפי ערביי ישראל לא נערך באף ממשלה מממשלות ישראל. בעבר, כאשר שימשתי כיועץ לענייני ערבים, הכנו – השר עזר ויצמן, אברשה טמיר, שהיה מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ואני – הצעה בנדון לדיון בקבינט ונערך דיון פרלימינרי, על כלל המדיניות. הנושא של שירות צבאי או לאומי של ערביי ישראל היה כלול בהצעה. אבל מאחר שזה נדון במסגרת הקבינט, הרי למרות שעברו 10 שנים, אני מנוע מלומר מה נכתב בחוברת ההיא. אבל לא נערך דיון יסודי שהיה צריך להיות אחרי הדיון הפרלימינרי, בגלל נושאים דחופים אחרים.

להחיל. סמיר דרוויש

איך אתה מעריך את התגובה בציבור הערבי לצעד שיעורר את כל הסיפור הזה מחדש – אם יציעו להם להתנדב, או לחייב אותם לשירות לאומי?

אינני יכול לדבר בשם הערבים, אני חושב שסמיר דרוויש הוא אחד האנשים שיכול לייצג אותם. אבל לפני שאענה בכל זאת, הייתי רק רוצה להגיב בנושא הדרוזים: סמיר אמר דבר מאוד חשוב – שלא לו לדבר בשם הדרוזים. כלומר, אם הדרוזים ערבים או לא ערבים, ברור שלא ד"ר אחמד טיבי יכול לקבוע זאת. רק הדרוזים יכולים לקבוע. אני רוצה להזכיר, שהדת הדרוזית יצאה מהאיסלאם במאה ה־11 עם תכנים חדשים. גם הנצרות יצאה מהיהדות, ואי־אפשר לומר שנוצרי הוא יהודי. אגב, בתעודות הזהות של הדרוזים בסוריה לא כתוב שהם ערבים.

אני חושב שבעניין השוויון המלא והחובות המלאות, השאלה היא מה קודם למה. אנחנו לא נמצאים עדיין בשוויון מלא ביחס לערבים. הקרקע עדיין לא בשלה לכך, והשירות הצבאי או הלאומי יכול להיות כיום מעמסה. אבל מעשית יש מתגייסים, כך שההזדמנות ניתנת בהחלט למי שרוצה בכך. יש מתנדבים בדואים רבים, ויש גם מוסלמים ונוצרים, כך שמי שאומר "רוצה אני" לא יכול לומר שלא נותנים לו הזדמנות. אבל אם נדרוש מערביי ישראל להתגייס, זה רק יגביר אצלם את תחושת הקיפוח והמרירות, כך שנצא קירחים מכאן ומכאן. עלינו לבדוק קודם בצורה יסודית את הנושא, ורק אז להחליט אם להחיל על הערבים שירות לאומי כבר היום, או לחכות עד שיושג הסכם שלום מלא באיזור.

איזה פחד!

"פולסא דנורא" היא קללה נוראה, שהחרדים מאיימים להטיל על הארכיאולוגים ביפו. עם יהודה משי־זהב, הקמב"ץ של העדה החרדית

דלית יאירי: מדוע מדובר על כך שתטילו את קללת הפולסא דנורא?

יהודה משי־זהב: מאחר שהעבודות בשטח הופסקו, ואנחנו מקווים שלא יחודשו, זה לא אקטואלי כרגע.

הקללה מוטלת למי שחומרת העבירה והמסרב. אם אנשים לא מבינים שפת הארץ, צריך לדבר איתם שפת שמיים. אם כל הבקשות, הפניות והעצרות לא עוזרות, יש דרגות נוספות בהלכה.

בפעם האחרונה הועלתה הקללה נגד גרשון אגרון, שהיה ראש עיריית ירושלים, בפרשת בריכת השחייה.

אף פעם קודם לכן לא הוטלה בארץ הקללה הזאת, אבל אז היא הוטלה משום שזו היתה פירצה חמורה, כאשר בפעם הראשונה הוקמה בירושלים בריכה מעורבת.

אבל הבריכה קיימת עד היום.

וסופם של חיים שיף וגם של ראש העיר ידוע.

הפירוש המילולי של הקללה הוא "להבה של אש"?

עיקר פירושה ידוע רק לאנשי הקבלה, ובה רב הנסתר על הנגלה. לא תמיד מטילים אותה, בדרך כלל מזהירים ומתרים קודם, ורק הרבנים ואנשי הקבלה מחליטים אם ומתי להטילה.

מותר להטיל קללה על יהודי?

אנשים שמחטטים בקברים עושים עבירה, שאי־אפשר לעבור עליה לסדר היום. אי־אפשר שנלמד את תורת אבותינו, שעה שמחטטים בעצמותיהם.

בהלכה יש כל מיני עונשים, כולל עונש מוות כשצריך. בהטלת הקללה, פרט לענישה, יש גם אספקט לאחרים, למען יראו וייראו.

מבחינה עקרונית, ביפו אין כמעט מה להציל, כי הרסו את הרוב. אבל בעבר זכור לנו יגאל שילה, שחפר בעיר דוד בשטח ג', והחרדים נאבקו בו ובסופו של דבר הוא מת מסרטן. ולפני שנתיים, בחפירות בגבעה הצרפתית, אהרון קמפינסקי, יו"ר אגודת הארכיאולוגים, מת מאיידס.

אתה באמת מאמין שיש לקללה קשר עם פטירתם של אנשים?

אנחנו מאמינים בכוחם של הרבנים ובאימרה שהצדיק גוזר והקב"ה מקיים. לא תמיד אנחנו מבינים את כל דיני שמיים.

אבל אנשים לפעמים מתים משום מחלות.

אין שום דבר סתמי או מקרי בעולם. הכל מכוון.

כשמטילים את הקללה, יש טקס גדול סביבה – מדליקים נרות, יש ימי צום?

מתכנסים בחדר סגור שלושה ימים ולא יוצאים, מדליקים נרות שחורים ותוקעים על הקללות הכתובות בתורה.

זה לא נשמע כמו עבודת אלילים?

יש כאלה שהיו רוצים לראות כזה פרימיטיביזם, פנאטיות ועבודת אלילים. אבל הדת שאנחנו מאמינים בה היא הדת היחידה שנשארה ארבעת אלפים שנה. ואל אנשים שלא מבינים שפה מתקדמת, צריך לדבר בשפה כזאת. ועובדה שאת השפה הזאת הם מבינים.

יש אמצעים אחרים, מלבד הקללה. אתם יכולים, למשל, לנדות אנשים. למה להטיל קללה?

עדיין לא הוחלט, ובית הדין יישב עוד פעמים רבות עד שיחליט. מאחר שקללה היא כמו בומרנג, ותוך שנה אם אינה מתקיימת היא עלולה לחזור לשולח, חושבים היטב היטב לפני שמטילים אותה.

אבו מאזן והמאזן החדש

עד כה היה ערפאת איש הביניים, שתימרן בהצלחה בין האגפים של אבו ג'יהאד ואבו אייאד, כלומר, האגף הצבאי והאגף המדיני. ההתפתחות האחרונה היא, ששני האגפים האלה התאחדו, כאשר אבו מאזן נמצא כעת באמצע המאזן החדש ☐☐☐ נראה שהצד הישראלי למו"מ עתיד לעמוד בקרוב מול עמדות פלסטיניות חדשות

☐ פנחס ענברי

ההתמקדות בקשיי המשא ומתן עם סוריה, הסיחה את תשומת הלב מן ההתפתחויות החשובות בזירה הפלסטינית. כפי שהדברים הסתמנו בסוף השבוע שעבר, הרי אש"ף מצליחה לכפות על מנהיגו, יאסר ערפאת, שינויים מהותיים בדפוסי המשא ומתן עם ישראל, ומעמיד את אבו מאזן, אדריכל הסכמי אוסלו, כיורשו של ערפאת – או, לפחות, כאיש החזק בשלב הבא של תהליך השלום, המתקרב לדיונים על הסדרי הקבע.

התפתחות הזאת מעמידה את ישראל בפני דילמה קשה, שכן המשא ומתן עם הפלסטינים עומד כעת על בסיס הסכמי קהיר. אבו מאזן ושותפיו מתנגדים להסכמי קהיר, והנושא ונותן הישראלי עתיד לעמוד בקרוב מול עמדות פלסטיניות חדשות.

חיבוק בתוניס. ערפאת מתקבל על־ידי הנשיא, זיין אל עביד עלי (צילום: אי.פי.)

ההתפתחויות האלה התחוללו בדיוני מוסדות אש"ף בתוניס – הוועדה המרכזית של פתח, והוועד הפועל של אש"ף. חשוב לציין, כי ערפאת לא הצליח לכנס את מוסדות אש"ף בעזה. תחילה לא הגיע לעזה הקוורום הדרוש, גם נוסחת הפשרה – לכנס את הוועד הפועל בקהיר, כאילו בחצי הדרך בין תוניס לעזה – לא הצליחה. בסופו של דבר, רק חברי הוועד הפועל, שהם חברי הרשות, הגיעו לדיונים בקהיר. ערפאת נאלץ לבוא לתוניס, כתכתיב של אותו אגף של אש"ף שלא הלך אחריו לעזה: קואליציה של שני הקצוות, אבו מאזן וקדומי – האגף המדיני והאגף הצבאי, בכך החזירו לערפאת לנקודת ההתחלה, שלפני כניסתו לעזה.

הוועדה המרכזית של פתח הקימה שלוש ועדות־על: ועדה לפיקוח על ההחלטות, בראשות אבו מאזן; ועדה לפיקוח על הכספים, בראשות האני אל־חסן, וועדה לפיקוח על המוסדות, בראשות איש האגף הצבאי, אבו מאהר גנים. זאת, פחות או יותר, מתכונת ההנהגה הקולקטיבית מטעם פתח. יש להוסיף על כך את עמדתו ארוכת השנים של אבו מאזן, כי יש להעביר את שרביט ההנהגה ל"דור החדש", וכוונתו היתה בעיקר להנהגת השטחים. ואכן, עד לפיצוץ יחסיו עם חוסייני, בגלל ערוץ השיחות הסודיות באוסלו, היה אבו מאזן מתומכיו של חוסייני, בתקופת המשא ומתן בוושינגטון. לא ברור אם יחזור שיתוף הפעולה הזה לקדמותו, אבל יש להניח, כי במידה יעביר אבו מאזן את כובד המשקל להנהגת השטחים.

ההתפתחויות בתוניס ממחישות, כי רובו של אש"ף לא הלך, למעשה, אחרי ערפאת ל"ארץ המובטחת", וכי ערפאת אינו עוד המנהיג הבלעדי של הפלסטינים – לא רק מול חמאס, אלא אפילו לא בביתו הוא: לא רק באש"ף, אלא גם בארגון פתח.

פרקטיות מול טקסיות

המחלוקות בין אבו מאזן לבין ערפאת אינן דבר חדש. השאלה היא, מדוע עכשיו. כשמה אש"ף את אבו מאזן על ערפאת. נראה כי עיתוין של ההתפתחויות אלו קשור בשני דברים: הדיבורים התכופים על הקדמת הדיונים על הסדרי הקבע, וראשית ההתפרסות של הרשות בעזה ובגדה המערבית. בסוף השבוע הזה אמור ערפאת לבוא לירדן – פעם ראשונה מאז נכנס אליה, כשהגיע ארצה – ולכנס שם את הרשות הפלסטינית, לראשונה מאז הקמתה, כדי להכריז על נכונותו לקבל את הצעת ישראל בדבר ניהול ג'נין, גם בלי פריסת כוחות צה"ל בעיר.

על מנת להבין את המרכיב העיקרי של מדיניות מדינות ערב בעניין הפלסטיני, חייבים להפנים את ההערכה, כי מדינות ערב עשויות לא להסכים שערפאת ייצג את הפלסטינים בשיחות עם ישראל על שלב הקבע. הן אינן בוטחות בו, והן לא יסכימו כי בעניין כה רגיש, כמו ניסוח הסכמי הקבע עם ישראל, יהיה ערפאת זה שינצח על המלאכה. לא רק אופי המשטר ביישות הפלסטינית מעניין את מדינות ערב, אלא גם טיב הטיפול בסוגיות רגישות, כמו בעיית הפליטים. כבר עכשיו, למשל, התנגדה סוריה לכוונת ערפאת להעביר לעזה את מפקדת אונרווא, והתנגדותה – לצד התנגדות ארצות־הברית, אבל מסיבות אחרות – סיכלה את הכוונה.

בירות ערב השונות – לא רק רבת־עמון ודמשק – היו מעדיפות, כי אותם חוגים בהנהגה הפלסטינית שעליהם הן סומכות, יעמדו מול ישראל באותו שלב. אבו מאזן בהחלט מקובל על רבת־עמון. הוא הכריז לא מכבר על נחיצות הקשר עם ירדן, וכן קיבל בפומבי את הנוסחה, כי לירדן שמור תפקיד האחראי על המקומות הקדושים בירושלים, עד הסדרי הקבע. בעל בריתו של אבו מאזן, פארוק קדומי, מקובל על סוריה, ויש ככל הנראה רגליים להערכה, כי הצמד אבו מאזן־קדומי יעמוד ליד הגה ניהול השיחות על שלב הקבע עם ישראל, וכך יהיה להסדרים האלה גם גיבוי של מדינות ערב. בעוד ערפאת סימן את "עצמאות ההחלטה הפלסטינית", באופן שהתגרה בבירות הערביות השונות, הרי ההנהגה שאחרי ערפאת תדגיש מוטיב אחר, את חשיבות "העומק הערבי" – כלומר, קשר טוב עם מדינות ערב בשלב השיחות על הפתרון הכולל.

העניין השני קשור לאי־הנחת הגובר של הנהגת הגדה המערבית ביחס לפריסתה של הרשות הפלסטינית בגדה, על פי המתכונת של עזה. משלחת של ההנהגה הזאת, בראשות פייסל חוסייני, נועדה בשבוע שעבר במזרח ירושלים לשיחה סגורה עם ראש ממשלת בריטניה, ג'והן מייג'ור, ויש להבין כי דנו בעניין זה. גם ירדן מוטרדת מכך, ולפיכך כוונתו המוצהרת של ערפאת להתחיל בפריסת שלטונו על הגדה, עשויה להיתקל בגיבוש כוחות החושש מכך: אבו מאזן, קדומי, הנהגת הגדה, ירדן וסוריה.

במישור היחסים עם ישראל, ידועה עמדתו של אבו מאזן בעד פתיחות, ובעניין זה מייצג אותו נאמנה איש הכלכלה הבכיר של האגף הזה, אבו עלא. המגעים בין סגן שר החוץ, יוסי ביילין, לבין נביל שעת', על הקדמת הסדר הקבע על בסיס הפרדה, עלולים להיכנס לקשיים, לטובת טיב המגעים בין מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, ואבו עלא, על הקמת פארקים תעשייתיים. בכלל, אבו מאזן יעדיף כל עניין פרקטי, שיש עימו קידום נטו של האינטרס הפלסטיני, על גישתו של ערפאת לקידום הסמלים והממלכתיות. בעניין זה עתידות ההבנות בין ישראל לערפאת על טיב הבחירות להתערער. אבו מאזן לא יקבל את הרגם שסוכם בקהיר, לפיו לא מן הנמנע שהבחירות יהיו נשיאותיות ולא קשורות במועצה, ויחזיר את המתכונת המקורית של בחירות למועצה, אשר תעמוד מעל לנשיא.

בתחום הצבאי מעמדו של איש אמונו של ערפאת, ג'יבריל רג'וב, עשוי להתערער לטובת הפריסה של כוח 17 בגדה. הדברים האלה קשורים בידיעות על התחזקות מעמדו של חכם בלעאווי, איש מנגנון בטחון הפנים של אבו אייאד, אשר כוח 17 הוא אחד משמותיו.

אבל ההתפתחות החשובה באמת קשורה במעמד הפוליטי של אבו מאזן, כאיש ביניים מסוג חדש, המקובל על כל האגפים. עד כה היה ערפאת איש הביניים הזה. הוא תימרן בהצלחה בין האגפים של אבו ג'יהאד ואבו אייאד, כלומר, האגף הצבאי והאגף המדיני. טיבה של ההתפתחות האחרונה הוא, ששני האגפים האלה התאחדו ונוצר ביניהם שיווי משקל חדש בין אישים המייצגים את האגף הצבאי, כמו מוחמד ג'יהאד, לבין תומכי אבו אייאד הישנים, כחכם בלעאווי, וההנהגה הוותיקה של הגדה. וכך נמצא כעת אבו מאזן באמצע מאזן חדש.

צילומים עם נשמה

☐ בצלאל עמיקם

שני צלמים – מנדל ג'והן דיניס ופליקס בונפיס – שצילמו במחצית השנייה של המאה ה־19, שני העשורים הראשונים לתולדות הצילום, "מציגים" מבחר מתמונותיהם במצודת דוד בשער יפו. למעלה ממאה תמונות שצילמו מוצגות בתערוכה ומשקפות שתי גישות בצילום העיר ירושלים, באותה תקופה בראשית של הצילום האמנותי. עד לפני זמן לא רב, כמעט לא היה ידוע עליהם דבר. במשך השנים הועתקו תצלומיהם בטכניקות שונות, ללא ציון שם ומקור, ואילו הנגטיבים נעלמו – עד ליום בו התגלו, במרחק של אלפי קילומטרים מירושלים, כבמעשה פלאים ובצירוף מקרים נדיר.

פליקס בונפיס: הדרך לשער יפו

אוסף אחד של בונפיס התגלה בעליית גג של בית משפחת בונפיס במונפלייה, והשני נחשף בשל פצצה שפוצצו מתנגדי מלחמת וייטנאם בשנת 1971, במוזיאון השמי שבאוניברסיטת הרווארד. שם, בעליית הגג, תחת אבק וקורי עכביש, נמצא אוסף נוסף של צילומי בונפיס, שזכו לכינוי "פלאי המזרח".

צילומיו של דיניס התגלו במכירה של חפצים משומשים בבית פרטי במינסוטה, ארצות־הברית, ונרכשו בפרוטות על־ידי צלם אמריקאי, שהתמחה בשיטות הדפסה של תצלומים מהמאה ה־19. כיצד הגיעו ארגזי צילומים ישנים אלה רחוק כל כך, זהו סיפור מופלא, ארוך ומורכב, היכול לפרנס מספר נובלות עבות כרס.

התערוכה במגדל דוד, שהיא התערוכה הראשונה בתולדות העיר שבה יוצגו תצלומיהם, עשתה עם השנים צדק היסטורי לשניים ממנציחיה.

הצלמים הראשונים שפעלו בירושלים, "ציירי־האור" דיניס ובונפיס ביניהם, האמינו כי הם רק מעתיקים את הטבע. האור המיוחד של ירושלים והאוויר הזך שלה יצרו אפקטים של אור וצל המהווים אתגר לכל צלם. על אחת כמה וכמה לצלמי המאה שעברה, שלמרות שהשתמשו באמצעים פרימיטיביים, הצליחו להפיק תמונות מופלאות. בהתבוננות בתצלומיהם מתקבלת חווית הרשה. תצלומיו של דיניס הם בעלי גישה מעשית, חסרי התנפות והתייפייפות ומנציחים את שינוי הזמן שפגעו בעצמים אותם צילם. התבוננותו ממוקדת, חדה ונקודת מבטו היא כשל נביא זעם, המתבונן בהיסטוריה והזמן בראייה חסרת רחמים. תצלומיו של בונפיס הם היפוכם של תצלומי דיניס. בונפיס, איש תרבות שגדל בצרפת, מושפע מתולדות האמנות ופתוח לערכים של אסתטיקה ומוסר. תצלומיו מפגינים טוב טעם, ידע קלאסי ויכולת יצירה אמנותית, מזכירים את ימי התנ"ך ומתעדים את ירושלים כעיר המובטחת.

כוונת שני הצלמים, שתמונותיהם יוצגו במוזיאון, היתה מסחרית גרידא. אלפי התמונות שצילמו שימשו להם כפרנסה. היום אנו יכולים להשתמש ביצירותיהם לתיעוד העבר. מצילומיהם אנו שואבים מידע בשדה המחקר הגיאוגרפי, הארכיאולוגי, האדריכלי וההיסטורי. הצלמים הנציחו משלח־יד שעבר עליו הכלח, נופי ערים שהשתנו ובגדים שלא לובשים עוד.

מנדל ג'והן דיניס הוא יהודי, כמובן, שען במקצועו. הוא הגיע לירושלים לפני 145 שנה, ולאחר שנשא לאשה את בתו של חסיד ירושלמי, הוא הודיע לפתע על כוונתו להתנצר. יהודי ירושלים החרדית הפגינו במחאה מול הבית ומנדל נאלץ להסתתר. הם דרשו ממנו לשחרר את אשתו והעובר שבבטנה. בגלל החרם שהוטל על דניס, התקפחה פרנסתו כשען והקהילה האנגליקנית סיפקה לו עבודות שונות בתחומי הכנסייה. הכומר שעסק בהפצת הנצרות בקרב היהודים והיה צלם חובב, לימד את דניס לצלם, והתוצאות היו מדהימות. הצלם הירושלמי שיווק את תמונותיו בחו"ל, ותוך זמן קצר עלה בידו לפרוע את חובותיו ולפרנס יפה את בנו ואת אשתו השנייה, שהיתה בתו של רופא מומר.

ההצלחה בעסקים משכה לירושלים צלמים נוספים, ביניהם מספר צלמים מקצועיים, שהתחרו בדניס ופגעו בפרנסתו. הגלגל התהפך ובשנת 1860 החליט מנדל דניס לעזוב את ירושלים, כשהוא בוחר להגר לארצות־הברית.

מנדל־ג'והן דיניס: עמק יהושפט (קדרון) מצד צפון

הצלם השני, פליקס בונפיס, נולד בצרפת והגיע למזרח התיכון כחייל בצבא צרפת. תחילה השתקע בביירות, שם פתח סטודיו לצילום, מביירות יצא למסעות לארצות המזרח התיכון, כשהוא מצייד את האתרים במצלמתו. תצלומיו היפים הביאו לו שגשוג כלכלי והצלחה אמנותית. הוא הירבה לצלם תושבים מקומיים בתלבושות טיפוסיות, כשאשתו מצטרפת אליו ומצלמת את הנשים, שחשו יותר נוח במחיצתה. כשחברת "קודאק" החלה למכור את מצלמת הכיס שלה בסוף המאה, הבין פליקס כי יש לשנות ייעוד, שכן כל תייר יוכל לצלם בעצמו. הוא מכר את עסק הצילום שלו והפך לבעל מלון ליד ביירות.

מבזקים כלכליים

פקר פלדה סיימה את השנה ברווח נקי של 6.2 מיליון שקל

■ קבוצת פקר פלדה סיימה את הרבעון הרביעי של 94 ברווח נקי של 2.9 מיליון שקל, לעומת 2.7 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 7%. הרווח הנקי בשנת 94 כולה הגיע ל־6.2 מיליון שקל, לעומת 17.7 מיליון שקל ב־93.

יו"ר מועצת המנהלים של החברה, יוסף פקר, מסר כי ברבעון האחרון של השנה נרשם גידול מהותי בשיעור הרווח הגולמי של מגזר הפלדה, בעקבות עליית מחירי הפלדה בישראל, כפועל יוצא של התאמת מחירי הפלדה בארץ למחיריהם בשוק העולמי. לדבריו, תהליך זה של התאמת מחירים, יחד עם הכנסתם לשימוש של פלדות אטרקטיביות ממזרח אירופה, הביאו לשיפור ברווח הגולמי של החברה, שהגיע ל־22.96 מיליון שקל, לעומת 17.16 מיליון שקל ברבעון הקודם. יו"ר הקבוצה מסר עוד, כי תהליך התאמת המחירים נמשך גם ברבעון הראשון של 95.

השיפור ברווחי הפלדה של קבוצת פקר פלדה מותן בחלקו, כתוצאה משחיקה מתמשכת במחירי הקרמיקה ומוצריה, שהרעה את תוצאות החברה־הבת נגב קרמיקה.

היקף המכירות של הקבוצה ברבעון הרביעי של השנה הגיע ל־127.3 מיליון שקל, לעומת 106.4 מיליון שקל ברבעון השלישי, ו־101.9 מיליון שקל ברבעון השני. המכירות בשנת 94 כולה הסתכמו ב־434.9 מיליון שקל, לעומת 399 מיליון שקל ב־93.

קביעת מחיר כמרכיב מרכזי באסטרטגיית השיווק

■ במלון דן בתל־אביב יתקיים היום סמינר של המרכז הישראלי לניהול למנכ"לים ולמנהלי שיווק בכירים, שיעסוק בהיבטים השונים של קביעת מחיר למוצרים ושירותים. ינחה פרופ' מיכאל פרי מאוניברסיטת חיפה.

מנכ"ל המי"ל, חיים קמיניץ, מציין שקביעת מחיר למוצר או שירות היא אחת ההחלטות השיווקיות החשובות והקשות ביותר, והיא עשויה להכריע בין הצלחה לכישלון. ההחלטה היא קשה, שכן מצד אחד יש למחיר ערך שלילי בעיני הצרכן, משום שהוא כופה עליו לוותר על משהו, אבל מצד שני יש לו ערך חיובי, כי הוא מאותת לצרכן על איכות ותועלת גבוהים.

גם למשווק יש שיקולים מנוגדים. מחיר גבוה יגדיל את הרווח ליחידה, אבל ימשוך מתחרים, בעוד שמחיר נמוך יגדיל את כלל הביקוש.

הסמינר יעסוק בשאלה כיצד מיישבים בצורה אופטימלית בין כל המשמעויות הכפולות של המחיר. בין נושאי הלימוד: המשמעות הכלכלית והפסיכולוגית של המחיר; מה מאותת המחיר לצרכן; אסטרטגיה של מחיר וטקטיקה של מחיר; במסגרת הסמינר יתקיים דיון קבוצתי באירוע אמיתי.

רהיטי צרעה יצבעו בסיסי מראות לפז'ו־סיטרואן

■ מפעל רהיטי צרעה זכה בהזמנה לצביעת בסיסי מראות המיועדים לרכב של חברת פז'ו־סיטרואן מצרפת. מדובר בתהליך צביעה וציפוי אלקטרוליטי מיוחד, המשמש כיום את החברה בצביעת בסיסי המתכת של רהיטים שהיא מייצרת.

קו הצביעה והציפוי במפעל מאפשר צביעה וציפוי מראה תוך 11 שניות. הצביעה נעשית לפי תקנים בינלאומיים מחמירים הקיימים בענף הרכב. החברה תצבע כ־60 אלף בסיסי מראות לחודש, כ־700 אלף לשנה.

ההסכם הוא לארבע השנים הקרובות. שווי העיסקה – כ־900 אלף שקל לשנה.

נמסר, כי בימים אלה נמצאת רהיטי צרעה במשא־ומתן עם עוד שתי יצרניות רכב בינלאומיות במערב אירופה, לביצוע פרויקט דומה עבורן.

תערוכת ציוד רפואי בבייג'ין

■ מכון היצוא הישראלי החליט להשתתף פעם נוספת בסינומד 95, תערוכה רפואית שתתקיים בסוף חודש מאי בבייג'ין. מנהלת אגף התערוכות במכון, דיטה גורביץ, מסרה כי ההחלטה על ההשתתפות נובעת מההצלחה המסחרית של התערוכה בשנה שעברה, ומיצירת שיתוף פעולה והתקשרויות עסקיות בין גורמים סיניים ליצרנים המציגים.

תערוכת סינומד נערכת בסין אחת לשנה, בהשתתפות חברות מארה"ב, אוסטרליה, הונגריה, ישראל, קנדה, יפן, הונג־קונג, סינגפור ומלזיה, ומתפרסת על שטח של 12,000 מ"ר. נושאי התערוכה מקיפים את מכלול הציוד והאספקה הרפואית לבתי־חולים, ציוד רנטגן, תרופות, ספרות רפואית ומערכות ניהול לבתי־חולים. התערוכה מאושרת על־ידי הקונגרס הלאומי בסין, ולכן זוכה לחסות וארגון של משרד הבריאות הסיני ולתמיכת הגופים החשובים ביותר במדינה זו.

אשתקד היווה הביתן הלאומי הישראלי מוקד משיכה למבקרים, והחברות הישראליות שהציגו בו יצרו קשרים עם גורמים בעלי השפעה מכרעת במערכת הרפואית המוסדית בסין. מדובר באספקת שירותי רפואה לשוק אדיר, המקיף 1.2 מיליארד נפש, כולל 800 מיליון נפש באזורים כפריים מרוחקים.

אחד מלקחי התערוכה אשתקד הוא, שישראלים המעוניינים בשיתופי פעולה בסין, בייצוג והפצת מוצריהם, חייבים להשתתף בתערוכות רפואיות, כיוון שאי־אפשר להבין את פעילות מערכת הבריאות והשוק הרפואי בסין בלי לבקר שם.

הסינים, המעוניינים בשיתופי פעולה עם ישראל, מודעים ליכולת הטכנולוגית הגבוהה שלה ומגדירים אותה כמעצמת הייטק.

הדולר בהמתנה

כסף עולמי

ארה"ב

בשבוע שעבר (10־17.3.95) נחלש הדולר ל־1.3880 מר"ג, לאחר 1.4110 מר"ג. ביחס ליין נחלש הדולר ל־89.10 ין, לאחר 91.05 ין.

פרסום נתוני המכירות הקמעוניות, שהצביעו על ירידה של 0.5%, לעומת תחזית בדבר עלייה של 0.2% במכירות בפברואר, הכביד תחילה על הדולר, אך התחזקות בשוקי האג"ח והמניות בתגובה לפרסום סיפקה תמיכה לדולר.

נתוני המכירות החלשים סיפקו תמיכה

בשבוע שעבר היתה ההשקפה השלטת בשוק, כי נתונים כלכליים חזקים, המצביעים על אפשרות להעלאת שערי הריבית בארה"ב, יעזרו לדולר. אולם פרסום נתוני התעסוקה החזקים, ביום ו', לא עזר במיוחד לדולר, ופרסום נתוני המכירות החלשים דווקא סיפק בסופו של דבר תמיכה לדולר. נראה שהרבה תלוי עתה בתגובת שוקי האג"ח והמניות.

השוק ממתין כעת למעשה לפגישת ועדת השוק הפתוח של הפדרל ריזרב (FOMC), שתתקיים בסוף החודש.

גרמניה

המר"ג שמר על עוצמתו בשבוע שעבר, והתחזק ביחס למטבעות אירופיים רבים.

המר"ג התחזק ל־1,275 ליא"ט – שוב שיא היסטורי חדש. הבנק המרכזי של איטליה קנה לירטות, אך לא הצליח לאושש בהרבה את הלירטה.

בספרד העלה הבנק המרכזי את הריבית הראשית מ־8% ל־8.5%, בניסיון לתמוך בפזטה, אך הפזטה נחלשה. שמועות שספרד תעזוב את המנגנון האירופי (FRM) מכבידות על הפזטה.

נגיד הבונדסבנק, טייטמאייר, ניסה בסוף השבוע לעצור מילולית את התחזקות המר"ג, באומרו שעדיין קיימת האפשרות להורדת שערי הריבית בגרמניה, ושהתחזקות המר"ג נובעת מתגובות מוגזמות בשוק.

בריטניה

השטרלינג נחלש בשבוע שעבר ל־1.2010 מר"ג, לאחר 2,2220 מר"ג, אך התחזק ל־1.5846 דולר, מ־1.5740 דולר. במהלך המסחר ביום ו' נחלש השטרלינג עד 1.1834 מר"ג.

נוסף על אי הוודאות הפוליטית, מדאיגים את השוק הנתונים הכלכליים.

שערי ספוט	מר"ג	ליש"ט	ין
השער הגבוה ביותר	1.3780	1.6077	88.80
השער הנמוך ביותר	1.4227	1.5635	91.80

אינדיקציות ללחצים אינפלציוניים המצטברים במשק, ונתונים חלשים בתחום הסחר, מכבידים מאוד על המטבע הבריטי. גם תגובת השוק להחלטת הבונדסבנק, שלא להוריד את שערי הריבית בגרמניה, הכבידה מאוד על השטרלינג.

תחזיות ל־24.3.95	
מר"ג	1.38
ין	88.70

צרפת

הפר"צ נחלש בשבוע שעבר ל־3.5715 פר"צ למר"ג, לאחר 3.5548 פר"צ למר"ג.

ראש הממשלה באלאדור חזר על דבריו, כי מטרת צרפת היא להשיג איחוד מוניטרי אירופי עד 1997. כן הביע דאגה לנוכח התנודתיות הרבה של הפרנק הצרפתי, ביחס למטבעות המנגנון האירופי.

הפר"צ סובל מאד בשל אי הוודאות הפוליטית השוררת בצרפת לקראת הבחירות שיערכו באפריל.

דרום אפריקה

בתחילת השבוע אוחדו שני מטבעות דרום־אפריקה, הראנד המסחרי והראנד הפיננסי.

הראנד המסחרי התחזק

בניגוד לציפיות, התחזק הראנד המסחרי לאחר האיחוד ל־3.5995 ראנד לדולר, לעומת 3.6525 ראנד לפני האיחוד.

הבנק המרכזי של דרא"פ חשש, כי ביטול הראנד הפיננסי יגרום לבריחת הון מסיבית מהמדינה.

הסקירה הוכנה במחלקת המט"ח של בנק הפועלים

"תוכנית מפגרת במקצוע לימודי הרכב בארץ"

■ "תלמידי התיכון במגמות הרכב בבתי הספר המקצועיים בארץ כמעט שאינם נחשפים במהלך לימודיהם לטכנולוגיות החדישות שפותחו בתחום זה ב־20 השנים האחרונות. ניתן בהחלט לקבוע שמקצוע לימודי הרכב בישראל תקוע" – טוען דני אבירי, מנהל אגף המשאיות בחברת מאיר, יבואנית וולוו.

מרכז ההדרכה של החברה מתחיל בימים אלה, ביוזמתו, בהעברת השתלמויות בטכנולוגיות רכב מתקדמות למורים במגמות למכונאות רכב בבתי הספר המקצועיים בישראל. בתחילת אפריל יתכנסו כ־80 מורים לרכב מכל רחבי הארץ ליום עיון מיוחד, להכרת מערכות הרכב החדישות באמצעות משאיות ומכוניות וולוו.

"עיון בתוכנית הלימודים להוראת מקצועות הרכב של משרד החינוך מגלה, שב־20־15 השנים האחרונות לא חל בה כמעט שינוי, ואין בה כל ביטוי להתפתחות שחלה בתעשיית הרכב בתקופה זו. מערכות ההזרקה האלקטרונית, מערכות ניהול המנוע, מערכות הבלימה הממוחשבות, כריות הבטיחות המתנפחות, מנועי דיזל ופיתוחים רבים אחרים אינם מוזכרים בתוכנית", אומר אבירי.

בורחים מהמקצוע

לדבריו, המהפכה האלקטרונית שעברה על תעשיית הרכב עושה כיום כל מכונאי רכב לחשמלאי, וכל חשמלאי רכב חייב להיות בעל השכלה של הנדסאי אלקטרוניקה כדי להבטיח ללקוח שירות מקצועי. "עברו הימים שמכונאות רכב היתה עבודה שחורה ופשוטה. אך לצערי, תלמידים רבים בעלי יכולת גבוהה, שפנו לתחום לימודי הרכב, בורחים מהמקצוע לאחר השירות הצבאי, עקב הדימוי הנמוך שלו, בעוד שבעולם נחשב תחום הרכב כתחום הטכנולוגי עתידני".

ממיינות פרי למקסיקו

■ פיתוח של מפעל עשת־אילון מקיבוץ אילון מסייע לחקלאים המקסיקניים באריזת תוצרת חקלאית ליצוא.

מדובר בממיינות פרי אלקטרוניות, המאפשרות מיון פירות וירקות על־פי משקל, כחלק מתהליך של ניקוי, חיטוי, בירוש ודינוג הפרי ואריזתו. באמצעות חברת דזרט־גלורי האמריקנית השלים באחרונה המפעל פרויקט בחווה חקלאית גדולה, להקמת מערכי שינוע בבית־אריזה לעגבניות שרי, המבוסס על בירור העגבניות ושקילתן בהספק של כ־140 טון ליום.

כן ביצע עשת־אילון פרויקט גדול להקמת מערך של שישה ערוצים לשינוע ומיון אלקטרוני בבית־אריזה לאבוקדו ליצוא, בעיירה הסמוכה לעיר גוואדלחרה.

היקף הפרויקטים נאמד בכ־700 אלף דולר.

צנרת לשפכים במיליון שקל

■ חברת גולן מוצרי פלסטיק מקיבוץ שער הגולן השלימה פרויקט רחב היקף, להנחת אלפי מטרים של צנרת "טקסגול" בקוטר 8 צול, להעברת וניקוז שפכי מפעל חיפה כימיקלים דרום אל בריכות האידוי.

היקפו הכספי של הפרויקט נאמד בכמיליון שקל.

הצנרת שפותחה במפעל הקיבוצי היא בעלת עמידות מוחלטת בקורוזיה, כימיקלים ושחיקה. בנוסף להולכת מים היא משמשת גם לתעשיות הכימיה הכבדות, בארץ ובעולם.

חלב כשר לפסח

שר החקלאות יעקב צור בסיור ברפת של מושב באר טוביה, יצרן החלב הגדול בישראל – היקף של 50 מיליון שקל בענפי החלב והבשר. מנכ"ל מועצת החלב, אבשלום דולב, מסר במהלך הסיור כי השנה יעברו הרפתות לצריכת מזון כשר לפסח למשך שבועיים בלבד, בעקבות פסיקתו של הרב זאב ויטמן, הרב הראשי של תנובה. בעבר היה מקובל להכשיר את הרפתות לתקופה של 4 שבועות, מה שגרם לרפתנים קשיים בייצור החלב.

עורך אריה פלגי

אמריקה מגיפה את שעריה

השעירים־לעזאזל החדשים בארה"ב הם המהגרים המקסיקאים הבלתי חוקיים. הם מנוצלים, מופלים לרעה ולבסוף גם מגרשים אותם. סעיף ה־187, בהליכי חקיקה, מופנה קודם כל נגדם. פרק מאלף בשנאת זרים

□ פיל ריווס

כאשר מוט ברזל, שפרץ דרך חלון המכונית, פילח את מוחו של תלמיד התיכון הלבן סטיוון וודס, אפילו המשטרה הודתה שמותו היה תאונה נוראה. אך בעיר מולדתו, בדרום־קליפורניה, היתה לאסון חשיבות סמלית כלבר.

האופן המדויק בו נגרמה פציעתו האנושה של וודס הוא עדיין בגדר תעלומה, למרות שמאז הורשעו שלושה נערים ממוצא לטינו־אמריקאי ברצח. ידוע שפרצה קטטה בין בני נוער לבנים ולטינים במגרש חניה ליד סאן קלמנטה. לדברי מייק רייזים, סופר קליפורני שחוקר את הפרשה, אין לשלטונות מושג מי זרק את מכבש הצבע על מכוניתו של וודס, כאשר חברו הלבן הגביר את מהירות נסיעתו. המכבש חדר לגולגלתו והטילו למצב של תרדמת. כעבור 2.5 יום נפטר.

בעיני מספר הולך וגדל של אמריקאים, מסמלות נסיבות מותו של וודס את מצב האומה: הם רואים במהגרים הבלתי־חוקיים, הזורמים לארה"ב ממקסיקו, אנשים בלתי־רצויים ומסוכנים, שמקומם לא יכירם בין חוות כמגנון ספורד ומסלולי הגולף של מחוז אורנג', מעוז השמרנות הלבנה. לדעת רבים, גזרי הדין שהוטלו על הצעירים היו הדי הלם לזעמם. אך נוכח המחלוקת סביב נסיבות המעשה, נראה העונש של 25 שנות מאסר, שהוטל על אחד הנערים, חמור עד מאוד. שני הצעירים האחרים נידונו לשבת שנים במוסד לעבריינים צעירים. ואם לא די בכך, מתלוננים אלה שלוחמים נגד הגירה בלתי־חוקית על קלות העונש ודורשים את פיטורי השופט. בעיני יסודות מסוימים בשדולה נגד ההגירה, מאפיין מותו של וודס את פגעי ההגירה הבלתי־חוקית ואף כי ההוכחות לשהות אי־חוקית של הרוצחים אינן ברורות, הם משתמשים בצילום הרנטגן של ראשו המפולח כחומר תעמולה.

קו הפרדה אתני

לגבי מאות אלפי הלטינוס, המתגוררים על כברת ארץ עשירה זו במדבר־למחצה, ושרובם נאבקים על הישרדות כלכלית, נודעת למקרה משמעות שונה. עבורם זוהי הוכחה לכך, שהגזענות גואה בתקופות של קיפאון כלכלי, ושמערכת המשפט האמריקאית מעודדת אותה לעתים. אך מה שהוא "אחרב" אינגו מקום רגיל. הוא היה המרגוה של סעיף 187, הצעת החוק הקליפורנית שהתקבלה במשאל־עם בחודש נובמבר, ואשר שוללת מן המהגרים הבלתי־חוקיים טיפול רפואי, חינוך ושירותים אחרים. סעיף 187 בנוי על קו הפרדה אתני, על הניגוד בין העולם השלישי לראשון, בין שגשוג הדולר לשברו של הפזו, בין שאפתנות ליאוש.

החוק לא נכנס לתוקפו, משום שפעולה זו עוכבה על־ידי מאבקים משפטיים. אך אין זה גורע מכוחו הפוליטי. תנועות למען סעיף 187 פועלות כיום לפחות בשמונה מדינותיה של ארה"ב. קליפורניה היא מקום המבחן הפוליטי החשוב ביותר בארה"ב, לקיצוץ ודמוקרטי מסים בשנות השמונים, קיים משאל־עם על קיצוץ במסים בקליפורניה. האמנם יהפוך סעיף 187 למאיץ במאבק הפוליטי על ההגירה בכל רחבי ארה"ב?

תשעים ק"מ מדרומו של מחוז אורנג', בעיר הגבול המקסיקנית טיחואנה, נראים סימנים למדיניות חדשה, קשוחה יותר, כלפי ההגירה. קבוצת אנשים מתאספת מדי יום ביומו ליד קיר הברזל, המפריד בין שתי המדינות. סיסמאות, המצוירות על הקיר החלוד, מייצגות את הצד השני של הסכסוך: "ברוכים הבאים לחומת ברלין החדשה. מדוע? לכמה זמן?" כאן היה בעבר מקום מעבר לכמה אלפי מהגרים, שהיו זורמים מדי יום לקליפורניה – ראשיתו של מסע, המסתיים תכופות בשכר שערורייתי בעבודה בבית־חרושת לבגדים בלוס אנג'לס, בהשקיית מסלולי גולף בסאן דייגו, או בבציר ענבים בעמק נאפה. מבריחי גבול, הסוחרים בבני אדם, אומרים שהם דורשים 250 דולר לאיש תמורת ליווי "לקוחותיהם" לארה"ב וארגון הסעתם בכביש המהיר ללוס אנג'לס, מרחק שלוש שעות מן הגבול.

הסיכון להיתפס ליד הגבול לא היה כה רב, כי השוטרים לא היו מסוגלים לעמוד בפני מספרם העצום של הבאים ממקסיקו. יתירה מזו: אף כי איש אינו מודה בכך, ממשלת ארה"ב היתה כבר מזמן מקשה הרבה יותר על חציית הגבול בן 3,000 הק"מ, אלמלא ה"ברכה" שבאספקה הבלתי־מוגבלת הזאת של עובדים עונתיים בלתי־מאורגנים ובעלי שכר נמוך מאמריקה הלטינית. כיום, למרות שאלפים עוד חוצים את הגבול, השתנו פני הדברים. "המצב נעשה קשה", מסביר פדרו סאנשס, המכונה "קיוטה", מבריח גבול בן 23; "יש כל כך הרבה שוטרים וכל כך הרבה קציני הגירה, עד שמפחיד לחצות את הגבול".

מבצע "שומר שערים", פשיטה לאורך הגבול בין סאן דייגו וטיחואנה, עליה הורה מימשל קלינטון אשתקד, הקטין במידה ניכרת את מספרם של חוצי הגבול. לפטרולים האמריקאיים בגבול יש יותר שוטרים, יותר כלי־רכב ויותר אמצעי תאורה. העסקים בטיחואנה חלשים לכולם, להוציא את המבריחים הגדולים, היכולים להרשות לעצמם לשלם לאנשי הרשות שוחד של אלפי דולרים.

מנצלים – ומגרשים

לפני כמה שבועות חשף הנשיא קלינטון תוכניות לתוספת של כמיליארד דולר לתקציב, לשם מלחמה בהגירה הבלתי־חוקית. אם הסכום הזה יאושר על־ידי הקונגרס, יתווספו ל־5,000 אנשי הפטרולים בגבול עוד 700 איש, ושירות ההגירה והאזרחות האמריקאי יזכה לחיזוק רב. ממשלת ארה"ב תשתתף בסכומים גדולים יותר בעלות הכליאה, שירותי החינוך והטיפול הרפואי לזרים הבלתי־חוקיים במדינותיה השונות – אחד מסלעי המחלוקת הגדולים ביותר בין הממשלה הפדרלית לבין ממשלות המדינות. לא רק שמירת הגבול תתהדק, גם עוצמת הפיקוח האלקטרוני תוגבר. בקרוב תתחיל בפעולתה מערכת ממוחשבת לבדיקת הרקע של מחפשי עבודה. נראה שארה"ב עומדת להגיף את שעריה.

אף כי מימשל קלינטון טוען שכל זה נועד "להדביק עשרות שנים של הזנחה", אין ספק שתנועת סעיף 187 המתפשטת – במדינות רחוקות כל כך זו מזו כפלורידה, קולורדו וושינגטון – מתחילה לשאת פרי. קלינטון יודע, שאם לא ירסן את התנועה הזאת עכשיו, עלול הדבר לעלות לו ביוקר בבחירות לנשיאות בשנה הבאה. הסימנים אינם מבשרים טובות. "תוכניותיו של קלינטון הן 'בולשיט'", הכריז סוסו לוי, מייסד יו.אס.איי 187, קבוצה העומדת להקים רשת של פעילים. "הן עוד מחזקות את נחישות דעתנו. זהו רק עוד מסך עשן, כדי לשכנע את הציבור שנעשה משהו מועיל, כשאין זה כך. לא נהיה מרוצים, לפני שיוכרז אמברגו מוחלט על כל המהגרים".

קשה להסביר מדוע יש לאמריקאים כה רבים דעה קשה כל כך על ההגירה. הסברה היא, ש־3.4 מיליוני המהגרים הבלתי־רשומים מרוקנים את קופות מערכת הביטחון הסוציאלי. האמריקאים חוזרים ושואלים את עצמם, מדוע ניתנים הדולרים של מסיהם לחינוך לילדי זרים, שהפרו את החוק בהיכנסם לארה"ב. אך מחקרים שונים, לרבות זה של מכון אורבן – מוסד אקדמי בלתי־תלוי בוושינגטון – אינם מאשרים את ההנחה הזאת. הם מצביעים על כך שהבעיה היא יותר מורכבת. עובדים בלתי־רשומים רבים משלמים מסים – למשל, באמצעות מסים עקיפים – אך אלה זורמים אל האוצר הפדרלי במקום לזה של המדינות, הנושאות בחלק בלתי־פרופורציונלי של המחיר החברתי של ההגירה.

סערת הרגשות שמעוררת מלחמת ההגירה נעשית עוד פחות מובנת, אם נביא בחשבון את הרווח הכלכלי שמפיקים העובדים הבלתי־רשומים למעמד הבינוני האמריקאי. בתחומים מסוימים רווח זה מעבר לאספקת עבודה זולה לחקלאים (השומרים על שתיקה מוחלטת בעניין סעיף 187), או לבעלי "מרפאות יופי". אכן, בדרום־קליפורניה מרוויח כמעט כל תושב אמיד מפירותיה של עבודה בלתי־חוקית, בצורה זו או אחרת. מדי יום ביומו, עם עלות השחר, מתמלאים האוטובוסים מלוס אנג'לס בעוזרות בית, רוכבות לעבודה ליום ארוך של שטיפה וקרצוף של בתי בוורלי הילס, בל אייר ועמק סאן פרננדו. אנשים, שבבוסטון או בניו־יורק היו יכולים להרשות לעצמם רק אורח חיים צנוע, יכולים להגשים בלוס אנג'לס חלום קליפורני בבתים מרווחים, בהם משרתים גננים, עוזרות ומטפלות משורות המהגרים הבלתי־חוקיים, וכך הם יכולים גם לנסוע לאכול במסעדות עם שרותים, שוטפי צלחות ומלצריות, העובדים בשכר זעום של 2 דולרים לשעה.

אך כל אימת שהמצב נעשה קשה, עשתה לה "מדינת הזהב" הרגל, להפוך את אותם מהגרים, שאך תמול־שלשום משכה אותם אליה וניצלה אותם, לשעירים לעזאזל. המקסיקאים לא שכחו כיצד גורשו אבותיהם (וביניהם גם כאלה שקיבלו אזרחות אמריקאית) בימי השפל הגדול. בסינים, שבאו לבנות מסילות ברזל בחוף המערבי, התעללו עוד יותר באותם ימים. נאסר עליהם לעסוק בעבודות אחרות, ואפילו בוצעו בהם מעשי לינץ'.

חומה גבוהה מהמכשול הפיסי

המאיץ הכלכלי בשינוי הלכי הרוח בקליפורניה היה קץ המלחמה הקרה, ב־1989. בארבע השנים שלאחר־מכן איבדו כ־200 אלף עובדי תעשיית החלל וההגנה את מקומות העבודה שלהם. כבהאטה הכלכלית שבעקבות התהליך הזה, שוב התנקמו במהגרים – ועשו זאת לא רק לבנים, אלא גם שחורים ולטינוס ותיקים. ההיסטוריה חזרה על עצמה. הנפגעים התקשו לבלוע את השינוי. "קיימת גישה בלתי־רציונלית של איפה ואיפה, אם להשתמש בלשון המעטה", אמר רוברט אלמנואן מן הקרן המקסיקאית־אמריקאית להגנה משפטית וחינוך. "חלק רב מההסתה אינו מבוסס על הערכת אמת של המהגרים, אלא על רגשות עוינות כלפי לטינו־אמריקאים ומהגרים. רגשות אלה עלולים להיות מסוכנים מאוד".

משב רוח זה של עוינות גזעית, הטענה הזאת שאמריקה הלבנה מאוימת לא על־ידי קומוניסטים, אלא על־ידי מהגרים בלתי־חוקיים, עובר כחוט השני בכל המצבים והאירועים האלה. רון בארינגטון, דובר "מצור גבול איי.זט. 187", ארגון נגד ההגירה באריזונה, פנה באחרונה לממשלת ארה"ב במכתב, בו דרש לשלוח צבא כדי להדוף פלישה של מהגרים בלתי־חוקיים בנוגאלס, מקום שם נסק מספר המעצרים מעלה מעלה אחרי המשיכה בסאן דייגו. הוא טוען, שהמקסיקאים הבלתי־רשומים אחראים לאלימות של כנופיות, למעשי אונס, לסחר בסמים ולהפצת מחלות. לדבריו, יש להחזיר את אמריקה לאמריקאים.

התשובות שקבע ויליאם מאסטרס בן ה־55, בעלו של הצהר והגדול, השותף לעת מצוא לראש הנחתים לשעבר – שירה לא מכבר לקטוף בצעירי לטינו בלתי־רשומים ושבע שנים, לאחר גילוי שבירתו ברחובות הכביש, מבוטאות בהלכי־רוח – נובעות מרגשות דומים של אזרחי קליפורניה הלבנים. אגב, שקורבנותיו היו חסרים רק במכוניות והרוג בגבו, והלינא השלכתו שלא להעלות בגבול והאשמות של ממש. לעומת זאת, ייתכן שהצעיר הלטיני שנשאר בחיים עוד יעמוד לדין באשמת כלשהי.

כזו היא, אפוא, המודרנית שהקרים את עניינם של אותם פועלים בלתי־רשומים, שיצליחו למרות הכל להתגבר על הגדר בטיחואנה ובריגע שיעברו על המכשול הפיסי. זהו הם ייתקלו בחומה גבוהה־פי כמה, של חוסר סובלנות (ואולי שנאה).

(אובזרבר)

מבריחי גבול מקסיקאים שנלכדו בגבול האמריקאי

מחשב פנטיום חדש מהמהירים בשוק

יצרנית המחשבים הבריטית "אלונקס", אשר פתחה חברת בת בישראל, מכריזה לראשונה בישראל על מחשב PC-5100 R/I – מחשב חדש, הכולל מעבד פנטיום 100 מג"ה של "אינטל".

לדברי המגזין הבריטי "PC PRO", זהו מחשב פנטיום 100 מהמהירים והמתקדמים הקיימים בשוק. מידותיו קטנות במיוחד (102x356x305 מ"מ). כונן ה-CD-ROM ו-2 חריצי ה-PCMCIA במחשב זה נמצאים בצד ימין של המארז, כך שאורכו של המארז קטן בכמה ס"מ מהמקובל. כך נשאר יותר מקום על השולחן למקלדת.

חריצי PCMCIA מאפשרים להוסיף כרטיסי רשת, כרטיס קול ומתאם PCI בתקן SCSI, זיכרון וכוננים קשיחים, מודמים ועוד.

מחשב "אלונקס" PC 5100 R/I מחיר במיוחד. קבצי COREL DRAW צוירו על המסך האיכותי בצורת מרויקת והדיסק הקשיח של SEAGATE מאפשר כתיבה וקריאה מהירה לדיסק.

המגזין הבריטי "PC USER" מבליט את חדשנותו של המחשב, וזאת משום שאין לו מפסק ראשי כמקובל. יש כפתור שמאפשר להעביר את המחשב למצב "שינה", וניתן לעשות זאת גם באמצעות הצבעה על סמן בתוכנות WINDOWS או דוס. התוכנה גם בודקת לפני ביצוע הפעולה אם קיים מידע כלשהו שלא נשמר.

בזמן מנוחה צורך המחשב 1 ואט בלבד. הוא חסכוני בחשמל ומציע ניהול מלא של צריכת אנרגיה, כולל הפסקת פעולות הכונן הקשיח.

ה-BIOS כולל אף הוא עזרים לחיסכון בחשמל. מצויה בפיתוח גירסת BIOS, שמאפשרת למחשב להדליק את עצמו באמצעים נוספים, כמו תזוזת עכבר וקריאה מהמודם. אפשרות זו, בנוסף לאפשרות כיבוי אוטומטי, מאפשרת לחייג למשרד מהבית, לטפל בקבצים או לשלוט על פעולת המחשב ולדעת שהוא יכבה לאחר מכן.

בנוסף לעיצוב הנקי של המארז, יש לו נקודת עגינה לכבלי ביטחון ומנגנון נעילה למניעת פתיחת המארז.

המערכת כולה מתוכננת ליישומים כבדים, תוך שימוש בשטח שולחן מצומצם.

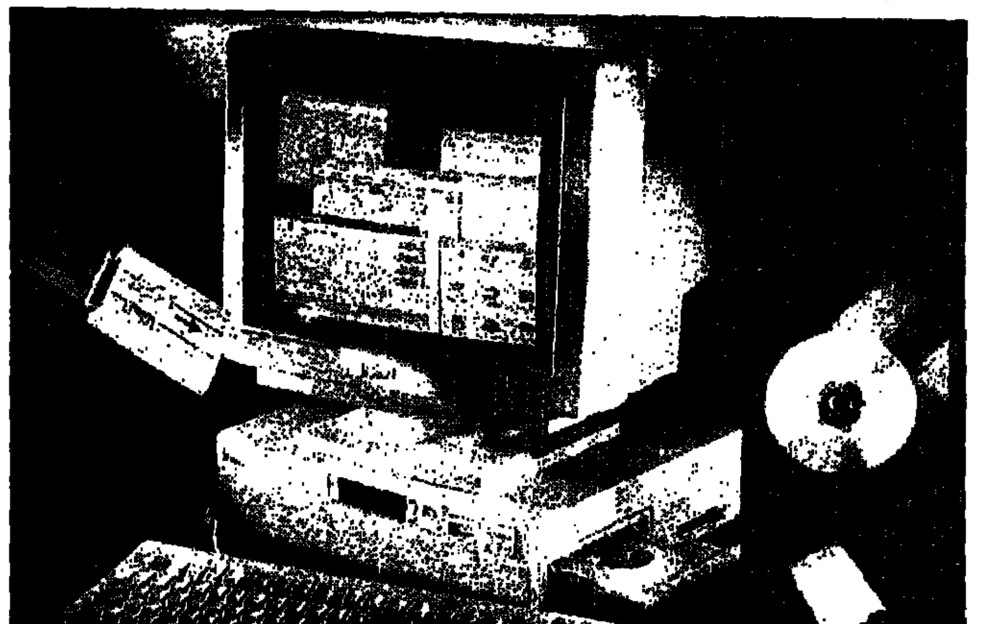

"יישומים חדשים במערכות מידע ב"עלית"

חברת "עלית" תשלב יישומי GIS במערכת MAPINFO, במסגרת מערכות המידע הניהוליות (EXECUTIVE . INFORMATION STSTEMS) שברשותה.

זמיר שמר, מנהל השיווק של חברת "דיגיריסק", המשווקת את התוכנה בישראל, מסר כי היישומים החדשים יאפשרו למנהלי השיווק ב"עלית" לקבל המחשה גיאוגרפית ויזואלית של נתוני המכירות לפי מותגים או חטיבות מוצרים באזורים שונים ברחבי הארץ, ויציגו בפני מקבלי ההחלטות תמונה עדכנית, מרחבית ומרויקת בהתאם לנתונים המוזרמים.

בשלב הראשון יותקנו מספר מערכות במחלקת המחשבים והשיווק של "עלית", שיטמיעו אותה בארגון, יגדירו את היישומים ויציגו אותם לפני מקבלי החלטות בחברה. בשלב מאוחר יותר יוחלט על המשך הכנסת המערכת לתכנון, הפצה ושיווק לסניפי החברה ברחבי הארץ.

תוכנית "MAPINFO" מציעה לדרג הניהולי במגזר העיסקי בין היתר: ניתוח אזורי, השפעה של סניפים ונקודות מכירה, תכנון והקצאת אזורי מכירה והפצה לסניפים ולחנויות, ניתוח נתוני מכירות לפי אזורים בכל תחך אפשרי, בחינת פוטנציאל שיווקי על בסיס מידע דמוגרפי אזורי, איתור נקודות מכירה פוטנציאליות, תכנון פעילויות שיווק ועריכת סקר לקוחות.

מערכת המיפוי הגיאוגרפית מותקנת על מחשב אישי (PC) ועובדת בסביבת חלונות (WINDOWS).

סדנאות לעבודה בריאה מול מחשב

מרכז "משאלות" למולטימדיה ואמנויות המחשב יעניק סדנאות של 3 שעות במוסדות, ארגונים וחברות לעבודה בריאה מול מחשב.

לאורך הסדנה מתרכזים הפרטים על בעיות שונות להן נחשפים העובדים מול מחשב ועל הישנות מקרי תביעות של עובדים כנגד מעסיקים בגין נזק מצטבר. בין הנזקים לבריאות החוזרים, כאבי ראש, בעיות שרירים ומפרקים (צוואר, גב תחתון, כתפיים וכו'), כאבי עיניים ופגיעה בראייה.

הסדנה מועברת על-ידי פיזיותרפיסטית מוסמכת במוסדות, ארגונים וחברות ברחבי הארץ. בראשות צוות ההדרכה עומד ומייעץ נוירולוג, המתמחה בטיפול בבעיות עמוד השדרה והגב.

בין הנושאים בסדנה: תנוחות ישיבה נכונות, לימוד תרגילי הרפיה עצמיים, הכרת אביזרי מחשב בריאותיים וארגונומיים, התאמת סביבת עבודה (גובה הכיסא, השולחן, הצג, תאורה וכו'), סקירה כללית על בעיות שכיחות ועוד.

מבזקים

מערכת חישה מרחוק באלתא

חברת אלתא בחרה במערכת חישה מרחוק ועיבוד תמונה ERDAS (המשווקת בארץ ע"י חברת סיסטמטיקס), עבור פרויקטים שהיא מפתחת בהיקף של יותר מעשרים תחנות עבודה. הפרויקטים יפותחו ע"י אנשי אלתא כ-TURNKEY PROJECT.

מערכת חישה מרחוק ERDAS מאפשרת ניתוח, פענוח ועיבוד של הדמאות לווין למגוון של יישומים אזרחיים וצבאיים. הבחירה בתוכנת ERDAS משקפת מגמה חדשה בשוק הבטחוני בעולם ובישראל, המסתמכת יותר על תוכנות מדף ומצמצמת, ככל שניתן, את תהליך הפיתוח העצמי, שהוכח כיקר במידה ניכרת וקשה לתחזוקה.

לתוכנת ERDAS יותר מעשרים התקנות בישראל (לא כולל פרויקטים חדשים אלה) בכעשרה ארגונים שונים, ביניהם: צה"ל, חברת אל-אום, המרכז למיפוי ישראל, המכון לחקר המדבר, המשרד לאיכות הסביבה ומספר אוניברסיטאות. התוכנה מחזיקה בישראל בפלח שוק של יותר מ-80 אחוז בתחום זה בשנים האחרונות.

"העתיד שייך ל'חלונות'"

"אפשר כבר להכריז סופית על מותו של ה-DOS ועל תחילתו של עידן ה'חלונות'", אומרת גארטנר גרופ, חברת הייעוץ האסטרטגי הגדולה בעולם בתחום מערכות המידע. החברה קיימה בחודש שעבר תדרוך ייעודי ללקוחות ישראלים בנושא התפתחויות בעולם הפי.סי, וזכתה להשתתפות שיא של 160 נציגי ארגונים וחברות בארץ.

"העתיד שייך למערכות הפעלה מבוססות מימשק גרפי, אשר התוכנות היישומיות שיפעלו באמצעותן יהיו מושתתות על אובייקטי תוכנה, שניתן יהיה להשתמש בהם בקלות ובנוחות ולנייד אותם מיישום ליישום", אמר פיטר סונדרגארד, סגן נשיא גארטנר גרופ. גארטנר גרופ מאמינה, שמערכת ההפעלה שתשלוט בחמש השנים הקרובות תהיה "חלונות 95" ומוצרי ההמשך שלה, ויחד עמה יככבו ב-5 השנים הבאות מעבדי אינטל.

"ב-18 החודשים הקרובים ניחשף כולנו ל'חלונות 95 מייקרוסופט', כאשר הראשונים שיקבלו אותה יהיו המשתמשים בארה"ב. יש בכך יתרון למדינות הקטנות, אשר יקבלו אותה מאוחר יותר, ויוכלו בינתיים 'להתגלח על זקנם של האחרים' ולהיערך לקליטתה, תוך הפקת לקחים מחלוצי השימוש בה", אמר סונדרגארד. עם זאת, לא כל החברות יבצעו את תהליך ההגירה ל'חלונות 95' בקצב זהה. גארטנר גרופ מאמינה, שחברות מטיפוס A, המקדימות לאמץ חידושים טכנולוגיים, יבצעו במהירות את ההסבה למערכת ההפעלה הגרפית שתהיה תחליף לדוס, כאשר חברות מטיפוס B לא ייוותרו מאחור זמן רב. הן צפויות לעבור לפלטפורמה מבוססת מימשק גרפי לקראת הרבעון הראשון של 1996.

חברות מטיפוס C, שהן שמרניות יותר מבחינת החדרת טכנולוגיות חדשות, יבצעו את ההגירה לא לפני שנת 1997, בגלל הססנותן לגבי העלויות הגבוהות הכרוכות בהחלפת תשתית הדוס. האבסורד הוא, שהמחיר שהן ישלמו עבור שמירת הדוס בתמהיל מערכות ההפעלה האחרות שלהן יהיה גבוה. זאת מאחר ש-DOS היא הפלטפורמה היקרה ביותר למשתמש, מבחינת עלות התמיכה והמחסור בפונקציות, אומרת גארטנר גרופ.

מאחר שרוב החברות נמנות עם טיפוס C, מה שיאפיין את השוק בחמש השנים הקרובות הוא מיגוון של מערכות הפעלה, אשר ניהולן היעיל והחסכוני הוא אחד האתגרים העיקריים העומדים בפני הארגונים. גארטנר גרופ מציינת, כי עלויות מחזור החיים של המחשבים האישיים צמחו ב-50 אחוז במהלך חמש השנים האחרונות, והן צפויות לעלות או לרדת ב-50 אחוז, בהתאם לרמת הניהול שלהן.

חדש בארץ: מחשבי טקסס אינסטרומנטס

חברת ג'יגה שיווק, המתמחה במחשוב נייד, מכרה בתוך 2 חודשים כ-250 מחשבים ניידים מתוצרת החברה האמריקאית טקסס אינסטרומנטס, בהיקף כספי של כמיליון דולר. המכירות נעשו במסגרת מבצע מיוחד להחדרת המחשבים הניידים של טקסס אינסטרומנטס לארץ, תוך שימת דגש על רמתם ואיכותם הגבוהה של המחשבים.

דוד אלון, מנהל שיווק בג'יגה, המתמחה בתחום המיחשוב הנייד, ציין כי המחשבים הניידים מתוצרת טקסס אינסטרומנטס מצטיינים בתכונות רבות וייחודיות, התורמות להצלחתם. בין תכונות אלה ניתן למנות מסכים גדולים ובהירים באופן יוצא דופן, חיבור לערכת סי.די-רום, ללא צורך במתח חיצוני, בקר SCSI-II מתוצרת אדאפטק, המובנה בתוך המחשב, ועוד.

אלון ציין, כי אחת הנקודות המרכזיות במחשבי טקסס אינסטרומנטס היא העובדה שהמחשבים מורכבים ברובם בארה"ב, דבר המבטיח בקרת איכות ברמה גבוהה ביותר.

מכתבים

פגיעה בפרס העבודה

טקס חלוקת פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מרדכי נמיר ז"ל היה כל השנים גולת הכותרת לפעילות מעמיקה ומתמשכת על פני חודשים רבים. פעילות זו התבטאה בפרסום ובהבאת דבר הפרס לידיעת וועדי העובדים, ההנהלות, מועצות הפועלים והאיגודים המקצועיים והגשתם בצירוף המלצותיהם לוועדת הפרס.

לאחר מכן התחיל תהליך של מיון, בדיקה ובחינה של המומלצים לפרס ע"י צוותים מאומנים מטעם וועדת הפרס, שביקרו במקומות העבודה בהם מועסקים המועמדים לפרס. צוותי הבדיקה באו בדברים עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, כולל המועמדים עצמם, כדי לעמוד על טיב ההמלצות ועל דירוגם של המועמדים. הצוותים גיבשו את חוות דעתם על המומלצים לפרס והגישו את המלצותיהם לוועדת הפרס. ועדת הפרס ישבה על המדוכה ולאחר בדיקה ושיקול דעת בחרה את הזוכים, לפי מיטב שיפוטה ובהתאם לקריטריונים של תקנון הפרס.

השנה נקבעו הזוכים בפרס ונערך טקס חלוקת הפרס, מבלי שנתקיימו אף אחד מן ההליכים האלה, בניגוד לתקנון הפרס ולכללים האלמנטריים ביותר. דבר הפרס וההרשמה למועמדות לא הובאו לידיעת הציבור ולמקומות העבודה. ב-10 בפברואר השנה פורסמה מודעה בעיתונים המודיעה על פתיחת ההרשמה לפרס ועל סגירתה ב-20 בפברואר(!). ועדת הפרס, שאיש לא הודיע על הדחתה מתפקידה, לא נקראה לאף ישיבה, לא דנה בהמלצות ולא בחרה את הזוכים בפרס. כלל לא ברור איך נאספו המועמדים ואיך נבחרו הזוכים בפרס. כן לא ברור מי היו האנשים האלה שהסמיכו את עצמם לקבוע את הזוכים בפרס העבודה של ההסתדרות ומדוע, בעצם, לא בחרו את עצמם.

צר לי על הפגיעה החמורה בשמו הטוב של פרס העבודה ואני מוחה על ההתנהגות המבישה כלפי וועדת הפרס, שעשתה כל השנים את עבודתה נאמנה, בהתנדבות ושלא על מנת לקבל פרס.

נפתלי בן משה

להוזיל לקראת פסח

נזכר אני בשרי האוצר אשכול, פנחס ספיר ורבינוביץ ז"ל, שנקטו יוזמה ברוכה ומדי שנה בשנה, לקראת חג הפסח ומועדי ישראל, הוזילו את מחירי הפירות והירקות.

אני פונה לשר האוצר, בייגה שוחט, ועדיין לא מאוחר לצאת היום למבצע בשיתוף עם תנובה, מועצת הלול, בעלי היקבים ושאר הגופים הכלכליים, על מנת להוזיל את פירות העונה, ירקות, שמן, בשר, מצה שמורה, מיץ ענבים וכיוצא באלה.

במקום לחגוג את החג מתוך שמחה ועונג, חלקים נרחבים מהציבור – ובעיקר משפחות ברוכות ילדים ומעוטות יכולת, ורבבות גימלאים החיים על פנסיה דלה וצמוקה – תושבת שמחת החג והם ימצאו עצמם, חסרי ממון, עם לחם עוני, מול שוקת שבורה.

מרדכי אפשר, ירושלים

איזהו גיור כהלכה

"שנים עשר ילדים וילדות מחו"ל שאומצו על ידי משפחות יהודיות בארץ, גוירו כהלכה על ידי רבנים קונסרבטיביים בקיבוץ חנתון" (מן העיתונות). בדיון בטלוויזיה בעניין זה, כאשר אחת האמהות טענה כי הרבנות הראשית אינה מאפשרת את גיור הילדים והותירה את המשפחות לתסכול וייאוש, ענה היועץ המשפטי של משרד הדתות: "הרבנות עושה כמיטב יכולתה אך היא כבולה בהלכה, שאינה מאפשרת את גיור הילדים האלה".

אך המשפטן "המלומד" העלים במתכוון את העובדה, שהגיור בקיבוץ חנתון נעשה כולו אך ורק על פי ההלכה, והבעיה אינה אלא של "המונופול על הגיור", שהרבנות המימסדית (מטעם) מעוניינת לשמור עליו מטעמים שלטוניים-חילוניים, שאין להם ולא כלום עם ההלכה. רק האינטרס השלטוני-פוליטי גרם לו למשפטן המלומד לדבר "בשם ההלכה" ולכנות את הטקס בחנתון "קומדיה" "הצגה".

במסכת ברכות דף סג, ע"ב, מובא בשם רבי שמואל בר נחמני, שדרש על הפסוק: "אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה" (משלי ל, לב): כל המנבל עצמו על דברי תורה סופו להתנשא, ואם זמם – יד לפה".

יוסף קליין, אשקלון

יחצ"ן, לא מפיק

תודה רבה לצביה ברשלום על מאמרה "מותק", בעקבות אירועי יום האשה באוניברסיטה העברית בירושלים.

אולם צביה זיכתה אותי בקרדיט שאינו מגיע לי. אני הוא איש יחסי הציבור של האירוע, ואילו המפיק שלו הוא אלי גרינפלד, ולא כפי שפורסם.

אלון שינפלד, תל-אביב

הכינו את הארנקים

אירועי 3,000 שנה לירושלים

יצחק שור

ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, ושר התיירות, עוזי ברעם, הציגו בשבוע שעבר לפני עיתונאים בירושלים את תוכנית האירועים לציון שנת 3,000 לירושלים עיר דוד. האירוע הפותח ייערך בספטמבר 1995, והאירוע המסיים ייערך 15 חודש לאחר מכן. בין היתר צפויים מופע אור-קולי בבימויו של פרנקו זפירלי, סעודה תנ"כית מפוארת, הצגת "פידליו" בידי בית האופרה של ברלין, כינוסים שידונו באישיותה המרתקת של כלת השמחה ועוד. מאליו מובן שהמשתתף לעירייה ולממשלה, אמור לקדם את תהליך השלום, אלא שערביי מזרח ירושלים, כמו גם החרדים, אינם שותפים לשמחה כלל ועיקר. השותף העיקרי יהיה, ככל הנראה, התייר האירופי והאמריקאי, שתינתן לו סיבה טובה ומתמשכת להקדיש יותר זמן לירושלים.

טקס הפתיחה החגיגי של אירועי ה-3,000 ייערך ב-4.9.95 באתר החפירות הארכיאולוגי המשוחזר של עיר דוד, הממוקם מחוץ לחומות, דרומית לכותל. עוד באותו ערב יעברו החגיגות למערב העיר, שם יוצג מופע אור-קולי במתחם מוזיאון ישראל. למופעים האמנותיים, לתערוכות לכנסים ולאירועים המיוחדים יצורפו גם הפסטיבלים הקבועים בעיר, כמו פסטיבל ישראל, פסטיבל הקולנוע של הסינמטק, פסטיבל תיאטרוני בובות, שבוע הליטורגיקה של תזמורת ירושלים ועוד.

בבריכת השולטן תועלה באותו חודש האופרה "פידליו" מאת בטהובן בניצוחו של דניאל ברנבוים. באותו שבוע יבצעו התזמורת והמקהלה של בית האופרה הברלינאי את הסימפוניה התשיעית מאת בטהובן, אשר מסמלת את החירות. שנה לאחר מכן יעלה בית האופרה של ורונה, גם כן בבריכת השולטן, את האופרה "נבוקו" מאת ורדי. אופרה זאת מתארת את חורבן ירושלים בידי נבוכדנצר ואת הגליית בני ישראל לבבל. זובין מהטה ינצח על הפילהרמונית הישראלית, אשר ביולי 96' תבצע את הסימפוניה השמינית, היא סימפוניית האלף מאת מאהלר.

בערב אחר ינצח מהטה על תזמורתו, שתארח כמה מחברי המאפיה המוסיקלית הישראלית בעולם – יצחק פרלמן, פנחס צוקרמן, שלמה מינץ וגיל שחם. מופע המחול הבולט ביותר יהיה ערב גאלה של כוכבי בלט קלאסי ומחול מודרני מקנדה, רוסיה, צרפת וארצות-הברית.

במסגרת האירועים יועלו שני מחזות מקוריים חדשים, "דוד ואבשלום" מאת שמואל הספרי ובבימויו, ו"הפורשים" מאת יהושע סובול, אשר יתאר את המרד הגדול של היהודים נגד הרומאים ואת הקונפליקטים בין מנהיגי המרד. האירועים יכללו שבע תערוכות, ביניהן תערוכה שתשווה את ירושלים של דוד המלך לשבע בירות אחרות בעולם העתיק. תערוכה נוספת תציג ציורים של ילדי העולם על ירושלים, יריד יודאיקה, טקסי חתונה יהודיים, נוצריים ומוסלמים, ותריסר צלמים שיתעדו את העיר במצלמתם. כן תיערך תהלוכת הצדעה לירושלים, שישתתפו בה משלחות מערי ישראל והעולם, וכינוס התאחדות הגוספל, שיארח מקהלות גוספל מכל העולם. הגוספל הוא מזמור של הכנסייה האוונגליות הדרומית בארצות-הברית, אשר מושר בעיקר בפי כושים. סעודת דוד המלך לא תכלול בשר, כנראה משום שדוד המלך היה מוכר כצמחוני...

תקציב האירועים יעמוד על 34 מיליון ש"ח, מהם 9 מתקציב הממשלה, 9 מכרטיסים, 3 מהעירייה והקרן לירושלים ועוד 13 מתרומות ומסויות. לקראת האירועים יתחוללו שינויים בתשתית הפיסית של העיר: בהמשך לטיילת ארמון הנציב ייבנה אמפיתיאטרון חדש, במלחה ייפתח אתר להופעות המוניות שיכיל 30 אלף מושבים, ואם יימצאו תורמים יוקמו בבריכת השולטן טריבונות ל-6,000 צופים. מיתחם עיר דוד יפותח כגן ארכיאולוגי. בעין-כרם יוכשר אמפיתיאטרון לקליטת 500 צופים, ויוכשרו מקומות חנייה ודרכים לכנסיות הרבות שבמקום. מעצב צרפתי יעצב תאורה דקורטיבית לאתרים בעלי משמעות תיירותית. מומחים מהולנד ישתלו בגן הכותני של ירושלים עשרות אלפי פקעות צבעונים, כך שהם יפרחו באביב 96'. או אז תתגלה תמונת ענק מרהיבה, שבמרכזה יעמוד סמל אירועי ה-3,000. היכונו לפקקי תנועה, והעיקר – הכינו את הארנקים.

מכל הזמנים

על "גוונים במחול" 95'

גיורא מנור

בין המסגרות התומכות והמעודדות יצירה חדשה בתחומי המחול, "גוונים במחול" היא מעין שלב שני בסולם, אחרי "הרמת מסך", שהיא בבחינת חממה לאלה העושים את צעדיהם הראשונים בתחום הכוריאוגרפיה.

האירועים, שיתקיימו בימים 7.4.95-10.4.95 במרכז סוזן דלל בתל-אביב, ישקפו מגוון מפתיע של יוצרים ויצירות. הצוות של מרכז סוזן דלל, ובראשו יאיר ורדי, והמנהלים האומנותיים של האירוע, עלידה גרא ונירה פז, צפו ובחרו מתוך יותר מחמישים(!) הצעות.

בשל ריבוי הסגנונות והגישות בתחום מדובר – כן יומנו – חולקו המחולות למופעים, המייצגים גישה דומה, פחות או יותר, או לפחות שייכות כלשהי גיונית.

האירועים ייפתחו במעין מחווה לשני יוצרים, שהחלו את דרכם ב"גוונים" לפני שנים לא מעטות, ממש ביצירה שהם מחדשים עתה את בימתה: "דירת שני חדרים", מאת ובביצוע ניר בן-גל וליאת דרור. זו יצירה משנת 1987, דואט מלא ריקה, שנמשך כשעה.

בשעתו, כשהשניים הציעו לבצע את "דירת שני חדרים", התעוררה בוועדת הבחירה מחלוקת, כי רבים מחברי הוועדה לא יכלו לתאר לעצמם שאפשר להקדיש תוכנית שלמה ליצירה אחת, ארוכה. אבל "כוחות המזור" של אז ניצחו, "דירת שני חדרים" נבחרה, וזיכתה את ליאת וניר במקום הראשון. עכשיו זה כבר בגדר מחווה לוותיקים – והמנה לא במסגרת התחרותית, בה יבוצעו כ-20 עבודות בחמש תוכניות.

בתוכנית הנושאת את הכותרת "העולם בגוונים", נכללים שלושה מחולות. האחד מאת סנדרה פרץ, שלמדה מחול "בוטו" ביפן, השני מחול בהשראת הפלמנקו הספרדי מאת מיכל נתן, ואחרון אהרון זביב, אמן שהגיע מקליפורניה הרחוקה בעקבות אמו, ששבה לארץ אחרי עשרות שנים של שהייה בארה"ב, הלא היא מרגלית עובד, המנסה עכשיו להחיות את תיאטרון-מחול "ענבל", בו כיכבה בשעתו. ברק מרשל, "בנה של", המשמש בשנה האחרונה עזר לאמו ב"ענבל", הכין יצירה לשמונה מבצעים, כולל אותו עצמו, המוקדשת לזכרה של חותו לאה בהחלט מסקרן.

תוכנית ב' קרויה "בגוון קלאסי", והיא כוללת עבודה ליהודה מאת אילן לשם, שגם הוא זכה ב-1988 במקום ראשון ב"גוונים". המחול החדש שהוא יצר אבל עדיין לא ברור מי יבצע אותו, בשל קשיי ליהוק, נקרא "קוהינור", שהוא שמו של יהלום ענקי, שניתן בשעתו במתנה למלכה ויקטוריה, משנעשתה לקיסרית הודו, בעזרתו הפעילה של ראש הממשלה היהודי שלה, דיזראלי.

מחול היהלום של לשם מבוצע לצלילי הסוויטה מס' 1 לצ'לו של באך, והמוסיקה תושמע בנגינה חיה. בתוכנית זו יופיע עוד סולן לצלילי סוויטה של באך, הלא הוא עמנואל גת, שבלט בנוכחותו הבימתית במופעי להקתם של ניר בן-גל וליאת דרור. עמנואל בחר בסוויטה מס' 2 לעבודתו.

עוד ב"גוונים הקלאסיים" יצירה מאת אייל נתן, מי שרקד בתמ"ו-"ירושלים", "בת-דור" ולהקת המחול הקיבוצית. הטעם יצר עבור שלושיה, ובה שרית כהן, כלנית בלום והוא עצמו.

מיכל ברוורמן גם היא בחרה בי.ס. באך, ו"חיים כמוהו" יבוצע על-ידי רקדני להקתה הירושלמית של תמרה מיאלניק.

התוכנית הקרויה "בגוון עכשווי" כוללת עבודות מאת שלי גונן, אריקה צימברובסקיה, לימור קורקין וזוגי אדלמן, המשתלם בסדנת המחול של מטה אשר, בגעתון.

התוכניות הרביעית והחמישית כוללות עבודות של יוצרות, שחלק מהן מוכרות מכבר, כגון שרון שושי, ליאורה אקסלרוד, עיל אורגי ואורנה רוזנבלום.

כן יתקיימו מופעי רחוב, הקרנות של סרטי מחול ישראלי, מופע של הלהקה הספרדית של סילביה דוראן ומופע סטטט של בית ספרה של צביה ברוואר.

ושוב ז'נטי

להקת פילים ז'נטי חוזרת עם מופע חדש, "אל תשכחני"

להקת פילים ז'נטי, אשר ביקרה בארץ לפני מספר חודשים עם המופע המצליח "סופי", חוזרת לארץ עם מופע נוסף – "אל תשכחני".

המופע יועלה בתיאטרון חיפה בחודש אפריל, וכן בתיאטרון הסינרמה בתל-אביב.

"אל תשכחני" הוא תוצר נוסף, שמספק לנו דמיונו הקודחני והפורה של פילים ז'נטי. שוב מעלה ז'נטי על הבמה עולם קסום וחלומי, בו מיטשטש הגבול שבין המציאות והדמיון. זהו מסע מופלא אל מסתרי התת-מודע, שם שום דבר אינו דומה למציאות המוכרת והבטוחה. ז'נטי מניח לצופה לחלום, בעוד עיניו פקוחות, ולהיזכר בדברים שמעולם לא ידע.

מתוך המופע "אל תשכחני"

בדרכו המיוחדת, עושה ז'נטי שימוש נרחב במשחקים של אור וצל ובדמויות מיניאטוריות וענקיות, בהן הוא מפיח רוח חיים, עד כי קשה להבחין בין השחקן לבין הבובה. הוא מתעתע בחוש הפרספקטיבה של הצופה ובונה את המופע על פי מבנה חלומי, שיוצר אפקט של קסם ומעביר את אנתנו אל עולם פלאי ומסתורי.

"אל תשכחני" הוא סיפורה של ילדה קטנה, אשר התנגדה לעולם האמיתי וביקשה לעצור את הזמן מלכת. העולם החדש שהיא יוצרת הוא מבולבל וסדורני, מקום לא בטוח שיצא מכלל שליטה, אשר נע ונד בין עולם אגדי ורוגע לבין סיוטי לילה. בעולם מוזר זה קיימות דמויות מוזרות: דמות אחת המורכבת ברזכנית משתי דמויות, האחת של קוף והשנייה של ילדה הנישאת על גבו של הקוף; ילדה הרוכסת את ראשו העשוי שקית נייר ודמה של מבוגר, רק כדי לגלות שהוא בעצם חלול; ססה תמימה למראה, ההופכת לקרביים ענקיים ומבולבלים, ובאופן מרהיב מעניקה חיים לכל אותם זכרונות ורגשות, שהושלכו מבלי שנעשה בהם שימוש.

במופע משתתפים שבעה שחקנים ורקדנים. את הכוריאוגרפיה יצרה מארי אנדרווד הבריטית, אשתו של ז'נטי, למוסיקה מקורית שנכתבה על-ידי רנה אוברי.

להקת פילים ז'נטי שוהה בצרפת שישה חודשים בשנה, ואילו במחצית האחרת של השנה היא מרבה לסייר ברחבי העולם. למרות שבני הזוג ז'נטי-אנדרווד הופיעו בעצמם על במה במשך 30 שנה בקירוב, הם עוסקים כעת ביצירה בלבד, בעוד להקתם מסיירת ברחבי העולם.

צלילים במערות

פסטיבל מוסיקלי ייחודי במערות בית-גוברין

יצחק שור

כבר השתתפתם בפסטיבלים, שנערכו באולמות קונצרטים, באמפיתיאטרון או סתם בחיק הטבע. אך תהיו, שעדיין לא השתתפתם בפסטיבל שנערך במערות. את החוסר הזה תוכלו להשלים בהווייה מוסיקלית מתקנת, שתוגש לכם בחול המועד פסח במערות פעמון, המהוות חלק מן הגן הלאומי בית-גוברין.

גן לאומי זה משתרע על פני 5,000 דונם באיזור שפלת החוף, פי חמישה משטחה של העיר העתיקה. בשטח ירוק זה נמצאים מאות אתרים ארכיאולוגיים, מערות קבורה, מערות ששימשו כמחצבות שיש, תורבות, בית בד, מערות תת-קרקעיות של בתי מגורים ובורות

מים מן התקופה ההלניסטית. במרכז הפסטיבל יעמוד ביצוע שתי יצירות גדולות, האורטוריה "אליהו" מאת מנדלסון והמיסה ברה מז'ור מאת דבוז'ק. היצירות יבוצעו בידי שתי מקהלות גרמניות אורחות ובידי התזמורת הסימפונית תל-אביב, ותשתתף בהן מקהלת הבנות "שושן" בניצוחה של מיכל זילבר. אמנם, זו תהיה רק אחת מתוך 15 מקהלות, שיופיעו בפסטיבל "צלילים במערות", אך היא ראויה לתשומת לב מיוחדת, רמתה גבוהה והיא יכולה לייצג את ישראל בכבוד בכל כנס מקהלות בינלאומי. את הדמה יש לייחס למנהיגותה המוסיקלית של מיכל זילבר, מנצחת המקדישה זמן רב לפיתוח קול ומגיעה להישגים יפים.

עובדי רשות הגנים הלאומיים מכשירים עתה באחת המערות מקומות ישיבה ל-1,000 צופים ובשנייה ל-500. בועז שרעבי יגיש מופע שייקרא "לחת", והרכב קולי ירושלמי בניצוחו של יואל סיוון ישיר שירי עלייה לרגל מתוך אוסף נדיר של נדירי מונסראט בספרד של המאה ה-14. חן צימבליסטה וחבריו ינהלו חגיגה לכלי הקשה לכל המשפחה. מקהלת האורטוריו הירושלמית ומקהלת טבעון, בניצוחה של לאה סילבר, יגישו מגניפיקט גרמני מאת שיץ. תזמורת תל-אביב, עם השחקן והזמר אלי גורנשטיין, יגישו קונצרט לכל המשפחה, עם "קרנבל החיות" מאת סן סנס ו"פטר והזאב" מאת פרוקופייב. באלדי אולייר יערוך חגיגה ספרדית עם ריקרדי סלמנקה, ופגינה עדני תנעים בנגינת עוגב ממעמקי המערה. יוזם הפסטיבל ומנהלו האמנותי הוא מרק ולוה, יליד צ'רנוביץ' ובוגר בית-הספר תלמה ילין והאקדמיה של פרנקפורט.

האירועים המוסיקליים המרכזיים ייערכו בשעות 12.00, 16.00. את רוב שעות היום יוכלו באי הפסטיבל להקדיש לסיורים מודרכים חינם באתר מטעם רשות הגנים הלאומיים. הורים יוכלו לקחת את ילדיהם לסדנאות לבניית כלי נגינה, צביעת קרמים, פיסול באבן גיר, בניית עפיפונים, האזנה לסיפורים, רכיבה על חמורים, טיולי סוסים, טיולי ג'יפים וגלישת צוקים (סנפלינג), בהדרכת איש מוסמך מ"מגמות דרבנות".

וזה עוד לא הכל: במצפה משואה ייערכו ערבים שוקקים לשירי ארץ ישראל. במגור בית-גימל תופיע מקהלת "שושן" בתוכנית א־קפלה לשירי בארוק ורנסנס בעיקר, ובחאן הסאמרי שבנגבה יערכו הלילניות מכבה טרגן וחבריה מרתת באך ותוכניות מיצירות הנדל, מוצרט, רביוסי, בריטן ושוסטקוביץ'. בקיבוץ צרעה ייערך ערב שירי אביב עם בירה מהחבית ומבכבי הליכה יוכלו להקדיש חצי יום לצעדה לטורון.

"קשת אילון"

יצחק שור

הוויולן של המדינה, יורי גנרלסמן, ידריך כיתת אמן לצעירים, שתיערך במסגרת קורס הקיץ המסורתי "קשת אילון", בקיבוץ אילון שבגליל, בין 24.7 ל-12.8. "קשת אילון" תקיים גם כיתות אמן לכנרים בהשתתפות שלמה מינץ, חגי שחם ואחרים. אמנון וינשטיין ודניאל שמיס ידריכו בסדנה לבניית כינורות וקשתות.

בחמש שנות קיומה התמקדה "קשת אילון" בהדרכת כנרים צעירים. בשנים האחרונות דירך בישראל כוכבים של יורי גנרלסמן, שהתמנה לוויולן ראשי של הפילהרמונית, ושבאה צימרמן, רעייתו של מנהל התזמורת ירושלים, ורד שלה, שגייהם המכו את הכלי למשך לכשרונות צעירים. המפעל החדש לעריכת כיתות אמן לוויולנים הוא פרי יוזמה משותפת של "קשת אילון" ושל הפילהרמונית, למען הנצחת זכרו של הוויולן דניאל בנימיני, שהיה אמן בינלאומי ויו"ר הוועד המנהל של הפילהרמונית. בתחום כיתות האמן תערוך "קשת אילון" קונצרט סיום בתל-אביב בסוף הקורס.

כנרים וויולנים המעוניינים לגשת לאודיציות, מוזמנים להתקשר לגלעד שיבה, לקיבוץ אילון, 04-985819, 349, עד 13.5.

יצחק שור

שר החינוך תומך בבחירה מסוייגת של בית הספר על־ידי ההורים

אינו תומכים במתן חופש בחירה מוחלט, אלא במתן חופש בחירה מבוקר, או חופש בחירה מותנה. התנאי העיקרי שיבטיח חופש בחירה אמיתי ולא מדומה הוא, שבתי הספר יהיו שווי־ערך ברמתם, כך שלא ייווצרו דרגות בין בתי־ספר חזקים בינוניים וחלשים. מכאן אין להסיק שבתי הספר יהיו זהים. ההיפך — נסייע לבתי הספר לפתח תעודות זהות ייחודיות, כגון בית־ספר לתגבור לימודי היהדות או בית־ספר פתוח ■■■ למעשה, גם אילו רצינו לשלול את זכות ההורה לבחור, היינו מעלים חרס. אם לא נדאג לשיפור רמת הלימודים והחינוך בבית הספר שבו לומד הילד, תעקור משפחתו למקום שבו מתפקדים בתי הספר לשביעות רצונה ■■■ ראיון עם שר החינוך, פרופ' אמנון רובינשטיין

האם אתה תומך במתן זכות להורים לבחור את בית הספר שבו ילמד ילדם, ואם אכן אתה תומך, כפי שאני "מנחש", האם מתיישבת תמיכתך עם השמירה על עקרון האינטגרציה?

רובינשטיין: קיימת סתירה בין מתן חופש בחירה מוחלט להורים, לבין שמירה על עקרון האינטגרציה. כאשר שורר חופש בחירה מוחלט, הן לחזקים והן לחלשים, נוצרת כבדרך הטבע הבחנה בין בתי־ספר שממיינים את תלמידיהם ומקבלים רק את החזקים ביותר, לבין בתי־ספר חלשים, שלמעשה מפסיקים להיות אינטגרטיביים. משום כך החליט המשרד לתמוך בהמלצותיה של ועדת ענבר.

בינואר 94 הגישה ועדה בראשית פרופ' דן ענבר לבדיקת נושא הבחירה בחינוך את המלצותיה למזכירות הפדגוגית. גם המזכירות הפדגוגית וגם אני אמצנו את ההמלצות. איננו תומכים במתן חופש בחירה מוחלט, אלא במתן חופש בחירה מבוקר, או אם תרצה, במתן חופש בחירה מותנה. התנאי העיקרי שיבטיח חופש בחירה אמיתי ולא מדומה הוא שבתי הספר יהיו שווי־ערך (אקוויוולנטיים) ברמתם, כך שלא ייווצרו דרגות בין בתי־ספר חזקים בינוניים וחלשים. מכאן אין להסיק שבתי הספר יהיו זהים. ההיפך הוא הנכון – נסייע לבתי הספר לפתח תעודות זהות ייחודיות, כגון בית־ספר לתגבור לימודי היהדות או בית־ספר פתוח.

נגד בחירה מדומה

מצאתם, איפוא, פתרון של משרת?

כן. איננו נותנים להורים זכות בחירה מוחלטת ואף איננו מחייבים אותם, מכוח התקנות או החוק, לשלוח את ילדיהם לבית־ספר זה ולא אחר. אבל למעשה גם אילו רצינו, כרשות שלטון, לשלול את זכות ההורה לבחור, היינו מעלים חרס. אם לא נדאג לשיפור רמת הלימודים והחינוך בבית הספר שבו לומד הילד, תעקור משפחתו למקום שבו מתפקדים בתי הספר לשביעות רצונה.

אשר לאינטגרציה, קשה לקבוע באורח אבסולוטי שהיא הצליחה או נכשלה. יש מקומות שבהם הנהגנו אינטגרציה במסגרות חטיבת הביניים, ושם היא מהווה הצלחה. יש מקומות שבהם הנהגנו אינטגרציה, כמו בתל־אביב, ושם היא היתה כישלון חרוץ.

חופש הבחירה שעליו אתה מדבר מתייחס להורים בחינוך היסודי או בחטיבת הביניים?

אני מבחין בין אינטגרציה בבתי־ספר יסודיים לבין אינטגרציה בחטיבת הביניים. בתי הספר היסודיים הם שכונתיים, וכל שכונה שונה מחברתה מבחינה סוציו־אקונומית. מטעם זה, הרחבת חופש הבחירה להורים בחינוך היסודי, בתנאי שהיא מבוקרת, עשויה לתרום תרומה לאינטגרציה. מתן חופש בחירה להורים בחינוך היסודי יאפשר להורים המתגוררים באזורים חלשים יותר לבחור בבתי־ספר טובים או "יוקרתיים" לילדיהם, שעה שהיום בתי־ספר אלה סגורים בפניהם. הכל כפוף, כמובן, לתנאים שהציבה ועדת ענבר.

בעת ההפעלה של בחירת הורים יובטח כי לכל ההורים תינתן אינפורמציה מירבית, כדי שלא יווצר חשש ל"בחירה מדומה". בחירה אמיתית מושתתת על תנאי המרחב שבו היא אמורה להתבצע. כך, למשל, אם רמתו של בית־ספר אחד גבוהה ושל השני נמוכה, הבחירה איננה אמיתית. אם הנגישות התחבורתית לבית־ספר אחד נוחה, והנגישות לשני קשה, הרי שהבחירה איננה אמיתית. ברור, שאם משרד החינוך או הרשות המקומית יחליטו לסבסד את הוצאות הנסיעה של התלמידים לאחד מבתי הספר, תשתנה מידת הנגישות שלו, וכך תגדל או תפחת האקוויוולנטיות (שוויון הערך) בין שני בתי הספר.

המפתח בידי הרשות המקומית

בידי מי נמצא המפתח לקידום בחירת ההורים?

המפתח והיוזמה נמצאים בידי הרשות המקומית. משרד החינוך איננו היוזם ואיננו המדרבן להנהגת בחירה מבוקרת של בתי־ספר בידי ההורים. אם למשרד תגיע פנייה מצד רשות חינוך מקומית כלשהי, להנהיג בחירת הורים, הרי שהמשרד יאשר אותה, בתנאי שיתקיימו התנאים של ועדת ענבר.

בתל־אביב, למשל, עד ראשיתה של שנת הלימודים הנוכחית, לא ניתנה להורים בדרום העיר זכות לבחור את בית הספר. "הצפוניים" לא היו זקוקים לבחירה, משום שבתי הספר בשכונותיהם תאמו את דעתם בדרך כלל. שם קרה בדיוק ההיפך ממה שאתה רוצה.

תשלילה מוחלטת של זכות ההורים לבחור היא, לדעתי, שלילית למערכת החינוך, ובכמה מקרים היא אפילו יכולה להיות הרסנית, כפי שקרה בתל־אביב עד להנהגת השינויים האחרונים.

בדרום תל־אביב הונהגה בעבר אינטגרציה, שאני מכנה אותה בשם "חזקים על חלשים". ה.ל., היינו "גיבורים" כנגד החלשים. רק הם הוסעו מן הדרום לצפון; רק להם נגרמה אי־הנוחות הכרוכה בנסיעה ובבזבוז של שעתיים מדי יום. גרוע מכך, תיחום רובע 9, הנמצא בדרום־מזרח העיר, נקבע באורח שרירותי בידי פקידים. אלה קבעו, שחלק מתלמידי הרובע יהיו חייבים לנסוע לצפון, ואילו תלמידים אחרים לא יהיו רשאים לנסוע צפונה.

התוצאה היתה קטסטרופלית. עמדנו על סף מרד אזרחי. הרוב המכריע של התלמידים, שהוסעו צפונה, נשרו מבתי הספר תוך שנה שנתיים. הם לא הגיעו לבגרות. מצד שני, נשללה מן התלמידים שלא הורשו לנסוע צפונה ההזדמנות להתמודד על עתידם בבית־ספר חזק.

במקרה של רובע 9 בתל־אביב פגעה שלילת זכות הבחירה באינטגרציה. במקביל היא מנעה את צמצום הפערים בין הצפון לדרום.

בתל־אביב השתמשה המדינה בכוח הכפייה שלה נגד החלשים ונגדם בלבד. היא אילצה אותם ללכת במסלול של אינטגרציה כביכול, שהיתה אמורה להיעשות על־ידי הסעתם צפונה. מדיניות זאת היתה שונה מן המדיניות הנהוגה בדרך כלל, כאשר המדינה משתמשת בכוח הכפייה שלה כדי להבטיח אינטגרציה על ידי כך שהיא מאלצת חזקים ללמוד עם חלשים.

המנהלים חוייבו לא להנשיר

ומה קרה השנה בתל־אביב?

מה שעושה השנה עיריית תל־אביב, בהסכמת המשרד, ישנה את התמונה מעיקרה תוך זמן קצר. תוכניתה החדשה של עיריית תל־אביב מורכבת משלוש נקודות:

א. מתן זכות בחירה לאוכלוסיה החלשה, ולה בלבד.

ב. המנהלים חוייבו לא להנשיר את תלמידי הדרום, ולא לאפשר את הוצאתם מבית הספר ללא הסכמת המשרד.

ג. המשרד והעירייה חיזקו את בתי הספר בדרום בצורה מוחשית. הענקנו תקציבים, התערבנו מבחינה פדגוגית והוספנו פעולות העשרה. לעמותת "קרמה" אישרנו הקמת בית־ספר עיוני ייחודי בדרום מזרח תל־אביב.

שלוש הנקודות מחוברות יחד, ואין להפריד בין הדבקים. תוכנית זאת תיצור תפנית דרמטית בהישגים הלימודיים ובשיעורי ההצלחה של תלמידי דרום תל־אביב בבחינות הבגרות, בין אם הם לומדים בבתי־ספר "צפוניים" אינטגרטיביים, ובין אם הם לומדים בבתי־ספר "דרומיים" מחוזקים. העיקר הוא, שהורי התלמידים בדרום־מזרח העיר הביעו תמיכה מלאה בתוכנית הזאת.

אתה נשמע מאוד מרוצה מן השינויים שהונהגו השנה בתל־אביב. אם התוכנית התל־אביבית כל־כך טובה, מדוע אינכם מיישמים אותה בהדרגה בכל הארץ?

מה שמתרחש בתל־אביב הוא יוצא דופן. שם לא התנהגנו על־פי המלצותיה של ועדת ענבר. בסירוש לא נתנו חופש בחירה לכל ההורים. אמנם אין התחלות של עידוד בתי־ספר ליהפך לאקוויוולנטיים במגמה להעניק זכות בחירה מותנית להורים, אך בכמה רשויות מקומיות נערכים דיונים בכיוון זה.

בודקים חשדות לזיוף כתובות

ובינתיים, עד שתעניקו להורים את הזכות לבחור, קורים דברים. הורים נאלצים לעבור על החוק ולהתחמק משליחות ילדיהם לאזורי רישום כפויים, או שהם עוקרים לדירה אחרת. השמועה אומרת, שהורים בירושלים מצטיינים בזיוף כתובות.

התופעה של רישום מקום מגורים לא נכון בתעודת הזהות היא ארצית, ואיננה מיוחדת לירושלים. כך מנסים הורים המתגוררים סמוך לבית־ספר שאיננו מקובל עליהם, לרשום את ילדיהם בבית־ספר שמקובל עליהם. זיוף כתובות איננו מיוחד לירושלים. המשרד בודק חשדות לזיוף כתובות בפרדס־חנה. שם יש הורים החשודים ברישום כתובת לא אמיתית בתעודת הזהות, כדי שיוכלו לשלוח את ילדיהם לבית הספר שבקיבוץ עין שמר.

חובתו של המשרד היא להילחם בזיופים, וכך הוא אמנם יעשה. אך במקביל יעודד המשרד יצירת תהליך של בחירה מבוקרת, ויעודד את תהליך השוואת האיכויות של בתי הספר. אגב, זכות בחירה אינה חייבת להינתן בכל העיר בבת־אחת. אפשר להנהיג בחירה מבוקרת בשכונות וברובעים מסוימים תחילה, כפי שנעשה בשכונת גילה ורמות בירושלים.

מתקשים לפטר מורים כושלים

שאלתי הבאה נחשבת בעיני במרכזית בכל הראיון איתך: הממשלה הנוכחית ביטאה את סולם הקדימויות החדש שלה על־ידי הגדלת תקציב החינוך ב־40 אחוזים. מספר שעות ההוראה הוגדל; שכר המורים עלה. האמנם הגדלת התקציב שיפרה את איכות ההוראה?

אי־אפשר, ואסור להסתמך על הערכות בדבר איכות ההוראה. זה נושא שיש לבודקו באורח אמין. משרד החינוך מתכוון לערוך סקר מקיף על עמדות ההורים כלפי מערכת החינוך ושביעות רצונם ממנה. השאלה המרכזית שיציגו הסוקרים תהיה: האם ההורים שבעי רצון ואם לאו, ובאיזו מידה. אבל צריך להיות ברור שהגדלה מסיבית של שכר המורים, והנהגת רפורמות פנימיות אחרות במערכת החינוך, אינן יכולות להניב פירות אחרי כמה חודשים. עכשיו אנו נתונים בעיצומו של תהליך ממושך, שיוביל לגיוס כוח אדם מעולה ולשיפור איכות ההוראה.

שיפור איכות ההוראה יהיה כרוך גם בפיטורי מורים ומנהלים כושלים?

במסגרת ההסכם הקיבוצי בין הממשלה ומרכז השלטון המקומי לבין ארגוני המורים, אין לנו כמעט אפשרות לפטר עובדי הוראה. ההסכם כובל את ידינו. פיטוריו של מורה או מנהל כרוכים בהתדיינות שנמשכת שנים ארוכות. וזה מצב מאוד בלתי משביע רצון. הפרוצדורה הנוכחית מחייבת את המשרד לשלוח שלושה מפקחים, במהלך שנתיים, כדי לבדוק מורה המועמד לפיטורין. כתוצאה מכך, איננו יכולים לשנות שום דבר. כמיגור העדרי מצב זהו תוא הרסני. לא פעם אני אומר לנציגי המורים: אתם גורמים עוול לעצמכם. הרוב הגדול של ציבור המורים הוא טוב ומסור. אסור לכם לתת למיעוט קטן לקלקל את הרושם הטוב שעושה ציבור המורים על הציבור הרחב.

שאלת הפרוצדורה של הפיטורין עלתה גם בשיחות שקיימו יו"ר ועדת הכספים, הח"כ גדליה גל, והיו"ר הקודם של ועדת החינוך, הח"כ אברהם בורג, עם ראשי המורים, אך ללא תוצאות.

חוזים אישיים ביישובים חלשים

שום־כלום ?

בכל זאת הגענו להישג, שיביא בעתיד לשיפור ההוראה. לפטר לא נוכל, אך נוכל להעסיק מורים באמצעות חוזים אישיים במקומות חלשים, החל משנת הלימודים תשנ"ו. ארגוני המורים נתנו את הסכמתם לכך שנעסיק מורים בדרך זאת במקצועות כמו מתמטיקה ואנגלית. כתוצאה מן ההסכמה החדשה, יוכל משרד החינוך לשכור מורים למשך זמן מוגבל, ולשלם להם שכר גבוה מן המקובל. כיום, מורים אינם עומדים בתור כדי לעבוד ביישובים כמו ירוחם או אופקים. בינתיים חזרה והתגלתה מחלוקת עם הסתדרות המורים סביב הנהגת החוזים האישיים.

איש המפתח בכל מערכת החינוך הוא המנהל. האם רמתם של המנהלים מניחה את דעתך?

רמת המנהלים היא גבוהה בדרך כלל, ואף הולכת ומשתפרת. הרמה תעלה ככל שניתן למנהלים יותר סמכות ונתבע מהם יותר אחריות למתרחש במוסדות החינוך שעליהם הם מופקדים.

ארגוני המורים התנגדו להצעת המשרד להעמיד איש ציבור בראש ועד מנהל של בית הספר. אבל המנהלים כהחלט מעוניינים ביתר חופש פעולה. בבתי־ספר רשמיים חשים המנהלים את עצמם כבעלי סמכות מוגבלת יותר מאשר בבתי־ספר השייכים לבעלויות כמו רשתות החינוך המקצועי. אף כי באורח פורמלי סמכות המנהל בחינוך הרשמי היא מוגבלת, הרי שהשפעתו הבלתי פורמלית היא גדולה. הפיקוח והמשרד מתחשבים בעמדת המנהלים, אבל יכולתם להעלות את איכות ההוראה בבית־הספר היא מוגבלת, משום ששורר מחסור במורים מוסמכים. לפיכך, אין למשרד ברירה אלא לקבל לעבודה כמעט כל מורה, בין אם הוא מוסמך ובין אם איננו מוסמך.

מבצע להחזרת מורים שפרשו

האם המחסור במורים מוסמכים נובע מריבוי המקצועות?

כיוון שאיננו יכולים "להמציא" מורים מוסמכים, בדעתנו לפתוח בפסח הקרוב במבצע להחזרת מורים שפרשו. במקביל נפתח במבצע לשיפור דימויו של המורה.

> בדרום תל־אביב הונהגה בעבר אינטגרציה, שאני מכנה אותה בשם "חזקים על חלשים". היינו "גיבורים" כנגד החלשים. רק הם הוסעו מן הדרום לצפון; רק להם נגרמה אי־הנוחות הכרוכה בנסיעה ובבזבוז של שעתיים מדי יום. גרוע מכך, תיחום רובע 9, הנמצא בדרום־מזרח העיר, נקבע באורח שרירותי בידי פקידים. אלה קבעו, שחלק מתלמידי הרובע יהיו חייבים לנסוע לצפון, ואילו תלמידים אחרים לא יהיו רשאים לנסוע צפונה ■■■ התוצאה היתה קטסטרופלית. עמדנו על סף מרד אזרחי

אולי המשבר בניהול, בחלק מבתי הספר, נובע מכך שמיעוט גברי תפס עמדות חזקות, בהיקף העולה במידה ניכרת על משקלו היחסי. בעוד הנשים מהוות רוב מניינם ובניינם של בוחרות ההוראה, הרי שאין הן רצות לתפקידי ניהול.

בתל־אביב, למשל, ממלאות מנהלות תפקיד מכריע לא רק בחינוך היסודי, אלא גם בעל־יסודי. מנהלת תיכון עירוני ז', גירה נבון, היא מנהיגה חינוכית ממש. פגישותי עם מנהלים לימדו אותי לדעת שרמת המנהלים גבוהה. אף כי אין הם מנהיגים באותו מובן שאני מייחס למנהל. הייתי רוצה שהמנהל ינקוט יותר יוזמות ויטול על עצמו הרבה יותר אחריות למתרחש בבית־ספרו.

אם כך יקרה, הרי שמשרד החינוך והשר רובינשטיין יזדקקו ללשכת עבודה.

הלוואי. תפקידו של משרד החינוך הוא ליצור סטנדרטים לאומיים בתחום הניהול, כמו בתחומים אחרים, וכן לתבטיח הכשרת מנהלים חדשים. אך אסור למשרד להתערב בכל מה שמתרחש בבתי הספר.

רשת אורט יכולה לשמש דוגמה לתפישה ניהולית נכונה. שם נוקטים יוזמות, בבתי־ספר שלהם ראיתי תלמידים שמתקשרים באמצעות מחשב לבני־גילם ברחבי העולם ומקיימים דיאלוגים. אבל בהחלט יתכן שהמשרד יצטרך לקיים דיון נוסף בכל הקשור להכשרת מנהלים.

[illegible] חדשות
[illegible] בקר טוב ישראל
[illegible] אקסלה – מיסטיקה יהודית: הלשון הסמויה של הסתתר מאחורי הלשון הסמויה ונוח צליליה. משתתפים: פרופ' קיף ח. והשחקן יגאל שדה גיליה שמרן
[illegible] חושית הקריאה – צירה 3
[illegible] סודי הטבע – הדם בעפנו
[illegible] מבע – המגון
[illegible] רחוב סומסום – קיפי עוזר לאמא
[illegible] שיחות בוקר – אמונה, עמדה התקהות
[illegible] מים וסמגולוניה – חיים
[illegible] אנגלית
[illegible] הסמריה כללית – קץ הסדר הישן
[illegible] צרפתית
[illegible] סודי הטבע – חשמל
[illegible] גיאוגרפיה פיזית – הרוח ומה שהיא עושה
[illegible] תבדה – גם אני יכול
[illegible] התיאטרון של מולייר – סדרה בהפעשה
[illegible] פתר נחמד – חמישה חושים
[illegible] ומר אליפות בתיכ"ס התיכוניים נסחתל – שידור ישיר מסגרש ויגמר רנ, בהפקת הטלוויזיה החינוכית
[illegible] ערב חדש – מנחה: אמנון לוי
[illegible] דאח וחיוכים – שעשועון שבו מצלמות חיות במצבי החוהגות מוזרים. בהשתתף: ח"כ פיני בדש
[illegible] סבבר בלש – סדרה בהפעשה
[illegible] החדשות באנגלית
[illegible] ספורט – מגזין
[illegible] חדשות
[illegible] אהבה ומלחמה – סדרה קומית. בגרום הסדרה, מערכת יחסים רומנטית אסטשמת הורקמת בין ניק סימון, בעל פור בסיסון, לבין וולי פורטר, גרושה יפה ומשנה בעלת בר־מסעדה
[illegible] מבט
[illegible] מפוליטיקה – מנחה: דן מרגלית
[illegible] בין השורות – סדרת דרמה בריטית
[illegible] הלוך חזור – אהוד מנור מארח את אריק לביא ושושיק שני
[illegible] מהיום למחר – יומן חדשות עם דוד ויצמן ועמנואל הלפרין
[illegible] פסוקו של יום

ערוץ 2

[illegible] עולם החי של אוסטרליה – סדרת תעודה
[illegible] חיק חק – משחק טלוויזיה המבוסס על ידע בעברית ובחשבון
[illegible] בת הים הקטנה – סדרת הנפשה
[illegible] השכונה של נופי – סדרת הנפשה
[illegible] הזפים והאמיצים – סדרת דרמה בהמשכים
[illegible] 5 עם רפי רשף – תוכנית בענייני היום
[illegible] הסיף הסדליק מבל אייר – סדרה קומית
[illegible] תפוס כיוון – משחק טלוויזיה לילדים
[illegible] ד"ר קווין, רופאה במערב – סדרת דרמה
[illegible] ליגעו – משחק טלוויזיה נושא פרסים. בהנחיית ניל אלון
[illegible] החדשות
[illegible] אנשים מצחיקים מאוד – סדרה שבה משתתפים אנשים רגילים לגמרי, שעושים דברים לא כל כך שגרתיים
20.45 מחאים. לי – שעשועון היכרויות נושא פרסים, בהנחיית דודו דותן
21.15 קומדי סטור – בידור
21.45 לילה גוב – תוכנית בידור בשידור חי בהנחיית גידי גוב
23.00 תיקים באפלה – סדרת מתח דרמטית
[illegible] החדשות
[illegible] בראש של הרמן – סדרה קומית
00.30 פוארו של אגתה כריסטי – סדרה העוסקת בפתרון תעלומות רצח מסתוריות
01.25 לונוס – מוסיקה ישראלית במועדון לונוס ת"א. הפעם: שמוליק קראוס
02.20 מבט אל השונית – סרט תעודה ומבע העוסק באזור מחסום השונית הגדול במזרח אוסטרליה
03.07 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 בוקר שני
12.00 קלאסיקל – פרקי אופרה מפי לוצ'אנו פברוטי – טנור ומירלה פרני – סופראן קטעים מתוך אופרות מאת דוניצטי, רוסיני, ורדי, ופוצ'יני
13.00 אמן השבוע – ריצ'רד סטולצמן, קלרנית
14.06 הרדן – צלילים וקולות בעקבות הזמן. מאהלר: סימפוניה מס. 4 בסול מז'ור (נתניה דברת/ סימפ. יומה/ מוריס אברבנאל)
15.00 מחזורי יצירות – 32 הסונטות לפסנתר של בטהובן. הפעם: סונטה מס. 5, אופ. 10 מס. 1
16.00 מוסיקה עתיקה – בהקלטות חדשות. משתה של קולות זמרי קיימברידג' בנצות ניון ראטר פרנסיסקו גררו: שני שרפים; אלגרי: מיזרה; אנטוניו קלדארה: הנצלב (קרוסיפיקסוס); תומס תאליס: ספם אין אליום – רק בך תקוותי (המוטט ב־40 קולות)
17.00 אתנחתא – שידור מאולם הנרי קראון בירושלים – החמישייה הישראלית החדשה לכלי־נשיפה של עץ א. עין־הבר – חליל/ ר. כרמל – אבוב/ ח. הלוי – קלרנית מאוריסיו פאס – בסון/ ח. ניר – קרן; נגן אורח: ס. גורפינקל – קלרנית בס. מוצרט: פוגה בפה מינור, ק.608; נ. לינסי: שש במולות; איבר: שלושה קטעים קצרים; יאנאצ'ק: נעורים; ל. בריו: אופוס נומרו מס. 2
19.00 קשת של צלילים – סבסטיאן דה ברוסר: השוב יהדהד במזמור חניני – מוטט (ז'אן פול פושקור – סוזר/ לה פרלמון דה סוזיק/ ס. ניסטר) לואי ניקולא קלרמבו: מוות האופרה – קנטטה חילונית (נעמי רים – סופראן/ ליאור פלוריסן/ ו. כריסטי): שארל דולה: שלושה קטעים מתוך סוויטה לויולה דה גמבה וקונטינואו (ו. וס. קאוקו, ר. קונן); לולי: עילוו ושיחתו אתם האלים – מוטט (סקה. וח. לה קונסר ספירטואל/ הרבה ניקה) (ש.מ.)
20.05 קונצרט ערבית – צייזרוזה; מוצה התזמורת: בטהובן: סימפוניה מס. 8 ברה מז'ור, אופ. 53 (תז. פילדלפיה/ יוג'ין אורמנדי); סן־סנס: מחול המוות (סימפ. בוסטון/ ו. שטיינברג)
21.00 עוון של הסכמה איקוין – מיצירות גאלינה אוסטוולסקיה (נ. 1919) בנגינת אנסמבל שובל בהדרכת ריינברט דה לאוו ואנסמבל סוקם פמרבות בהדרכת אולג מאלוב. בתוכנית: סימפוניה, סונטות ושלוש הקומפוזיציות: רונה ווביס פאצ'ס, דיאס אירה ובנדיקטוס קואי וניס
23.00 רק ג'אז

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.10 עצות לזוגים
08.30 א'–ב' באמנות
08.45 קראוזי ספר
09.05 מומחים מייעצים – דיני עבודה
09.45 מידע לצרכן
10.05 מלדרין – עם משה סימור
10.30 אצבע על הדופק – בריאות
11.05 גיל הזהב
11.30 להוריד אבק מספר
12.05 חיים – מגזין לענייני משפחה
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים של פעם
15.05 בראש צעיר – מגזין לילדים
16.05 חווה – עם בני הגדל
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 בית שיר מארחת את פסטיבל המשוררים הבינלאומי. הפעם: מחווה לחנוך לוין
18.05 הכל מורשת
19.05 יומן מורשת
19.50 עוד סיפור אחד ודי
20.05 תפילה בזמר
21.00 אומר בשבחין – פרקי חזנות ופיוטים בנוסח מזרחי
22.05 פתוח – מומחים מייעצים (ש.ח.)
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

05.05 אור ראשון – עם עמיקם רוזמן
06.06 הבוקר הזה – חדשות מוסיקה
08.05 עניין אחר – עם דליה יאירי
09.05 מה היה לנו – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים – עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף – עם עוז דורון
17.05 חמש אחרי החדשות – עם צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים – מגזין בענייני משפט עם משה נגבי
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה
20.30 שירים עבריים
21.15 משחקי לילה – עם זאב עור
23.05 כל היום
00.05 יומן חצות
00.15 כל היום (המשך)
01.05 לחוף הלילה – עם יוסי סיאם

רשת ג'

06.05 הכל פתוח
07.05 אוקטן ויסל
09.05 בוקר בקר – עם מוחם פרי
10.05 תוכנית עשר – עם אורנה יקיר
11.05 נתיבי רוביזון
12.05 אהבה עצמית – עם גיל קופר
13.05 לוהם – עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש – עם מוני פ"ין
15.05 חולה רדיו – עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים – עם עופר נחשון
17.05 חמש פעמים ביום – עם צ'רלי בוזגלו
18.05 רוק בישראל
19.05 מגיש אורח – עם רונן כברה
20.05 שעה אישית – עם שמעון פרוס
21.05 כוחל הסורה / חתונה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ר'שים
23.05 קצה אחרת – עם אורלי מורג

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת – הפיסיקה והמטפיסיקה של דקארט. מרצה ד"ר יובל שטייניץ
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 מוסיקה על הבוקר
10.05 וכן לעכשיו – עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 בילוי היום – מדריך יומי
13.00 בצהרי היום – סיכום חדשות
13.15 מוטל בספק – עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – עם אריה מליניאק
16.00 שטה לפני – עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 באש צולבת – עיסות בסוגיות של בטחון ישראל
18.30 האמת סחר – עם דורי בראב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 ציפור הופש – מגזין פסיכולוגיה
21.05 שבוע דוב – עם דובי לנץ
22.05 זימנים – מוסיקה בריאה עם דוד קרפל
23.05 עשרים וארבע היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – סיכום חדשות
00.10 ציפורי לילה – עם גיל קופטש
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה

גלגל"צ

07.05 סדינה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 מתוק – שירים לרימום מצב הרוח
10.05 שמש – עם אלי ישראלי
12.05 סיוע אויר – עם נירי שפרן
13.05 משהו לדרך – עם אורלי יניב
14.05 מפטוף – עם סיון דורון
16.05 חכם בכבישו – עם רון ליוטל
18.05 גלגלאה – עם לאה עוז
20.05 מתחת לתורה – עם לימור רהאן
22.05 לילה טוב – עם רוויח בפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון: ניחוח הפפאיה הירוקה. 18.00, 20.00; האורח קין. 22.00
גת: חידון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
הוד 1: לא פראייר של אף אחד 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 2: עוקים קטנים. 13.30, 17.00, 19.30; פריסיליה. 22.00
הוד 3: סיפור של אהבה 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4: פורסט גאמפ 19.15, 22.00; ג'רוויר. א–ד 17.00
מילת 1: רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: נהר הפרא 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: חומות של תקווה 11.30, 13.50, 16.25, 19.15, 21.55
לב 2: סיפור חיים. 11.45, 14.10, 16.45, 19.15, 21.50
לב 3: נרסת בראונינג. 11.40, 15.45, 20.00; 22.00: עירום. 13.30, 17.45
לב 4: שחור. 11.40, 13.40, 17.00, 19.15, 21.50
מחיאן 1: מסור קטן. 17.00, 19.45, 22.00
מודרין 1: חידון האשליות. 19.30, 22.00.
מודרין 2: סיפור חיים. 19.30, 22.00
רב אור 1: נשים קטנות. 17.00, 19.25, 21.55
רב אור 2: משהו ללבוש. 16.45, 19.20, 21.55
רב אור 3: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: ספרות זולה. 16.15, 19.05, 21.55
רב אור 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב חן 1: רוחות של תשוקה 14.00, 16.45, 19.20, 21.55
רב חן 2: ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55
רב חן 3: סחרור בשחקים. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב חן 4: מושבעים על הכוונת. 17.00, 19.30, 21.50
רב חן 5: הפיתוי האחרון. 17.00, 19.30, 21.50
שחקי 1: גל. 17.00, 19.30, 22.00
שחקי 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 1: צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 22.00
תל אביב 3: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1: צניחה חופשית 17.00, 19.30, 21.50
גיל 2: לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: נרסת בראונינג. 21.50; שיעור בחיזור. 17.00, 19.30
גיל 4: סיפור של אהבה. 17.00, 19.30, 21.45
גיל 5: גל. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: עוקים קטנים 17.00, 19.30, 21.45
גיל 7: פורסט גאמפ. 16.15, 19.00, 21.50
גיל 8: חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.50
סמדר: מסור קטן. 19.00, 21.00. האוהבים ספרים ה 23.00
תיאטרון ירושלים: ניחוח הפפאיה הירוקה. 19.00, 21.30; כה קרוב, כה רחוק. 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: חומות של תקווה. 18.40, 21.20
רב גת 1: מהו ללבוש 16.15, 18.45, 21.20
רב גת 2: רוחות של תשוקה. 16.15, 18.45, 21.20
רב אור 1: נשים קטנות. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2: ספרות זולה. 18.10, 21.20. מלאכים בחופשה 16.20
רב אור 3: חידון האשליות. 16.20, 18.50, 21.20
רב מור 1: חומות של תקווה 18.40, 21.20
רב מור 2: ספרות זולה 16.00, 18.40, 21.10
רב מור 3: חידון האשליות. 16.25, 18.50, 21.20
רב מור 4: רוחות של תשוקה 16.15, 18.45, 21.20
רב מור 5: משהו ללבוש. 16.25, 18.55, 21.25
רב מור 6: הפיתוי האחרון. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: נשים קטנות. 16.30, 19.00, 21.20

אשדוד

אורי 1: צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 22.00
אורי 2: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 22.00
אורי 3: חומות של תקווה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 1: ספרות זולה. 19.00, 22.00. מלאכים בחופשה, 17.00
גיל 2: גל. 17.00, 19.15, 22.00
גיל 3: שיעור בחיזור 17.00, 19.30; פורסט גאמפ 22.00
גיל 4: סיפור של אהבה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

חן 1: משהו ללבוש. 16.50, 19.25, 21.55
חן 2: חידון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55
חן 3: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.50
חן 4: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 5: הפיתוי האחרון. 17.00, 19.30, 21.50

נתניה

חן 1: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55
חן 2: נשים קטנות 17.00, 19.25, 21.50
חן 3: משהו ללבוש 16.50, 19.20, 21.50
חן 4: חידון האשליות 16.50, 19.25, 21.55

ראשון לציון

גטמן: ארבע חתונות ולוויה אחת 19.30, 21.45
קולנוע הזהב 1: חומות של תקווה. 16.15, 19.15, 22.00
קולנוע הזהב 2: עוקים קטנים. 17.00, 19.30; סיפור של אהבה. 22.00
קולנוע הזהב 3: לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
רב חן 1: משהו ללבוש 16.50, 19.25, 21.55
רב חן 2: ספרות זולה 16.10, 19.00, 21.50
רב חן 3: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55
רב חן 4: נשים קטנות 17.00, 19.25, 21.50

חולון

גל 1: צניחה חופשית 17.00, 19.10, 22.00
גל 2: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 22.00
גל 3: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גל 4: נהר הפרא 17.00, 19.30, 22.00
גל 5: ספרות זולה 19.00, 22.00. לשחרר את וילי 17.00

באר שבע

רב נגב 1: רוחות של תשוקה 16.45, 19.20, 21.55
רב נגב 2: ספרות זולה 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 3: סיפור חיים 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 4: נשים קטנות 17.00, 19.25, 21.55

חדרה

לב 1: צניחה חופשית 16.30, 19.20, 21.50
לב 2: חומות של תקווה 19.15, 21.50. חופשה בחיתולים 16.30
לב 3: רוחות של תשוקה 19.00, 21.40. עוקים קטנים 16.30
לב 4: ספרות זולה 19.00, 21.45. מלך האריות. 16.30

רמת גן

רב אואזיס 1: רוחות של תשוקה 16.45, 19.15, 21.55
רב אואזיס 2: שיעור בחיזור 17.00, 19.30; 21.50: קפה עם לימון ב, ה 19.30
רב אואזיס 3: צניחה חופשית 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: משהו ללבוש 16.50, 19.20, 21.55
רב גן 2: ספרות זולה 16.00, 19.00, 21.55
רב גן 3: חידון האשליות. 19.25, 21.55; עוקים קטנים. 17.00
רב גן 4: נשים קטנות 17.00, 19.25, 21.50

פתח תקווה

היכל 1: צניחה חופשית 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2: גל. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 3: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 22.00
רם 1: פורסט גאמפ. 17.00, 19.15, 22.00
רם 2: סיפור של אהבה 17.00, 19.30, 22.00
רם 3: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 22.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 20.3
ב־21.00 "דו"ח לאקדמיה ו/או סטנד אפ קאפקאי". עיבוד לספרו של פרנץ קאפקא "דין וחשבון לאקדמיה". בימוי: שמחה ספקטור. ביצוע: מאיה אנגלר־פרינב. (צוותא 2)

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז
"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקוה – *
"איכילוב" תל־אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
לניאדו – נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה עין כרם – פנימית, כירורגיה, אורתופדיה, א.א.ג, ביקור חולים – ילדים. שערי צדק – עיניים. משגב לדך – נשים.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייך 20.
חולון: אהרון, הופיין 52.
ירושלים: רינה פארם, דוד ילין 31.
נתניה: פורת, פ"ת 76.
פתח תקוה: קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21.
רמת גן: קופ"ח הכללית, הרא"ה 8.
תל אביב: הבימה, דיזנגוף 17; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 7–9; תורנות לילה מיוחדת, עד השעה 03.00: "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: מסדה, מסדה 30.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יימסור מידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00, בימי ו' 13.00–08.00. טלפון: 1908־022־177

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02–243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04–229488; גליל מערבי: (11.00–20.00) 04–820222.

הקו החם – 03–204327. ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' דה. 222732, ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03–621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בירושלים: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל. 323566, מוקדה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 25.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחר־חצות באופן טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד השעון) קומה א', טל. 294869, 03–285822.
מרפאות שיניים, תורנות 24 שעות [illegible]
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל' 03–5033939

סיוע לנפגעות אונס

ירושלים: טל' 02–32432; א'–ה' בשעות 17.00–21.00, תל־אביב 03–234819; חיפה: 04–660111; ירושלים: 02–24554; 09–72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל' 261070, 6956763 פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02–610303.
ער"ן תל־אביב – טל' 03–5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03–6961113
ער"ן חיפה – טל' 04–672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04–988410.
ער"ן נתניה – טל' 09–625110.
ער"ן כפר־סבא – 09–913999.
ער"ן באר־שבע – טל' 07–418111.
מוקד חירום – אס.או.אס. שרות סיעוד ועזרה, חיפה, 24 שעות ביממה, טל. 04–679999.

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101.
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101. טל' 08–221022; עפולה – טל' 065–93334; נהריה: 04–921401; טבריה 101. טל' 04–923333; נתניה – טל' 5511111; באר־שבע: 07–74767; אשדוד, 101; פתח תקווה: 03–330848, 93, 101; חצור – 04–938233; 9311111.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל־אביב: (תחנת מרכז חיפה 6 דקות לפני היציאה מבת גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל־אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 19.03, 20.03, 21.05.
מתל־אביב לחיפה ולרחובות: 17.50.
מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.
מתל־אביב לירושלים: 08.35.
מירושלים לתל־אביב: 15.05.
מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.35.
מרחובות לת"א ולנהריה: 07.35, 16.50.
מרחובות לתל־אביב ולחיפה: 17.29.
מתל־אביב לנהריה: [illegible]
מתל־אביב לחיפה: [illegible]
מתל־אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00.
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08.08, 09.20, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30.
מקרית חיים לנהריה: 06.25 [illegible]

בימי ו' וערבי חג בלבד
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05.
מנהריה לחיפה: 14.45.
מקריית מוצקין לת"א: 12.30.
מחיפה לתל־אביב: (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים) – 06.00, 06.35, 08.30, 09.30*, 10.00*, 11.30, 12.30, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לרחובות: 12.35.
מתל־אביב לירושלים: 08.40.
מירושלים לתל־אביב: 12.05.
מרחובות לתל־אביב: 09.20.
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לנהריה: 06.00, 10.00, 12.00.
מחיפה לנהריה: 09.00, 13.23.
מקריית חיים לנהריה: 06.15.

במוצאי שבת וחג
מחיפה לתל־אביב: 19.00.
מתל־אביב לחיפה: 20.10.
* [illegible]
* רכבת יקודה

דרבי תל־אביבי בחצי הגמר

הפועל ת"א ניצחה את הפועל ירושלים במלחה, ונכנסה לפלייאוף העליון, על חשבון מכבי ראשל"צ, שאמנם ניצחה את הפועל גבעתיים, אבל תאלץ להסתפק בגביע קוראץ' ★ גליל ניצחה את מכבי ר"ג, ותשחק בחצי הגמר מול הפועל חולון שניצחה את בני הרצליה ★ משחקי חצי הגמר יהיו ב־30 בחודש

□ יצחק לביא

דרבי תל אביבי ביד אליהו, בין האלופה ומוליכת הטבלה הסופית מכבי ת"א, לבין הפועל ת"א, ומשחק בין הפועל חולון להפועל גליל עליון באולם בחולון. אלו שני משחקי חצי גמר הפלייאוף, שנקבעו אמש, ממש עם רדת המסך על הליגה הרגילה.

שני המשחקים יהיו ב־30 בחודש, בשיטת הטוב מחמישה משחקים. אין בכך אולי הפתעה מיוחדת לאור דירוגן של הקבוצות ערב המחזור, אבל בכל זאת, גולת הכותרת היא הפועל ת"א.

הקבוצה המרוברת של העונה, ולאו דווקא במובן החיובי, עשתה זאת ובגדול. עם הכוחות האחרונים, כרץ מרתון תשוש לפני קו המטרה, ניצחון בשנייה האחרונה בדרבי, ואמש ניצחון חוץ גדול במלחה על הפועל ירושלים 66:76, מול קבוצה שאיימה כל השבוע בתקשורת.

במשחק המרכזי ניצחה חולון באולמה את בני הרצליה 91:96, לאחר שנהנתה מהפרשים גדולים יותר במהלך המשחק. וראש של הרצליה נמצא כנראה בגמר הגביע שיהיה ביום חמישי, שוב מול הפועל חולון.

גליל עליון עברה בקלות את צעירי מכבי ר"ג 80:102 וסיימה במקום השלישי.

ניצחונה של ראשון לציון על הקבוצה המפורקת של הפועל גבעתיים 91:106, עזר לה רק כדי לסיים חמישית, ונתן לה הרבה חומר למחשבה, לאחר שהחמיצה את העונה כולה, ועכשיו תנסה לכפר על כך במשחקי 8־5 כדי לנסות להיכנס לגביע קוראץ'.

שלושה משחקים היו חסרי עניין: מכבי ת"א טיילה מול מכבי ירושלים 70:130, הפועל גבת גברה על היורדת הפועל חיפה 88:100, והפועל אילת הנחילה לבית"ר ר"ג את ההפסד ה־26 שלה: 76:140.

גם משחקי הפלייאוף התחתון יחלו ב־30 בחודש. מכבי ראשון לציון תארח את הפועל אילת, ובני הרצליה תארח את הפועל ירושלים. הזוכה בסיום תשתתף בגביע קוראץ'.

שלוש קבוצות ירדו ללאומית ב': הפועל חיפה, הפועל גבעתיים ובית"ר ר"ג, שלמעשה התאחדה עם מכבי ר"ג ותיקרא מהעונה הבאה עירוני ר"ג.

הטבלה

1.	מכבי תל אביב	26	1931–2509	49
2.	הפועל חולון	26	2295–2367	44
3.	גליל עליון	26	2157–2484	44
4.	הפועל ת"א	26	2141–2350	44
5.	מכבי ראשל"צ	26	2215–2449	43
6.	בני הרצליה	26	2243–2473	42
7.	הפועל ירושלים	26	2107–2160	40
8.	הפועל אילת	26	2176–2335	40
9.	מכבי ירושלים	26	2372–2371	38
10.	מכבי רמת גן	26	2311–2391	37
11.	עמק יזרעאל	26	2298–2246	36
12.	הפועל חיפה	26	2225–2102	32
13.	הפ' גבעתיים	26	2520–2372	31
14.	בית"ר רמת גן	26	3425–1600	26

גליל (בפלייאוף) עליון

□ מאיר דהדי

קבוצת הגליל הגיעה למשחק אתמול בידיעה כי מקומה מובטח כמעט סופית בפיינל פור, אבל היא לא היתה מוכנה לקחת סיכונים אפילו מול קבוצה כמו מכבי ר"ג, ופתחה בהתחלה עם שמירה אישית על הקלע המצטיין של ר"ג, יובנקס. רק לאחר שהובילה בביטחה, שיחררה מעט את הלחץ והמאמן פיני גרשון, אפילו הירשה לעצמו להכניס שחקני ספסל לפרקט.

פתיחת המשחק היתה של הגליל, שהובילה 4:11 בדקה ה־3, אך התעוררות של ר"ג העלתה אותה ליתרון של 11:12 בדקה ה־5, ואח"כ 13:14, שהיה היתרון האחרון של ר"ג במשחק.

הגליל לקחו עצמם בידיים, וקטש, דווור ודיי החלו ללחוץ ולקלוע. בפתיחה שמר ארז חזן על יובנקס ולא נתן לו לקלוע, ואכן יובנקס קלע רק 8 נקודות במחצית הראשונה.

החל מהדקה ה־6 נראתה על הפרקט רק קבוצה אחת שרצה לאורך כל הדרך, ור"ג שניסתה לעשות משהו, לא הצליחה לעצור את קטש שקלע 19 נקודות במחצית הראשונה ו־28 בסה"כ.

בפתיחת המחצית השנייה ניסתה ר"ג לצמצם, ובדקה ה־27 הצליחה להגיע ל־63:54, בעיקר הודות ליובנקס, שנהנה מחופש פעולה עם יציאתו של חזן בדקה ה־25.

אך ליף, דיי וקטש ראגו להגדיל את ההפרש, ובדקה ה־35 החל פיני גרשון, מאמן הגליל להוציא את שחקניו ולהכניס שחקני הספסל, שגם הם הצליחו להגדיל את התוצאה, ובדקה ה־38 קלע עמיאל את נקודת ה־100, ובסיום 80:102 לגליל, שנכנסה למשחקי הפלייאוף העליון.

הפועל גליל עליון – מכבי רמת גן 80:102 (31:51)

★ האולם בכפר בלום. 700 צופים. שפטו: שי שטריקס ומיכאל סלע.
★ קלעו להפועל גליל עליון: קטש 28, דיי 18, דווור 14, סנובקה 11, ליף 9, מוכתרי 8, חזן 6, מלוביק 4, עמיאל 3 ולוי־מאייר 3.
★ קלעו למכבי רמת גן: יובנקס 27, סטרוטס 21, שלף 11, רבלוס 7, ברוקס 4, להט 4, בן בסט 3, אורן 2 ולובין 1.

התגלה שוחט

□ מיכאל נוימן

מכל דבר רע אפשר לדלות גם טוב. אמש, במשחק הניצחון של הפועל אילת על בית"ר רמת גן 76:140, גילתה הקבוצה הדרומית את נער הפוסטר שלה, נרב שוחט.

שוחט קלע חמש שלשות והגג על בית"ר רמת גן עם עוד 14 נקודות.

הרמת גנים הגיעו לאילת באוטובוס, עם שישה שחקנים בלבד. במחצית היה יתרון אילת 32:76.

100 צופים היו במשחק בן שפטו משה רדומסקי ושמואל אפשטיין.

★ קלעו להפועל אילת: שוחט 29, קנדי 27, חי 18, מטלון 18, קנטור 12, פרץ 12, רוזנברג 10, איציק כהן 6, סימס 4 ומיימון 4.
★ קלעו לבית"ר רמת גן: חי 20, אמסלם 16, פרס 14, צ'צ'קס 14, חן 8 וקרי 4.

בכורה לעמית

□ ספי בלסקי

עמק יזרעאל נפרדה מעונת הכדורסל הנוכחית בניצחון ביתי קל על הפועל חיפה 88:100. שחקני העמק הופיעו ללא דרק גרהון המושעה, ושחקני חיפה הופיעו כרגיל ללא זרים, וללא לייזר גורדון. לפני המשחק ניתנו לשחקני העמק זרי פרחים ותמונת הקבוצה.

המשחק שהתנהל אח"כ היה חלש ומשעמם, כששחקני העמק הובילו משך כל המשחק ללא כל בעיות, ביתרון ברור שנע בהפרשים של 20־10 נקודות.

לגבי חיפה, ספק אם הרכב שהציגה אמש, תהיה מסוגלת להתמודד אפילו בלאומית ב', ותעיד על כך העובדה שהנוך מינץ, מאמן גבת, שיתף במשחק את כל שחקני הספסל שלו, כולל אמנון עמית הצעיר, שהיה זה משחקו הראשון בליגה הלאומית.

בלטו בגבת: אברהמי, סלע, מתנה ואסף לב. שמעון אמסלם היה טוב בחיפה.

הפועל גבת – הפועל חיפה 88:100 (37:56)

★ האולם בגבת. 400 צופים. שפטו: גיורא אבו ערב ועמי גלילי.
★ קלעו להפועל גבת: מתנה 24, א. לב 18, אברהמי 10, בר"ג 10, סלע 9, קפן 8, אברמוב 6, שוורצמן 4, מיינץ 4, עמית 4 וגרמן 3.
★ קלעו להפועל חיפה: אמסלם 29, אלוש 22, ליבנה 17, להב 8, ש. כהן 7, פייגלין 2 וגוריקה 2.

בלי כסף אבל עם נשמה

□ נפתלי קורן

במשחק שלא קבע דבר להפועל ירושלים, אך היה חשוב מאד להפועל ת"א ולהשתלבותה בפיינל־פור ניצחו התל אביבים וכצדק. שחקני הפועל ת"א, שקיבלו אתמול בבוקר הודעה כי הם מצויים תחת מפרק זמני, נלחמו יותר, רצו יותר ואכן זכו בניצחון ובמקום בפלייאוף העליון.

3,000 האוהדים הירושלמים, שזכרו את המשחק מהסיבוב הקודם, בו נפצע כוכבם פפי תורג'מן, ע"י הצעיר מאיר טפירו, הרעישו עולמות, ולשיא הגיעו כאשר זרקו רימון עשן על הפרקט באמצע טקס הצגת השחקנים.

הפועל ת"א, שהיתה אמורה להיות לחוצה מעצם המעמד, שכן היה זה המשחק שקבע אם תיכנס לפיינל פור לא התרגשו, שיחקו מסודר ובסבלנות, וכבר בחצי הראשון ברחו להפרש של 12 בסיום המחצית.

ירושלים של החצי הראשון היתה מבולבלת, כדורים פשוטים החליקו להם מהידיים, ואחרים סירבו להיכנס לסל. ב־19 הדקות הראשונות הם הצליחו לקלוע רק 20 נקודות, למרות שכוכבי ת"א, ג'ונסון וארדיטי היו על הספסל עם 3 עבירות, בשלב יחסית מוקדם של החצי הראשון.

התל־אביבים בראשות ואגנר וכץ שיחקו כאילו היה זה מיגרשם הביתי, והובילו את הקבוצה מיתרון 17:13 בדקה ה־11 ל־26:38 בדקה ה־18 ובמחצית 32:44.

את החצי השני פתחו הירושלמים גרוע, ותל־אביב ברחה בדקה ה־22 ל־32:49 ובדקה ה־24 ל־57:44.

כניסתו של רועי אייל, הרכז הצעיר של ירושלים בדקה ה־30, הפיחה רוח לחימה בשורות הירושלמים, ובמשחק מאורגן בראשותו הצליחה ירושלים לצמצם בהדרגה בדקה ה־30 ל־32:59 ובדקה ה־34 ל־64:62.

2 נקודות בלבד הפרידו בין הירושלמים לשיוויון, ואולי ליותר מכך, אבל איבודי כדור של אייל ושל פינו איפשרו לתל־אביבים לחזור למשחק ולהעלות ליתרון 62:68 בדקה ה־37 ובסיום 66:76.

שיפוטם של וירובניק ורייניש לא היה מדוייק, ושני הצדדים התלוננו קשות על השיפוט. הפועל ת"א ממשיכה לפלייאוף העליון והפועל ירושלים לפלייאוף התחתון.

הפועל תל אביב – הפועל ירושלים 66:76 (32:44)

★ אולם מלחה בירושלים. 3000 צופים. שפטו: ראובן וירובניק ויערי רייניש.
★ קלעו להפועל תל אביב: וגנר 22, ג'ונסון 12, כץ 12, ארדיטי 9, טפירו 9, פלויישר 8 וטרי 4.
★ קלעו להפועל ירושלים: תומפסון 22, דוברש 13, דלול 11, רוברטס 9, יצקן 9 וביטר 2.

שילטון ללא עורדין

□ עמי רוזנברג

מאות אוהדי הפועל חולון רקדו אמש באולם בחולון בסיום הניצחון 91:96 על בני הרצליה, כשהם מניפים על הכתפיים את המאמן רלף קליין, או כפי שהוא מכונה בסיום, ה"קוסם".

קליין הצעיד את הקבוצה מאז בואו לחולון להישג מרשים. חולון סיימה את העונה במקום השני, היא תשחק בפלייאוף העליון, ומאז שהגיע קליין לקבוצה, היא לא הפסידה אפילו משחק ביתי אחד.

המשחק עצמו התנהל בשליטה כמעט ברורה של חולון, בניצוחו של הכדורסלן מספר 1 שילטון ג'ונס, שסיים עם 33 נקודות, 14 ריבאונדים, 6 הטבעות, וסלים מעולם אחר. למזלם הרע של בני הרצליה, נפצע שחקן המפתח שלום ג'ר הרסון, 40 שניות לפני ההפסקה, כשנחת לא טוב על רגלו השמאלית, נטש את המגרש והובהל לבית החולים לצילום רנטגן.

הרצליה החזיקה מעמד עד הדקה השביעית, בשחולון הוליכה 17:21, אך משחק מסור של שחקניה, ומספר הברקות של תומפסון ואורליך לא הספיקו לה, וחולון עם תומר שטיינהאואר, דורון שפע, וג'ונס עלו ל־36:44 בדקה ה־18, ו־39:50 בהפסקה.

במחצית השנייה, ללא הרסון, נדמה היה כי הרצליה נשברת, ולמרות שערי גורדון היה ביום בינוני, עלתה חולון ליתרון שיא 58:73 בדקה ה־31.

בשלב זה נתפסו החולונים לחוסר ריכוז, שאננות, ודווקא השחקנים המחליפים של הרצליה, כמו אטלס, מולכו, מיקי הרמן ושחקן המפתח אורליך שישב הרבה על הספסל, צמצמו את הפער ל־71:80 בדקה ה־35, ודקה וחצי לסיום צומצם ההפרש ל־87:91.

סיום טוב של שילטון ג'ונס ודורון שפע היקנו את הניצחון הנוצץ 91:96, אך המתוק של חולון.

הפועל חולון – בני הרצליה 91:96 (39:50)

★ היכל הספורט בחולון. 1800 צופים. שפטו: יוסף רגן וגרושי עלימי.
★ קלעו להפועל חולון: ג'ונס 33, שפע 22, שטיינהאואר 18, תרדיקל 13 וגורדון 10.
★ בני הרצליה: תומפסון 21, אורליך 16, אמישה 12, האריסון 12, כץ 10, אטלס 7, באראמר 8, הרמן 4 ומולכו 3.

60 הפרש

□ יצחק לביא

הפתעת העונה, מכבי ירושלים, ללא שון גרין ששוחרר, נראתה אתמול ביד אליהו כמו... בית"ר ר"ג, יורדה מנוצחת ומושפלת על ידי האלופה מכבי ת"א 70:130.

מכבי ת"א נהנתה מ־70 אחוזי קליעה משדה, ואילו ירושלים רק מ־43 אחוזים. הירושלמים עשו טובה בכלל שעלו למשחק, איבדו 19 כדורים תוריים, קלעו 1 מ־16 לשלוש, ולא נראו כמו קבוצה השייכת לליגה הלאומית.

מכבי ת"א הובילה 2:13 בדקה ה־5, 15:37 בדקה ה־13 ו־32:61 במחצית. קצורין עלה עם החמישיה הראשונה ולא החליף אפילו פעם אחת את הרכבו גיא גודס, כדי לא לחזור על התקדים המסוכן מהדרבי – תקיים ישראל אלימלך, שעלה להם בהפסד של הרגע האחרון.

גם במחצית השנייה שותפו רוב שחקני השישייה־שביעיה ברוב הדקות, וההפרש הגיע למימדים אסטרונומיים 36:75 (24), 48:97 (31) ו־60 הפרש בסיום.

מכבי תל אביב – מכבי ירושלים 70:130 (32:61)

★ היכל הספורט ביד אליהו. 500 צופים. שפטו: ירון זריף ושמי בבר.
★ קלעו למכבי תל אביב: קרלמן 33, בשצקי 29, מ. דניאל 25, קמו 15, צרזביצקי 11, גודס 11, הנסלר 4 וזוהר 2.
★ קלעו למכבי ירושלים: שמעוני 16, ראובן 15, ד. כהן 13, בורשטיין 9, בן עמר 6, שחר 5, בלול 4 ולוי 2.

הפסד 74:64 מול מכבי הוד השרון

□ יצחק לביא

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל, החלה אתמול מחנה אימונים בן ארבעה ימים, בהדרכת המאמן יורם הרוש.

אמש נוצחה הנבחרת על ידי מכבי הוד השרון מליגה לאומית ב' 64:67 (43:28).

יוסי דדון קלע 20 נקודות לנבחרת הנוער.

היום ישוב אלון שטיין לאימונים לאחר פציעה, ומחר תקיים הנבחרת משחק אימון מול מכבי פילדלפיה, המקיימת מחנה אימונים בארץ.

שיחקו בחוסר אמונה

□ שמשון קיזל

100 אוהדים אמיצים מראשון לציון, שהגיעו אתמול לאולם העירוני בר"ג, עדיין האמינו שמשהו יתפקשש שם במלחה בירושלים, או אולי בחולון, אבל השחקנים של ראשון לא האמינו, וזו הסיבה שלקראת הסיום, הורידו הילוך וניצחו את הפועל גבעתיים רק בהפרש של 15 נקודות.

הקבוצה הגרועה של גבעתיים כבר חושבת על העונה הבאה, וזה ניכר היטב באדישות של מספר שחקניה במהלך המשחק. ראשון לציון פשוט טיילה על הפרקט, והוליכה לאורך כל המשחק בהפרשים שהגיעו ל־20 נקודות במחצית השנייה.

בלול, גוט, גאלי ופאריו עשו ככל העולה על רוחם, כשרק פאלמר המקומי והותיר במשחקו האחרון בארץ רושם חיובי.

המשחק נפתח בשמירות איזוריות של שתי הקבוצות. ראשון של המחצית הראשונה לא היתה אותה קבוצה במחצית השנייה, כשהחלו להגיע הבשורות הלא משמחות משני המוקדים האחרים. וההפרש צומצם בהדרגה, והאוזניים נטו כל העת לאולמות אחרים.

מכבי ראשון לציון – הפועל גבעתיים 91:106 (38:54)

★ האולם העירוני ברמת גן. 100 צופים. שפטו: עידו בריגמן ושמואל לוי.
★ קלעו למכבי ראשון לציון: בלול 29, גוט 23, גאלי 18, פאריו 17, באמי 6, ברגין 5, ברגר 5 וקרני 3.
★ קלעו להפועל גבעתיים: פלאמר 28, אשכנזי 19, שוקוי 17, אטלס 8, פרישמן 7, נעמן 6, אולר 4 ופחימה 2.

מייקל חזר, שיקאגו הפסידה

שובו של הגדול מכולם לא עזר אמש לשיקאגו והיא נוצחה באינדיאנאפוליס 106:93, לאחר הארכה ● מייקל ג'ורדן עוד לא בכושר וקלע 19 נקודות

שובו של מייקל ג'ורדן לסגל שיקאגו אינה ערובה לניצחון. אמש, באינדיאנאפוליס, נכנעה שיקאגו לאינדיאנה 106:93 לאחר הארכה.

למייקל ג'ורדן היו עליות וירידות, מה שמבהיר שהוא אינו נמצא עדיין בכושר המוכר לכולם. ברבעים הראשונים שלו הוא לא שיכנע. הוא החטיא שתי זריקות עונשין וקלע בסך הכל 7 זריקות. אינדיאנה צעדה ביתרון 10:13 במחצית.

אחר כך השתפר ג'ורדן ועד הסיום קלע עוד 12 נקודות, ובסך הכל קלע 19 נקודות.

13 אלף צופים חזו במשחק באינדיאנאפוליס.

סטיב סמית קלע 37 נקודות (שיא אישי), 15 מהן ברבע הרביעי, והיקנה ניצחון לאטלנטה על הפיניקס 117:122. מוקי בליילוק הוסיף 27 נקודות ו־11 אסיסטים. מנגד הירבו לקלוע, קווין ג'ונסון וצ'רלס בארקלי – 26 נקודות כל אחד.

סל, 5.6 שניות לסיום, על ידי דרק הארפר, היקנה ניצחון לניו יורק ניקס על ניו ג'רזי 91:92 לאחר הארכה. זה היה ניצחון שלישי רצוף לניקס. ג'ון סטארקס קלע 25 נקודות וצ'רלס סמית הוסיף 18 לזכות למנצחת. פטריק יואינג קלע 17 נקודות וקלט 14 כדורים חוזרים לניקס.

דנבר ניצחה את פורטלנד 90:110, כשמחמוד עבדול ראוף ורונדי רוג'רס קלעו 17 נקודות כל אחד.

דייויד רובינסון קלע 36 נקודות בניצחון סאן אנטוניו על דאלאס 106:116. זה היה הניצחון ה־14 מתוך 15 משחקיה האחרונים של סאן אנטוניו. שון אליוט הוסיף 29 נקודות. ג'אמל קיר הירבו לקלוע למפסידה – 26 נקודות.

בסיאטל, ניצחה הסופרסוניקס את דטרויט פיסטונס 110:133, כשג'ריי פייטון והגרמני דטלף שרמפף קלעו 25 נקודות כל אחד למנצחת. לפני ששה ימים ניצחו הסופרסוניקס את הפיסטונס בהפרש של 40 נקודות.

16 נקודות לשפר בניצחון קונטיקט

דורון שפר קלע 16 נקודות וסייע לקבוצתו קונטיקט בניצחון על סינסינאטי 91:96.

זה היה באיזור המערבי של אליפות המכללות האמריקניות. באותו איזור הכניעה מארילנד את טכסס 68:82.

יתר התוצאות באיזורים: אוקלהומה – אלאבמה 52:66; ווייק פורסט – סנט לואיס 59:64; אריזונה – מאנהאטן 54:64; קנטאקי – טוליין 60:82; וירג'יניה – מייאמי אוהיו 54:64, לאחר הארכה; קאנזאס – ווסטרן קיי 70:75.

רוני רוזנטל לא שוחרר לתחילת מחנה האימונים

□ נפתלי כהן

סגל נבחרת ישראל יתכנס מחרתיים למחנה אימונים של שלושה ימים, לקראת המשחק נגד נבחרת צרפת במסגרת מוקדמות גביע אירופה לאומות.

המאמן שלמה שרף יקיים במהלך המחנה שני משחקים נגד הנבחרת האולימפית, שאף היא תתכנס למחנה אימונים, לקראת המשחק מול הנבחרת המקבילה של צרפת.

במשחק השני, שיהיה ביום שישי יבחן שרף את שני השחקנים הפצועים, פליקס חלפון ורונן חרזי, הפגוע בשריר בבטן.

הנהלת ההתאחדות פנתה אתמול לקבוצת טוטנהאם בבקשה לשחרר את רוני רוזנטל, כך שיגיע לארץ כבר מחרתיים לתחילת מחנה האימונים, אולם נענתה בשלילה, מכיוון שלרוזנטל יש משחק ליגה באותו יום נגד קבוצת ליברפול, והוא יגיע יום אחד מאוחר יותר. בקשה דומה הופנתה לקבוצת אנטוורפן הבלגית, בה משחק איציק זוהר, ועדיין לא התקבלה בהתאחדות תשובה לבקשה.

מאמן הנבחרת האולימפית, יצחק שום, יפרסם היום את הסגל האולימפי, ונראה כי הוא מתכוון להחזיר את שוער בני יהודה, לירן שטראוכר לסגל.

ויאלי הגדיל היתרון לשש

יובנטוס ניצחה את קרמונזה 0:1, ואילו פארמה סיימה את משחקה עם הלפני אחרונה, רג'יאנה, בתיקו 2:2 ● מילאן הלמה בסמפדוריה 0:3

משחקי המחזור ה־24 בליגה האיטלקית בכדורגל, נראו נוחים לשתי הראשונות בדירוג, יובנטוס ופארמה, ואולם בתום המשחקים התברר ששתיהן התקשו מאד. יובנטוס ניצחה בקושי רב את קרמונזה מהתחתית 0:1 ופארמה סיימה בתיקו 2:2 את משחקה עם הלפני אחרונה, רג'יאנה.

בעקבות התוצאות הגדילה יובנטוס את יתרונה בפיסגה לשש נקודות. את שער הניצחון לזכות יובה כבש הבין לאומי ויאלי, 19 דקות לפני הסיום.

אספוסיטו היקנה בדקה ה־13 יתרון 0:1 לרג'יאנה במשחקה הביתי מול פארמה, אולם קוסו השיווה כעבור 12 דקות. מונוטי העלה את פארמה ליתרון 1:2 בדקה ה־41, סימוטנקוב חילץ נקודה בדקה ה־63.

עתה יש ליובנטוס 55 נקודות, לפארמה 49 ולמילאן 42 נקודות.

מילאן הביסה בגנואה את סמפדוריה 0:3, משעריהם של סימונה (10) ואלברטיני (60 ו־90 מפנדל).

רומא במקום הרביעי עם 41 נקודות, לאחר ניצחון חוץ על קאלייארי 0:1, משער של הארגנטיני אבל באלבו בדקה ה־18 מן הנקודה הלבנה.

לאציו חמישית, עם 40 נקודות, הביסה באיצטדיון האולימפי ברומא את גנואה 0:4. באצ'י (10), שאמוט (18), פוזר (44) ורי ואיו (56) כבשו את השערים.

ניצחון גבוה גם לאינטר במילאנו על פוג'יה מהתחתית 0:3. ההולנדי יונק (30), ברטי (45) וההולנדי ברייקאמפ (70) כבשו את השערים. אינטר מדורגת שביעית עם 35, אחרי סמפדוריה עם אותו מספר נקודות.

ניצחון חוץ לטורינו על האחרונה בטבלה ברשייה 1:4, משעריהם של הגנאי פלה (7), ריציטלי (20) וסילנצי (28 ו־48 מפנדל). נרי כבש לברשייה בדקה ה־40.

בארי ונאפולי סיימו בדרבי הדרומי בתיקו 1:1 כשאת שני השערים כבשו שחקני בארי. טובאליירי בכיפה הרביעית ופונטאנה, שער עצמי, בדקה ה־30.

הפסד ליונייטד 2:0 בליברפול

39 אלף צופים באיצטדיון אנפילד, ראו אתמול את מנצ'סטר יונייטד מתרחקת מכתר האליפות, לאחר הפסד 2:0 לקבוצה הביתית ליברפול.

רדקנאפ בדקה ה־25 ושער עצמי של ברוס בדקה ה־85 כבשו את השערים.

שער של הותיק פיטר בירדסלי, בדקה ה־89, היקנה ניצחון לניוקאסל על ארסנל 0:1 לעיני כ־36 אלף צופים.

בליגת המשנה: גרימסבי – סנדרלנד 1:3; בולטון – מילוול 0:1; סווינדון – ברומיץ' 2:5.

צמרת הטבלה

1.	בלקבורן	34	29–76	76
2.	מנצ' יונייטד	34	24–63	70
3.	ניו קאסל	33	33–55	63
4.	ליברפול	31	26–54	57
5.	נוטינגהאם	34	38–53	57
6.	לידס	32	30–44	52
7.	טוטנהאם	32	42–52	51

חמישייה של אייאקס, שלישייה של ליטמאנן

החלוץ הפיני הבינלאומי, יארי ליטמאנן, כבש שלושה שערים בניצחון הליגה של קבוצתו ההולנדית, אייאקס אמסטרדם, על ניימיכן 1:5.

הניגרי נוואנקוו וסידורף השלימו את החמישייה לזכות אייאקס, הצועדת בראש הטבלה עם 42 נקודות, מ־24 משחקים. היא מקדימה את רודה לה 40 נקודות, מ־25 משחקים, אחרי ניצחון 2:3 על דוונטר איגלס. ניצחון שהושג ב־10 שחקנים.

פיינורד רוטרדאם הביסה את מאסטריכט 1:6, כששה שחקנים כבשו שער כל אחד.

טוונטה אנסכדה במקום הרביעי עם 35 נקודות, מ־25 משחקים, אחרי ניצחון 1:3 על אוטרכט.

בשבת הכניעה פיליפס איינדהובן את וילם טילבורג 1:3. איינדהובן שלישית בדירוג עם 38 נקודות מ־26 משחקים.

דורדרכט גברה על ספרטה רוטרדם 1:3, וולנדם ניצחה בחוץ את ברדה 0:1.

צמרת הטבלה

1.	אייאקס	24	20–66	42
2.	רודה	25	18–46	40
3.	איינדהובן	26	30–64	38
4.	טוונטה	25	37–56	35
5.	פיינורד	24	36–52	33
6.	וילם	26	29–39	30
7.	ריסה	24	32–39	29

סאן ז'רמן מול מארסיי בחצי הגמר

אלופת צרפת, פאריס סאן ז'רמן, והאולימפיק מארסיי מהליגה השנייה, ייפגשו בחצי גמר הגביע הצרפתי בכדורגל ב־12 באפריל.

במשחק חצי הגמר השני ייפגשו שטרסבורג ומץ.

תיקו בין האחרונות

במשחק השלמה בליגה הגרמנית בכדורגל, בין שתי האחרונות בטבלה, דויסבורג ודרדינגן, לא הושגה הכרעה – 1:1.

דויסבורג במקום ה־17 בטבלה עם 13 נקודות ודרדינגן אחרונה עם 11 נקודות.

מכבי ת"א או הפועל פ"ת אס"א או אליצור הרצליה

הערב מחזור הנעילה בליגה הלאומית בכדורעף

□ י. חכם

בשלושה אולמות ייאבקו הערב ארבע קבוצות על שני כרטיסים נוספים שנותרו למשחקי הפלייאוף בכדורעף.

שיא העניין יהיה באולם בבית חי בשכונת התקווה שם תארח מכבי תל אביב את הפועל פתח תקוה. המנצחת במפגש הישיר הזה תבטיח לעצמה מקום במשחקי ההכרעה, תיקו יעניק למכבי תל אביב ויחסל את סיכויי הפתח תקוואים. תחילת המשחק בשעה 9 בערב.

שני המשחקים המעניינים הנותרים במחזור ה־26 יהיו בהרצליה וראשון לציון. בהרצליה תארח אליצור המקומית את הפועל חולון, שאיבדה במוצאי שבת עניין בליגה ומקדמת את מחשבותיה לגמר גביע המדינה שיהיה ביום חמישי ברעננה. ניצחון הרצלייני עשוי להעניק כרטיס לגמר־הייר בתנאי שאס"א תל אביב תפסיד בראשון לציון להפועל המקומית.

לכאורה יש כאן כמה אופציות: מכבי תל אביב והפועל פתח תקוה תלויות בעצמן, ינצחו יעלו, לא ינצחו לא יעלו, ואילו אס"א תל אביב, המדורגת היום במקום השלישי, עלולה לאבד את מקומה לטובת קבוצת המקום השישי – אליצור הרצליה.

מאחר שבתחתית הכל כבר נסגר עם ירידת מכבי קרית שרת לליגה הארצית יהיו יתר משחקי מחזור הנעילה פורמאליים: א.ס. נס־ציונה – מכבי נתניה; מכבי רחובות – הפועל רמת־גן; מכבי פתח תקוה – מכבי קרית שרת/חולון; מכבי רעננה – מכבי ראשון לציון.

השעה הראשית 20.30.

סטנדרד ליאז' זינקה לפיסגה

סטנדרד ליאז' העפילה אתמול לראש טבלת הליגה הבלגית, לאחר שסיימה בתיקו 1:1 את משחקה עם אקרן בחוץ.

לסטנדרד 42 נקודות מ־27 משחקים והיא מקדימה בנקודה את האלופה אנדרלכט, שגברה ערב קודם לכן על אנטוורפן של איציק זוהר 1:3.

האסלט ומכלן נפרדו אתמול בתיקו 1:1.

תוצאות משחקי השבת: לאריסה – סנט טרוידן 0:1; סרקל ברוז' – מולנבק 0:0; גנט – אוסטנדר 0:5; סרינג – ס.צ. ליאז' 0:1; ס.צ. ברוז' – בוורן 0:2.

הטבלה הבלגית

1.	סטנ' ליאז'	27	19–48	42
2.	אנדרלכט	26	24–66	41
3.	ס.צ. ברוז'	24	21–53	34
4.	האסלט	26	51–53	29
5.	אקרן	25	30–46	28
6.	לומל	26	29–31	28
7.	לירסה	25	40–38	28
8.	סנט טרוידן	27	31–28	27
9.	סרינג	27	36–40	26
10.	מכלן	27	35–35	25
11.	מולנבק	27	32–30	25
12.	בוורן	27	38–32	25
13.	שארלרואה	27	34–25	25
14.	גנט	26	39–32	24
15.	אנטוורפן	27	46–38	21
16.	סרקל ברוז'	27	46–31	19
17.	אוסטנדר	27	65–26	14
18.	ס.צ. ליאז'	26	59–28	13

ליאור רוזנטל תובע פיצויים מהקבוצות בהן שיחק

□ נפתלי כהן

כדורגלן העבר, ליאור רוזנטל, אחיו של רוני רוזנטל, הגיש השבוע תביעה חסרת תקדים למשרדי ההתאחדות לכדורגל נגד הקבוצות בהן שיחק.

התביעה מגיעה לסכום של למעלה מ־2 מיליון שקל, והיא מכוונת נגד קבוצות הכדורגל של מכבי ת"א, בית"ר ת"א, הפועל חיפה, מכבי חיפה ובני יהודה, שהן הקבוצות בהן שיחק בעבר.

לטענת רוזנטל, בזמן ששיחק בקבוצות, אלו נפצע מספר פעמים בכל מיני איברים בגופו, והקבוצות לא ביטחו אותו כהלכה. הוא הוסיף כי בגיל 28 נאלץ לפרוש מהכדורגל, למרות שיכול היה להמשיך לשחק עוד 9־8 שנים, וכתוצאה מהפציעות נשאר נכה לצמיתות.

בתביעה דורש רוזנטל פיצוי כספי, ומשכורת עתידית לכל החיים.

הפסד ראשון ליובנק

אלוף העולם במשקל על־בינוני, הבריטי כריס יובנק, הפסיד בנקודות לאירי סטיב קולינס, בקרב שנערך במילסטריט, אירלנד.

זה היה הפסדו הראשון של יובנק לאחר 44 קרבות.

ביקשו לפסול את אלנקווה

סולמי: הוא מתנכל לנו בצורה מכוונת

בני יהודה

□ נפתלי כהן

הנהלת בני יהודה שלחה אתמול מכתב חריף לאיגוד השופטים, בו ביקשה לפסול את השופט סבי אלנקווה, משיפוט במשחקים של הקבוצה, בטענה שהוא מתנכל לקבוצה ולמאמן מתחילת העונה.

יו"ר ההנהלה גד סולמי אמר אתמול: "השופט הזה מתנכל לבני יהודה בצורה זדונית ומכוונת. אלנקווה שפט אותנו השנה חמישה משחקים, בכל אחד מהם היתה שערוריה, ואת המאמן כבר הוא הרחיק כבר שלוש פעמים. הוא תמיד מקפח אותנו, וזו הסיבה שביקשנו שאיגוד השופטים לא ישבץ אותו למשחקים שלנו".

סולמי אמר כי בקשתם דומה למקרה של השופט חיים ליפסקיץ', שנפסל מלשפוט את הפועל פ"ת.

אתמול הסתמן קצה פתרון במשבר סהר מזרחי, ונמסר כי אם הקשר יביע חרטה ויתנצל על דבריו לתקשורת, הוא יחזור בשלב זה להתאמן בקבוצה כדי לשמור על כושר.

הקשר מייקל יפה החל להתאמן בצורה סדירה אחרי העדרות של חודשיים, ויש סיכוי שיחזור לשחק במחזור הבא בעוד שבועיים. כך גם הבלם ניר שמריה, שנעדר אף הוא בגלל פציעה.

הפועל ב"ש

כעס רב בהנהלה על השופט בן־יצחק

□ עמי רוזנברג

בשורות הנהלת הפועל באר שבע יש כעס רב על השופט הבינלאומי יצחק בן־יצחק, בעקבות הרחקת השחקן סרגיי גוסייב.

היו"ר רן פסח אמר אתמול: "אנחנו אמנם לא מוקיעים שופטים, אבל טוב שכולם ראו בשבת בטלוויזיה את ההתעללות של בן־יצחק בגוסייב. אני בטוח שהוא לא יותר לשפוט אותנו השנה". ביטויים חריפים נשמעו גם מקרב חברי הנהלה אחרים של ב"ש כמו: "הוא כמו מקיון שמחפש לגנוב כל שבת את ההצגה מיתר השחקנים".

מכבי פ"ת

ביתי אינו מבצרי

□ משה רוזנברג

מכבי פ"ת, שלא מצליחה לברוח מתחתית הטבלה, היא הקבוצה היחידה שעדיין לא רשמה ניצחון ביתי, בין כל קבוצות הליגה הלאומית, בתום 11 משחקי בית.

הקבוצה נמצאת בבעיה לקראת משחק הליגה הקרוב, שיהיה בעוד שבועיים מול בית"ר ת"א, מכיוון שבמשחק יעדרו האחים אסי ורן ברשמון, השוער גולן מלול והמגן גבי מקר, כולם בגלל כרטיסים צהובים.

את מקומו של גולן מלול ימלא השוער יוסי בצלאל, ולהרכב ישובו הפורחים רן רביבוביץ', נועם קייסי ואבי מימוני.

אייל בבלייבטר, שהחדיר את הנבס מרגלו לפני עשרה ימים, החל אתמול לערוך אימונים קלים של ריצות, עדיין לא עם הקבוצה.

מכבי תל אביב

היום יוגש הערעור לבית הדין העליון

□ נפתלי כהן

מכבי תל אביב תגיש היום את הערעור לבית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל על העונש שספגה מבית הדין המשמעתי: משחק הרחק במרחק 50 ק"מ, וקנס כספי בסך 20,000 שקל.

היו"ר מוזי פלד אמר אתמול: "נעשה לנו אי צדק משווע. ראשי ההתאחדות בטוחים בצדקתנו, אני מקווה שהוסר הצדק יתוקן".

אתמול חזר מני בסון להתאמן לאחר העדרות של שבוע ואמש חגגו שחקני הקבוצה עד השעות הקטנות את חתונתו של אלון קודש, בנו של מנכ"ל הקבוצה, שמעון.